

EKONOMSKI FAKULTET U RIJECI**PRIMLJEN: 11/3/2024****KLASA: 643-03/24-16/01****URBROJ:141-01-24-1****ORG. JED.: 01****Sveučilište u Rijeci • University of Rijeka**

Trg braće Mažuranića 10 • 51 000 Rijeka • Croatia

T: (051) 406-500 • F: (051) 216-671; 216-091

W: www.uniri.hr • E: ured@uniri.hr

OBRAZAC OB-1**OBRAZAC ZA IZMJENE I DOPUNE STUDIJSKIH PROGRAMA**

Opće informacije	
Naziv studijskog programa	Doktorski studij Ekonomija i poslovna ekonomija
Vrsta studijskog programa	Doktorski studij
Nositelj studijskog programa	Ekonomski fakultet, Sveučilište u Rijeci
Izvoditelj studijskog programa	Ekonomski fakultet, Sveučilište u Rijeci
Akademski ili stručni naziv, odnosno akademski stupanj koji se stječe završetkom studija	Doktor znanosti
Naziv i šifra standarda kvalifikacije koja se stječe završetkom studija (ako je program upisan u Registar HKO-a)	/
Mjesec i godina dobivanja zadnje dopusnice/potvrde MZO za izvođenje studija	Srpanj 2020.
Mjesec i godina zadnje izmjene i dopune studijskog programa (odluka Senata)	Svibanj 2018.

1. Vrsta izmjena i dopuna koje se predlažu
1.1. Uvođenje, ukidanje ili izmjena pojedinog ishoda učenja na razini studija, modula studija ili kolegija koje utječu na promjenu ishoda učenja na razini studija
1.2. Uvođenje novoga ili ukidanje postojećega modula studija ili kolegija, kojom se utječe na promjenu ishoda učenja na razini studija
1.3. Ostale izmjene i dopune
Izmjene nositelja pojedinih predmeta, naziva predmeta (za jedan predmet), nadopuna i korekcija sadržaja predmeta te literature.
<p>Predlaže se izmjena uvjeta za upis na doktorski studij. Umjesto postojećih uvjeta sadržanih u stavku 1 članka 5 Pravilnika o doktorskom studiju Ekonomija i poslovna ekonomija Ekonomskog fakulteta u Rijeci:</p> <ol style="list-style-type: none">
1. osobe koje su završile sveučilišni prijediplomski i sveučilišni diplomski studij ili integrirani prijediplomski i diplomski studij iz područja društvenih, humanističkih ili drugih znanosti (čijim završetkom se stječe 300 ECTS);
2. osobe koje su završile dodiplomski sveučilišni studij iz područja društvenih, humanističkih ili drugih znanosti, prema propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu Zakona.
3. osobe koje su završile sveučilišni specijalistički studij i stekle akademski naziv specijalist ekonomije ili završen s time izjednačen poslijediplomski studij prema pravilima koja su vrijedila prije stupanja na snagu Zakona (razina 7.2 po HKO)
4. osobe koje su završile znanstveni magistarski studij ekonomije ili poslovne ekonomije prema propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu Zakona <p>Za osobe koje nisu završile sveučilišni prijediplomski i sveučilišni diplomski studij ili integrirani prijediplomski i diplomski studij iz područja društvenih znanosti, polja ekonomije iz stavka 1. ovog članka Povjerenstvo za poslijediplomske studije i doktorate utvrdit će polaganje ispita razlike na prijedlog Stručnog povjerenstva za vrednovanje prethodnog učenja.</p>

2. Obrazloženje zahtjeva za izmjenama i dopunama
2.1. Razlozi i obrazloženje izmjena i dopuna studijskog programa
Usklađivanje nositelja kolegija s obzirom na napredovanja/umirovljenja znanstveno-nastavnog osoblja. Osvježavanje tema predmeta i literature je nužno zbog nužnosti usklađivanja nastavnog procesa s recentnim spoznajama u područjima pojedinih predmeta. Uvjeti upisa se mijenjaju zbog usklađivanja sa studijima ekonomskih fakulteta u okruženju (Ekonomski fakultet, Sveučilište u Zagrebu; Ekonomski fakultet, Sveučilište u Ljubljani).
2.2. Opravdanost izmjena i dopuna studijskog programa u odnosu na misiju i strateške ciljeve visokog učilišta te gospodarske i društvene potrebe
Kroz uvažavanje rezultata recentnih istraživanja i uključivanje istih u sadržaje predmeta omogućuje se praćenje potreba tržišta rada. Izmjenom uvjeta za upis se olakšava vertikalna mobilnost u visokom obrazovanju i potiče interdisciplinarno istraživanje.
2.3. Procjena utjecaja pojedinih izmjena i dopuna na promjenu ishoda učenja kolegija, studija i modula studija
<i>Izmjene ne utječu na ishode učenja kolegija i studija</i>
2.4. Ostali važni podaci – prema mišljenju predlagača

1. Opis obveznih i/ili izbornih predmeta s unesenim izmjenama i dopunama
3.1. Popis obveznih i izbornih predmeta(i/ili modula, ukoliko postoje) s brojem sati aktivne nastave potrebnih za njihovu izvedbu i brojem ECTS – bodova (prilog: Tablica 1)
3.2. Opis svakog predmeta (prilog: Tablica 2)

POPIS MODULA/PREDMETA							
MODUL	PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	ECTS	STATUS ¹
Oba studija I. godina	Filozofija, metodologija i etika u znanstvenom istraživanju / Philosophy, methodology and ethics in the scientific research	Prof.dr.sc. Nenad Smokrović Izv. prof. dr. sc. Ana Bobinac Izv. prof.dr.sc. Helga Pavlić Skender Prof.dr.sc. Aleksandar Kešeljević	4	0	20	6	O
	Kvantitativne i kvalitativne metode u znanstvenom istraživanju / Quantitative and	Prof.dr.sc. Alemka Šegota Izv. prof. dr.sc. Ivana Tomas Žiković	10	20	10	8	O

¹ VAŽNO: Upisuje se O ukoliko je predmet obavezan ili I ukoliko je predmet izborni.

	Qualitative Methods in Scientific Research	Prof.dr.sc. Josip Arnerić Izv. prof.dr.sc. Tamara Pavasović Trošt						
	Izborni predmet iz kojega se izrađuje doktorska disertacija (vidjeti popis izbornih predmeta na kraju tablice)						4	I
Ekonomija II. godina	Mikro i makroekonomske teorije i politike / Micro and Macroeconomic Theory and Policy	Prof.dr.sc. Nela Vlahinić Lenz Prof.dr.sc. Ljerka Cerović Izv. prof. dr.sc. Vesna Buterin Izv. prof. dr.sc. Dario Maradin Izv. prof. dr. sc. Nina Ponikvar	8	0	8	4	0	
	Napredna ekonometrija / Advanced Econometrics (bira se jedan od dva ponuđena izborna predmeta – drugi predmet je <i>Ekonomski razvoj</i>)	Prof.dr.sc. Josip Arnerić, Izv. prof. dr.sc. Blanka Škrabić Perić Izv. prof. dr. sc. Rok Spruk	10	5	10	4	I	
	Ekonomski razvoj / Economic Development (bira se jedan od dva ponuđena izborna predmeta – drugi predmet je <i>Napredna ekonometrija</i>)	Prof.dr.sc. Nada Karaman Akentijević Prof.dr.sc. Nada Denona Bogović Prof.dr.sc. Mario Pečarić Prof. dr. sc. Zoran Ježić	8	0	8	4	I	
	Izborni predmet (vidjeti popis izbornih predmeta na kraju tablice)						4	I
Poslovna ekonomija 2. godina	Primjena kvantitativnih i kvalitativnih metoda istraživanja u poslovnoj ekonomiji / Application of quantitative and qualitative research in Business Economics	Izv. prof. dr.sc. Jasmina Dlačić Izv. prof. dr.sc. Jelena Jardas Antonić Prof.dr.sc. Ana Štambuk Prof.dr.sc. Ivana First Komen Izv. prof. dr.sc. Tamara Pavasović Trošt Prof. dr. sc. Borut Milfelner	12	0	12	4	0	
	Teorija poduzeća / Theory of the Firm (bira se jedan od dva ponuđena izborna predmeta)	Prof. dr. sc. Neda Vitezić Prof.dr.sc. Marija Kaštelan-Mrak Prof. dr. sc. Christos N. Pitelis Prof. dr. sc. Nenad Vretenar Prof. dr. sc. Petra Došenović Bonča	8	0	8	4	I	

	Izazovi istraživanja u menadžmentu / Research challenges in management (bira se jedan od dva ponuđena izborna predmeta)	Prof.dr.sc. Nataša Rupčić Prof.dr.sc. Lara Jelenc	4	0	12	4	I
	Izborni predmet (vidjeti popis izbornih predmeta na kraju tablice)					4	I
Oba studija izborni predmeti I./II. godina	Analiza društvene odgovornosti poduzeća / Analysis of Corporate Social Responsibility	Prof.dr.sc. Neda Vitezić Doc. dr. sc. Dejan Miljenović Prof.dr.sc. Metka Tekavčić	5	0	5	4	I
	Ekonomija energetike / Energy Economics	Prof.dr.sc. Nela Vlahinić Lenz Prof.dr.sc. Saša Žiković Prof.dr.sc. Rafal Weron	5	0	5	4	I
	Ekonomika rada u organizacijskoj perspektivi / Labour Economics in Organizational Perspective	Prof.dr.sc. Danijela Sokolić	5	0	5	4	I
	Ekonomске integracije / Economic Integrations	Prof.dr.sc. Alen Host Izv. prof. dr.sc. Igor Cvečić Izv. prof. dr.sc. Marko Tomljanović	5	0	5	4	I
	Filozofija i etika pravедnosti / Philosophy and ethics of justice	Izv. prof. dr. sc. Davor Mance dr. sc. Nenad Smokrović, professor emeritus	3	0	7	4	I
	Informacijski sustavi za poslovno upravljanje / Management Information Systems (MIS)	Prof. dr. sc. Zvonko Čapko ~~Prof. dr. sc. Slavomir Vukmirović~~	5	0	5	4	I
	Intelektualni kapital i ekonomija znanja / Intellectual Capital and Knowledge Economics	Izv. prof.dr.sc. Dunja Škalamera-Alilović	5	0	5	4	I
	Kvalitativne metode i mješoviti metodološki pristupi / Qualitative research methods and mixed method research design	Izv. prof. dr.sc. Tamara Pavasović Trošt	5	0	5	4	I
	Međunarodne financije: teorija i politika / International Finance: Theory and policy	Prof.dr.sc. Mario Pečarić Izv. prof. dr.sc. Pavle Jakovac	5	0	5	4	I
	Međunarodno poslovanje / International business	Prof. dr. sc. Heri Bezić Izv. prof. dr. sc. Tomislav Galović Prof. dr. sc. Mitja Ruzzier	5	0	5	4	I
	Menadžment opskrbnog lanca	Izv. prof. dr.sc. Luka	5	0	5	4	I

/ Supply chain management	Samaržija					
Methods of Causal Inference	izv. prof. dr. sc. Rok Spruk	5	0	5	4	1
Metrika marketinga / Marketing Metrics	Izv. prof.dr.sc. Jasmina Dlačić ~~Prof. dr. sc. Marko Grunhagen~~ Prof. dr. sc. Borut Milfelner	5	0	5	4	1
Napredne poslovne financije / Advanced Corporate Finance	Prof.dr.sc. Mira Dimitrić Izv. prof. dr.sc. Ivana Tomas Žiković	5	0	5	4	1
Poduzetništvo / Entrepreneurship	Prof.dr.sc. Goran Kutnjak Izv. prof.dr.sc. Mirjana Grčić Fabić Doc. dr. sc. Dejan Miljenović Doc. dr. sc. Jana Katunar	5	0	5	4	1
Porezna politika / Tax policy	Prof.dr.sc. Helena Blažić Pečarić Prof.dr.sc. Saša Drezgić Izv. prof. dr.sc. Maja Grdinić Dr.sc. Ivica Urban	3	0	7	4	1
Poslovne kombinacije i međunarodno računovodstvo /	Prof.dr.sc. Davor Vašiček Doc.dr.sc. Josip Čičak	5	0	5	4	1
~~Regionalna vs. Globalna trgovinska politika EU/ Regional vs. Global Trade Policy EU/~~ Regionalna vs. Globalna trgovinska politika	Prof.dr.sc. Alen Host Izv.prof.dr.sc. Igor Cvečić	5	0	5	4	1
Strateški marketing / Strategic marketing	Prof. dr. sc. Ivana First Komen Prof. dr. sc. Maja Konečnik Ruzier	2	0	8	4	1
~~Odabrane teme iz strateškog menadžmenta /~~ Strateški menadžment/ Selected Topics in Strategic Management	Prof. dr. sc. Lara Jelenc Prof. dr. sc. Paul Swiercz	2	0	8	4	1
Suvremena financijska tržišta i institucije / Contemporary financial markets and institutions	~~Prof.dr.sc. Zdenko Prohaska~~ Izv. prof. dr.sc. Bojana Olgić Draženović	5	0	5	4	1
Teorija i metode ekonomskih istraživanja u zdravstvu / Health Economics Research Theory and Methods	Izv. prof. dr.sc. Nikolina Dukić Samaržija	5	0	5	4	1
Teorija i politika međunarodne razmjene / Theory and Policy of International Trade	Prof.dr.sc. Alen Host Izv. prof. dr.sc. Igor Cvečić Izv. prof. dr. sc. Vinko Zaninović	5	0	5	4	1

	Upravljanje organizacijskom kompleksnošću / Managing Organizational Complexity	Prof.dr.sc. Nataša Rupčić Izv. prof. dr. sc. Anders Örtengren Izv. prof. dr. sc. Kenneth Dovey	5	0	5	4	I
	Upravljanje poslovnim i financijskim rizicima / Business and Financial Risks Management	Prof.dr.sc. Saša Žiković Prof. dr. sc. Wolfgang Karl Härdle	5	0	5	4	I
	Znanstveni pristup u upravljanju ICT projektima / Scientific Approach in ICT Project Management	Prof.dr.sc. Zvonko Čapko Prof.dr.sc. Slavomir Vukmirović	5	0	5	4	I
	Predmet s drugih doktorskih studija Sveučilišta u Rijeci, kao i drugih doktorskih studija u zemlji i inozemstvu						I

Tablica 1a

3.1. Popis obvezni i izbornih predmeta i/ili modula s brojem sati aktivne nastave potrebnih za njihovu izvedbu i brojem ECTS bodova: PROČIŠĆENA VERZIJA

POPIS MODULA/PREDMETA							
MODUL	PREDMET	NOSITELJ	P	V	S	ECTS	STATUS ²
Oba studija I. godina	Filozofija, metodologija i etika u znanstvenom istraživanju / Philosophy, methodology and ethics in the scientific research	Izv. prof. dr. sc. Ana Bobinac Izv. prof.dr.sc. Helga Pavlić Skender Prof.dr.sc. Aleksandar Kešeljević	4	0	20	6	O
	Kvantitativne i kvalitativne metode u znanstvenom istraživanju / Quantitative and Qualitative Methods in Scientific Research	Prof.dr.sc. Alemka Šegota Izv. prof. dr.sc. Ivana Tomas Žiković Prof.dr.sc. Josip Arnerić Izv. prof.dr.sc. Tamara Pavasović Trošt	10	20	10	8	O
	Izborni predmet iz kojega se izrađuje doktorska disertacija (vidjeti popis izbornih predmeta na kraju tablice)					4	I
Ekonomija II. godina	Mikro i makroekonomske teorije i politike / Micro and Macroeconomic Theory and Policy	Prof.dr.sc. Nela Vlahinić Lenz Prof.dr.sc. Ljerka Cerović Izv. prof. dr.sc. Vesna Buterin	8	0	8	4	O

² VAŽNO: Upisuje se O ukoliko je predmet obavezan ili I ukoliko je predmet izborni.

		Izv. prof. dr.sc. Dario Izv. prof. dr. sc. Nina Ponikvar						
	Napredna ekonometrija / Advanced Econometrics (bira se jedan od dva ponuđena izborna predmeta – drugi predmet je <i>Ekonomski razvoj</i>)	Prof.dr.sc. Josip Arnerić, Izv. prof. dr.sc. Blanka Škrabić Perić Izv. prof. dr. sc. Rok Spruk	10	5	10	4	I	
	Ekonomski razvoj / Economic Development (bira se jedan od dva ponuđena izborna predmeta – drugi predmet je <i>Napredna ekonometrija</i>)	Prof.dr.sc. Nada Denona Bogović Prof.dr.sc. Mario Pečarić Prof. dr. sc. Zoran Ježić	8	0	8	4	I	
	Izborni predmet (vidjeti popis izbornih predmeta na kraju tablice)					4	I	
Poslovna ekonomija 2. godina	Primjena kvantitativnih i kvalitativnih metoda istraživanja u poslovnoj ekonomiji / Application of quantitative and qualitative research in Business Economics	Izv. prof. dr.sc. Jasmina Dlačić Izv. prof. dr.sc. Jelena Jardas Antonić Prof.dr.sc. Ana Štambuk Prof.dr.sc. Ivana First Komen Izv. prof. dr.sc. Tamara Pavasović Trošt Prof. dr. sc. Borut Milfelner	12	0	12	4	O	
	Teorija poduzeća / Theory of the Firm (bira se jedan od dva ponuđena izborna predmeta)	Prof.dr.sc. Marija Kaštelan- Mrak Prof. dr. sc. Nenad Vretenar Prof. dr. sc. Petra Došenović Bonča	8	0	8	4	I	
	Izazovi istraživanja u menadžmentu / Research challenges in management (bira se jedan od dva ponuđena izborna predmeta)	Prof.dr.sc. Nataša Rupčić Prof.dr.sc. Lara Jelenc	4	0	12	4	I	
	Izborni predmet (vidjeti popis izbornih predmeta na kraju tablice)					4	I	
Oba studija izborni predmeti I./II. godina	Analiza društvene odgovornosti poduzeća / Analysis of Corporate Social Responsibility	Doc. dr. sc. Dejan Miljenović Prof.dr.sc. Metka Tekavčić	5	0	5	4	I	
	Ekonomija energetike / Energy Economics	Prof.dr.sc. Nela Vlahinić Lenz Prof.dr.sc. Saša Žiković Prof.dr.sc. Rafal Weron	5	0	5	4	I	

Ekonomika rada u organizacijskoj perspektivi / Labour Economics in Organizational Perspective	Prof.dr.sc. Danijela Sokolić	5	0	5	4	I
Ekonomске integracije / Economic Integrations	Prof.dr.sc. Alen Host Izv. prof. dr.sc. Igor Cvečić Izv. prof. dr.sc. Marko Tomljanović	5	0	5	4	I
Filozofija i etika pravednosti / Philosophy and ethics of justice	Izv. prof. dr. sc. Davor Mance dr. sc. Nenad Smokrović, professor emeritus	3	0	7	4	I
Informacijski sustavi za poslovno upravljanje / Management Information Systems (MIS)	Prof. dr. sc. Zvonko Čapko	5	0	5	4	I
Intelektualni kapital i ekonomija znanja / Intellectual Capital and Knowledge Economics	Izv. prof.dr.sc. Dunja Škalamera-Alilović	5	0	5	4	I
Kvalitativne metode i mješoviti metodološki pristupi / Qualitative research methods and mixed method research design	Izv. prof. dr.sc. Tamara Pavasović Trošt	5	0	5	4	I
Međunarodne financije: teorija i politika / International Finance: Theory and policy	Prof.dr.sc. Mario Pečarić Izv. prof. dr.sc. Pavle Jakovac	5	0	5	4	I
Međunarodno poslovanje / International business	Prof. dr. sc. Heri Bezić Izv. prof. dr. sc. Tomislav Galović Prof. dr. sc. Mitja Ruzzier	5	0	5	4	I
Menadžment opskrbnog lanca / Supply chain management	Izv. prof. dr.sc. Luka Samaržija	5	0	5	4	I
Methods of Causal Inference	izv. prof. dr. sc. Rok Spruk	5	0	5	4	I
Metrika marketinga / Marketing Metrics	Izv. prof.dr.sc. Jasmina Dlačić Prof. dr. sc. Borut Milfelner	5	0	5	4	I
Napredne poslovne financije / Advanced Corporate Finance	Prof.dr.sc. Mira Dimitrić Izv. prof. dr.sc. Ivana Tomas Žiković	5	0	5	4	I
Poduzetništvo / Entrepreneurship	Prof.dr.sc. Goran Kutnjak Izv. prof.dr.sc. Mirjana Grčić Fabić Doc. dr. sc. Dejan Miljenović Doc. dr. sc. Jana Katunar	5	0	5	4	I
Porezna politika / Tax policy	Prof.dr.sc. Helena Blažić Pečarić Prof.dr.sc. Saša Drezgić	3	0	7	4	I

		Izv. prof. dr.sc. Maja Grdinić Dr.sc. Ivica Urban					
	Poslovne kombinacije i međunarodno računovodstvo /	Prof.dr.sc. Davor Vašiček Doc.dr.sc. Josip Čičak	5	0	5	4	I
	Regionalna vs. Globalna trgovinska politika / Regional vs. Global Trade Policy	Prof.dr.sc. Alen Host Izv.prof.dr.sc. Igor Cvečić	5	0	5	4	I
	Strateški marketing / Strategic marketing	Prof. dr. sc. Ivana First Komen Prof. dr. sc. Maja Konečnik Ruzzier	2	0	8	4	I
	Odabrane teme iz strateškog menadžmenta / Selected Topics in Strategic Management	Prof. dr. sc. Lara Jelenc Prof. dr. sc. Paul Swiercz	2	0	8	4	I
	Suvremena financijska tržišta i institucije / Contemporary financial markets and institutions	Izv. prof. dr.sc. Bojana Olgić Draženović	5	0	5	4	I
	Teorija i metode ekonomskih istraživanja u zdravstvu / Health Economics Research Theory and Methods	Izv. prof. dr.sc. Nikolina Dukić Samaržija	5	0	5	4	I
	Teorija i politika međunarodne razmjene / Theory and Policy of International Trade	Prof.dr.sc. Alen Host Izv. prof. dr.sc. Igor Cvečić Izv. prof. dr. sc. Vinko Zaninović	5	0	5	4	I
	Upravljanje organizacijskom kompleksnošću / Managing Organizational Complexity	Prof.dr.sc. Nataša Rupčić Izv. prof. dr. sc. Kenneth Dovey	5	0	5	4	I
	Upravljanje poslovnim i financijskim rizicima / Business and Financial Risks Management	Prof.dr.sc. Saša Žiković Prof. dr. sc. Wolfgang Karl Härdle	5	0	5	4	I
	Znanstveni pristup u upravljanju ICT projektima / Scientific Approach in ICT Project Management	Prof.dr.sc. Zvonko Čapko	5	0	5	4	I
	Predmet s drugih doktorskih studija Sveučilišta u Rijeci, kao i drugih doktorskih studija u zemlji i inozemstvu						I

3.2. Opis predmeta

1. Opće informacije		
Nositelj predmeta	Izv. prof. dr. sc. Ana Bobinac Izv. prof. dr. sc. Helga Pavlič Skender Prof. dr. sc. Aleksandar Kešeljević	
Naziv predmeta	FILOZOFIJA, METODOLOGIJA I ETIKA U ZNANSTVENOM ISTRAŽIVANJU	
Studijski program	Doktorski studij Ekonomija i poslovna ekonomija	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	I	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	6
	Broj sati (P+V+S)	24 (4+ 0 + 20)

2. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Kroz samostalni istraživački rad i kroz kritičku argumentaciju u grupama, studenti će kreirati znanje o bitnim kategorijama filozofije znanosti te ih primjeniti na ekonomsku znanost.

Studenti će steći znanja o kritičkom čitanju znanstvenih tekstova te kritičkom prikazu istih.

Putem izlaganja plana istraživanja vlastite teme doktorskog rada te kroz kritičku raspravu u grupi, studenti će steći znanje o koracima u kreiranju znanstvenog rada, s posebnim naglaskom na formulaciju hipoteza (varijabli hipoteze) te na testiranju hipoteze.

Studenti će steći znanje o temeljnim etičkim kategorijama, te ih naučiti primjenjivati na različite aspekte ekonomske djelatnosti kao i na etičnost znanstvenog istraživanja i pisanja znanstvenog rada.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Specifične i generičke vještine za koje se očekuje da će ih doktorand završetkom ovog predmeta razviti, odnosno ishodi učenja jesu:

- specifične metodološko-znanstvene vještine prikupljanja informacija i literature, kritičkog čitanja i otkrivanja pristranosti, vještine intervjuiranja, konstrukcije mjernih instrumenata;
- vještine planiranja i vođenja znanstvenog istraživanja (izrada nacrt znanstvenih istraživanja, organizacija provođenja istraživanja, pravovremeno otkrivanje potencijalnih problema, utvrđivanje potrebnih sredstava, vođenje istraživačkoga tima);
- poznavanje metodologije istraživanja, odnosno vještine zaključivanja, i to deduktivnog, u cilju izrade konzistentne teorijske cjeline, i induktivnog, u cilju generalizacije prikupljenih podataka;
- generičke vještine pisanja i izvještavanja, argumentiranja i prikaza ostvarenih rezultata ne-ekspertnoj publici;
- generičke vještine zastupanja vlastitih stavova i izražavanja osobnoga profesionalnoga i etičkoga autoriteta;
- spremnost preuzimanja etičke i društvene odgovornosti za uspješnost provođenja istraživanja, za društvenu korisnost rezultata istraživanja te za moguće društvene posljedice;
- prošireno razumijevanje bitnih uvida filozofije znanosti primjenjivih na ekonomske teorije u povezanosti s relevantnim interdisciplinarnim područjima i u kontekstu promjena u poslovnom okružju.

- Razumijevanje i primjena inovativnih metoda istraživanja u prepoznavanju i rješavanju složenih problema u poslovnoj praksi.

1.4. Sadržaj predmeta

1. Tehnologija izrade znanstvenog rada;
2. Odnos metodologije ekonomije i filozofije znanosti;
3. Istraživački postupci u društvenim znanostima i ekonomiji;
4. Predmet znanstvenog istraživanja i način spoznavanja;
5. Opis i objašnjenje u znanostima;
6. Formuliranje hipoteze i vrste hipoteza;
7. Odnos korelacije i kauzalnosti;
8. Primjena eksperimentalnih i neeksperimentalnih metoda u ekonomiji;
9. Mjesto matematike u društvenim znanostima i ekonomiji;
10. Realizam i ekonomsko istraživanje;
11. Pozitivizam, operacionalizam i antirealizam;
12. Ekonomsko istraživanje i ljudska aktivnost (metodološki individualizam);
13. Institucije i norme: uloga institucija u ekonomskim istraživanjima;
14. Odnos etike i ekonomske djelatnosti;
15. Uloga etike u određenju ekonomskih ciljeva;
16. Važnost etičkih načela u znanstvenim istraživanjima.

1.5. Vrste izvođenja	☒ predavanja	☒ samostalni zadaci
	☒ seminari i radionice	☒ multimedija i mreža
	☐ vježbe	☐ laboratorij
	☒ obrazovanje na daljinu	☒ mentorski rad
	☐ terenska nastava	☐ ostalo _____

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Obaveze studenata bit će usko povezane s izradom disertacije, odnosno drugih aktivnosti na doktorskom studiju koje su opet u širem smislu povezane s izradom disertacije.

Od studenata se očekuje priprema kroz poznavanje relevantne literature (kritičko čitanje) za aktivno sudjelovanje u nastavi, posebno seminarima organiziranim kao rasprave u diskusivnim grupama. Sukladno vlastitim interesima (disertaciji) student izađuje seminarski rad koji će sadržavati sve korake bitne za izradu plana istraživanja (istraživačko pitanje, pojmovna analiza varijabli, formulacija hipoteze, anticipacija istraživačkih alata i mjernih instrumenata). Student će uklopiti stečena znanja u okvir vlastite disertacije kroz kritičko čitanje recentne literature, kritičku argumentaciju i argumentiranu obranu vlastitih stavova.

1.8. Praćenje³ rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej	1	Istraživanje	1
Projekt	0,5	Kontinuirana provjera znanja kroz sudjelovanje u diskusiji, argumentaciju i zastupanje vlastitih stavova	0,5	Referat		Praktični rad	

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

³ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Kontinuirana provjera znanja odvija se kroz kritičko čitanje i komentiranje najnovijih aktualnih radova iz područja metodologije i filozofije znanosti. Većina studentskih aktivnosti provodi se kroz grupni rad pri čemu se argumentirano izlažu rezultati izrade samostalnih zadataka i kritički raspravljaju izlaganja svih studenata. Vrednovanje ishoda učenja, osim navedenoga, obavlja se ne putem klasičnog ispita, već s obzirom na rezultate samostalnih istraživanja studenata, kritičko sudjelovanje u raspravama i argumentirano zastupanje vlastitih stavova.

1.10. Obvezna literatura

1. Popper, Karl, *The Logic of Scientific Discovery*, Hutchinson, 3-26, 1959.
2. Friedman, Milton, *The Methodology of Positive Economics*, U: *Essays In Positive Economics*, University of Chicago Press, 3-16, 30-43, 1953.
3. Boumans, Marcel, Davis, John, *Economic Methodology: Understanding Economics as a Science*, Bloomsbury Publishing, 93-112, 152-157, 162-165, 2010.
4. Gibson, Burell, Gareth, Morgan, *Sociological Paradigms and Organizational Analysis*, Heineman, 1-37, 1979.
5. McCloskey, Donald, *The rhetoric of economics*, *Journal of Economic Literature*, 21(2), 481-517, 1983.
6. Feyerabend, Paul, *Against method*, Verso, 14-32, 1993.
7. Kešeljevič, Aleksandar, *Is economics scientific discipline loyal to its own starting points and fundamental principles?*, *Economic Research*, 27(1), 46-54, 2014.
8. Bacharach, Samuel B., *Organizational theories: Some criteria for evaluation*, *Academy of Management Review*, 14(4), 496-515, 1989.
9. Sutton, Robert I., Staw, Barry M., *What Theory is Not*, *Administrative Science Quarterly*, 40(3), 371-384, 1995.
10. Kumar, Ranjit, *Research Methodology: A Step-by-step Guide for Beginners*. Sage Publications Ltd. 3rd revised edition, 2014.
11. Zelenika, Ratko, *Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog djela*, četvrto izdanje, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci i Ekonomski fakultet Univerze u Ljubljani, 2000.
12. UPUTE ZA IZRADU I OPREMANJE DOKTORSKIH RADOVA NA SVEUČILIŠTU U RIJECI, 2013. http://uniri.hr/files/staticki_dio/propisi_i_dokumenti/Upute%20za%20izradu%20i%20opremanje%20doktorskih%20radoba%20na%20SuRi.pdf

1.11. Dopunska literatura

1. Hausman, Daniel, McPherson, Michael, Satz, Debra, *Economic Analysis, Moral Philosophy, and Public Policy*, 3rd edition, Cambridge University Press, 2019.
2. Redman, Deborah A., *Economics and the Philosophy of Science*, Oxford University Press, 1993.
3. Gerring, J., *Social Science Methodology: A Unified Framework*, 2nd edition, Cambridge University Press, 2012.
4. Maki, U., *The Methodology of Positive Economics*, Cambridge University Press, 2009.
5. Taagepara, N., *Making Social Sciences More Scientific, The Need of Predictive Model*, Oxford University Press, 2008.
6. Raiss, Julian, *Two Approaches to reasoning from Evidence or What Econometrics Can Learn From Biomedical Research?*, *Journal of Economics Methodology*, 82(3), 341-62, 2015.
7. Maki, Uskali, *Scientific Imperialism: Difficulties in Definition, Identification, and Assessment*, *International Studies in the Philosophy of Science*, 27(3), 325-339, 2013.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Većina materijala može se dobiti u otvorenom pristupu ili izravno od predmetnog profesora		

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija:

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija regulirani su važećim Pravilnikom o studiranju Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Pravilnikom o ocjenjivanju studenata preddiplomskog sveučilišnog studija i diplomskog sveučilišnog studija na Ekonomskom fakultetu u Rijeci, Priručnikom o kvaliteti Ekonomskog fakulteta Rijeka, Priručnikom za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci i Pravilnikom o studijima Sveučilišta u Rijeci.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Alemka Šegota prof. dr. sc. Josip Arnerić Izv. prof. dr. sc. Ivana Tomas Žiković Izv. prof. dr. sc. Tamara Pavasović Trošt	
Naziv predmeta	KVANTITATIVNE I KVALITATIVNE METODE U ZNANSTVENOM ISTRAŽIVANJU	
Studijski program	Doktorski studij Ekonomija i poslovna ekonomija	
Status predmeta	Obvezatan	
Godina	I	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	8
	Broj sati (P+V+S)	40 (10+20+10)

1. OPIS PREDMETA**1.1. Ciljevi predmeta**

Proširiti i produbiti znanje osnovnih statističkih i ekonometrijskih metoda s posebnim naglaskom na primjenu na mikro razini (pojedinici, poduzeća). Upoznati studente s najvažnijim mikroekonometrijskim metodama (primijenjena panel analiza) i najčešćim problemima s kojima se istraživači susreću u empirijskim istraživanjima na temelju sekundarnih i primarnih podataka.

Steci sposobnosti primjene ekonometrijskih metoda analize vremenskih nizova. Specificirati i procijeniti ekonometrijski model s obzirom na strukturu podataka. Steći sposobnosti korištenja statističke programske potpore za formiranje slučajnog uzorka i empirijsku analizu anketnog upitnika.

Upoznati studente s osnovnim modelima analize omeđivanja podataka, njihovom primjenom kod određivanja relativne efikasnosti donositelja odluka te interpretacijom dobivenih rezultata sa ciljem donošenja optimalne odluke u poslovanju.

Upoznati studente s osnovama kvalitativnih metoda, načinom primjene i glavnim pitanjima koja se javljaju pri provođenju kvalitativnih istraživanja.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Preduvjet za upis kolegija je poznavanje osnova ekonometrije s prethodnih razina studija.

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon uspješnog svladavanja kolegija doktorandi će biti sposobni:

Odabrati prikladnu metodologiju u primijenjenoj mikroekonometrijskoj analizi. Postaviti, procijeniti i interpretirati ekonometrijski model iz relevantnog područja istraživanja.

Argumentirati opravdanost upotrebe odgovarajuće metode procjene (procjenitelja). Prognozirati vrijednosti vremenskih pojava u budućem razdoblju. Valorizirati i interpretirati empirijske rezultate i rezultate anketnog istraživanja.

Odabrati odgovarajući model, primijeniti ga kod ocjene relativne efikasnosti, kritički vrednovati dobivene rezultate te analizirati mogućnosti njihove primjene na području vlastitog istraživanja.

1.4. Sadržaj predmeta

Program sadrži ove tematske jedinice:

EKONOMETRIJSKA ANALIZA uključuje sljedeće tematske cjeline:

1. Analiza panel podataka
2. Analiza vremenskih nizova
3. Tehnike statističkog uzorkovanja

ANALIZA OMEĐIVANJA PODATAKA uključuje sljedeće tematske cjeline:

4. Osnovni modeli analize omeđivanja podataka
5. Proširenja osnovnih modela
6. Analiza prozora
7. Primjena analize omeđivanja podataka

KVALITATIVNA ANALIZA će pružiti uvid u osnove kvalitativnih istraživanja.

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
- seminari i radionice
- vježbe
- obrazovanje na daljinu
- terenska nastava

- samostalni zadaci
- multimedija i mreža
- laboratorij
- mentorski rad
- ostalo
- Konzultacije

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Pristupnici trebaju provesti vlastito empirijsko istraživanje. U radu doktorand treba osmisliti vlastito istraživanje i odgovoriti na postavljeni istraživački problem te ocijeniti koje su kvantitativne metode primjerene za konkretna istraživačka pitanja.

1.8. Praćenje⁴ rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	3
Projekt	1	Kontinuirana provjera znanja	1	Referat		Praktični rad	2
Portfolio							

Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

Seminarsko istraživanje kao dio istraživanja u okviru doktorske disertacije.

⁴ **VAŽNO:** Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

1.9. Obvezna literatura:

1. Verbeek, M. (2017): *A Guide to Modern Econometrics*, John Wiley & Sons, 5th Edition.
2. Cooper W. W., Seiford L.M., Tone K. (2007): *Data Envelopment Analysis*, Springer Science+Business Media, LLC, 2nd Edition
3. Kwadwo Antwi S., Hamza., K. (2013). *Qualitative and Quantitative Research Paradigms in Business Research: A Philosophical Reflection*. *European Journal of Business and Management*, Vol.7, No.3: 217-225.

1.10. Dopunska literatura:

1. Baltagi B. H., (2013): *Econometric Analysis of Panel Data*, Wiley and Sons, 5th edition.
2. Wooldridge, J. M. (2010): *Econometric Analysis of Cross Section and Panel Data*, MIT, 2nd Edition
3. Cameron, A. C., Trivedi, P.K. (2005): *Microeconometrics: Methods and Applications*, Cambridge University Press.
4. Cameron, A. C., Trivedi, P.K. (2010): *Microeconometrics Using Stata: Revised edition*, Stata Press; 2 edition
5. Adkins, Lee C., Carter Hill, R. (2011): *Using Stata for principles of Econometrics*, John Wiley & Sons, 4th Edition.
6. Carter Hill, R., Griffiths, W. E., Guay, C. Lim (2011): *Principles of Econometrics*, John Wiley & Sons, 4th Edition.
7. Cooper W., Seiford L., Zhu J. (2011) :*Handbook on Data Envelopment Analysis*, Springer Science+Business Media, LLC, 2nd edition
8. Šegota A., Cerović L.J., Maradin D. (2017): „Efficiency of municipal service providers in the Republic of Croatia“, *Croatian Operational Research Review*, Vol. 8; No. 2: 537-563. (<http://www.hdoi.hr/crorr-journal>, DOI:10.17535)
9. Vlahinić Dizdarević N., Šegota A., (2012): „Total-factor energy efficiency in the EU countries“, *Zbornik radova ekonomskog fakulteta u Rijeci*, Vol. 30, No. 2: 247-265. (<https://doi.org/10.18045/zbefri>)
10. Šegota A., (2008): „Evaluating Shops Efficiency Using Data Envelopment Analysis: Categorical Approach“, *Zbornik radova Ekonomskog fakulteta u Rijeci*, Vol. 26, No. 2: 325-343. (<https://doi.org/10.18045/zbefri>).
11. Borozan, Đ., Arnerić, J., Ćorić, I. (2017): *A comparative study of net enterprenurial productivity in developed and post-transition economies*, *International Entrepreneurship and Management Journal*, Vol. 13, No. 3: 855-880.
12. Škrabić Perić, B., Sorić, P., Arnerić, J. (2013): *The Fisher effect at the borders of the European Monetary Union: evidence from post-communist countries*, *Post-communist economies*, Vol. 25, No. 3: 309-324.
13. Dimitrić, M., Tomas Žiković, I. & Arbula Blečić, A. (2019): „Profitability determinants of hotel companies in selected Mediterranean countries“, *Economic Research-Ekonomska istraživanja*, 32 (1), 1977-1993 (doi:10.1080/1331677X.2019.1642785.)
14. Gržeta, I., Žiković, S. & Tomas Žiković, I. (2023): „Size matters: analyzing bank profitability and efficiency under the Basel III framework“, *Financial innovation*, 9 (1), 43, 28 (doi:10.1186/s40854-022-00412-y.)
15. Tomas Žiković, I. (2018): „Challenges in Predicting Financial Distress in Emerging Economies: The Case of Croatia“, *Eastern European Economics*, DOI (<https://doi.org/10.1080/00128775.2017.1387059>).
16. Saunders, M, P. Lewis & A. Thornhill. 2015. *Research Methods for Business Students*, 7th edition. Pearson.
17. Myers, Michael. 2013. *Qualitative Research in Business and Management*. 2nd edition. Sage

1.11. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
--------	-----------------	----------------

Verbeek, M. (2017): <i>A Guide to Modern Econometrics</i>	4	
Cooper W. W., Seiford L.M., Tone K. (2007): <i>Data Envelopment Analysis</i> , Springer Science+Business Media	4	
Ostala literatura je dostupna kod predmetnih nastavnika		

1.12. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija regulirani su važećim Pravilnikom o studiranju Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Pravilnikom o ocjenjivanju studenata preddiplomskog sveučilišnog studija i diplomskog sveučilišnog studija na Ekonomskom fakultetu u Rijeci, Priručnikom o kvaliteti Ekonomskog fakulteta Rijeka, Priručnikom za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci i Pravilnikom o studijima Sveučilišta u Rijeci.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Prof. dr. sc. Nela Vlahinić Lenz Prof. dr. sc. Ljerka Cerović	Izv. prof. dr. sc. Vesna Buterin Izv. prof. dr. sc. Dario Maradin Izv. prof. dr. sc. Nina Ponikvar
Naziv predmeta	MIKRO I MAKROEKONOMSKE TEORIJE I POLITIKE	
Studijski program	Doktorski studij Ekonomija i poslovna ekonomija	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	II	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	16 (8+0+8)

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Ukazati studentima na značaj, ulogu i domete mikro i makroekonomskog instrumentarija u analizi i razumijevanju ponašanja ekonomskih subjekata u stalno promjenjivom okruženju;

Ukazati studentima na komplementarnost i usklađen odnos deskriptivne, geometrijske i matematičke dimenzije mikro i makroekonomije kao znanstvenih disciplina te tako osigurati metodološku utemeljenost cjelovitog razumijevanja ekonomskih teorija;

Omogućiti studentima cjelovito razumijevanje i kritički uvid u mikro i makroekonomske teorije, od klasičnih i neoklasičnih do suvremenih teorija ekonomske misli;

Omogućiti studentima dublje razumijevanje ključnih koncepata mikroekonomske teorije s naglaskom na politiku određivanja ravnotežne cijene i količine kratkoga i dugoga roka, prelazeći sa tržišta outputa na tržište inputa, sa savršenih u nesavršene tržišne uvjete opterećene brojnim tržišnim slabostima i nedostacima;

Razviti kod studenata dublje razumijevanje i kritičko promišljanje izvora ekonomskog rasta te učinaka i ograničenja fiskalne, monetarne i trgovinske politike u uvjetima male otvorene ekonomije u kratkom i srednjem roku;

Razviti kod studenata ekonomsku intuiciju i kritičku distancu u cilju dubljeg razumijevanja mikro i makroekonomskih zakonitosti i promjena u stvarnim uvjetima poslovanja i praksi gospodarske zbilje.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon uspješnog svladavanja kolegija student će moći:

- identificirati i primijeniti ključne koncepte mikro i makroekonomske teorije te koristiti ekonomski instrumentarij u analizi i razumijevanju učinaka, dometa i ograničenja ekonomskih teorija i politika u kratkom i dugom roku;
- povezati deskriptivnu, geometrijsku i matematičku logiku nužnu za cjelovito razumijevanje mikro i makroekonomske teorije i njezine primjene u uvjetima poslovne zbilje;
- argumentirano obrazlagati i braniti, temeljem teorijski fundiranog zaključivanja, svoje stavove o uzrocima, posljedicama i načinima rješavanja mikro i makroekonomskih stanja neravnoteža;
- razviti visoku razinu ekonomske intuicije i kritičkog promišljanja za rješavanje kompleksnih mikro i makroekonomskih problema te preuzeti društvenu i osobnu odgovornost kroz svoj profesionalni razvoj i integritet.

1.4. Sadržaj predmeta

Mikroekonomija:

1. Izabrane teme iz područja *mikroekonomskih teorija* ponašanja potrošača i proizvođača (tradicionalnih i suvremenih, statičkih i dinamičkih) te njihova refleksija na učinkovitu alokaciju ograničenih resursa i porast društvenog blagostanja;
2. Izabrane teme iz područja *mikroekonomskih teorija* usmjerene na različite strukture, sektore, industrije i tržišta te uspostavljanje njihovog ravnotežnog stanja u kratkom i dugom roku;
3. Izabrane teme iz područja *primijenjene mikroekonomije* vezane uz angažiranost države u regulaciji tržišnih slabosti i neuspjeha, u izboru korektivnih mehanizama te njihovoj refleksiji na učinkovitu alokaciju ograničenih resursa i rast društvenog blagostanja.

Makroekonomija:

1. Kritički prikaz makroekonomskih paradigmi: od neoklasične, neokejnezijanske do nove klasične ekonomije i post-kejnezijanske teorije;
2. Izabrane teme iz područja ekonomskog rasta i analiza dugog roka: od egzogenih do novih teorija rasta;
3. Fiskalna i monetarna politika: učinci, dometi i ograničenja - kratki vs. srednji rok;
4. Makroekonomska politika otvorenog gospodarstva s fleksibilnim i fiksnim deviznim tečajevima: kritika i nadogradnja Mundell-Flemingovog modela.

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
- seminari i radionice
- vježbe
- obrazovanje na daljinu
- terenska nastava

- samostalni zadaci
- multimedija i mreža
- laboratorij
- mentorski rad
- ostalo – konzultacije

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Studenti su obvezni provesti istraživanje na odgovarajuću temu iz područja svoje doktorske disertacije i temeljem rezultata istraživanja samostalno izraditi i prezentirati seminarski rad. Od studenta se očekuje kritičko čitanje (poznavanje relevantne literature) kao temeljne pretpostavke kritičkog pisanja i prezentiranja rezultata vlastitih originalnih istraživanja, no isto tako i kvalitetno interpretiranje rezultata te njihovo povezivanje s teorijskom podlogom i rezultatima prethodnih istraživanja. Očekuje se da studenti u pisanju seminarskog rada razviju vlastiti znanstveno istraživački interes te koriste znanstveno istraživačku metodologiju koja omogućuje oblikovanje rada u znanstveni članak te potiče njihovu znanstvenu produkciju.

1.8. Praćenje⁵ rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	2	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	2
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

Konačna ocjena rezultat je kvalitete seminarskog rada kojeg studenti (u dogovoru s nositeljem kolegija) biraju iz područja svoje doktorske disertacije, odnosno njegove pismene (50% ocjene) i usmene prezentacije (50% ocjene). Kvaliteta seminarskog rada pretpostavlja specifične znanstvene vještine kao što su vještina prikupljanja informacija, kritičkog čitanja i zaključivanja, poznavanje metodologije znanstvenog istraživanja, kao i vještine zaključivanja oblikovanja rada u znanstveni članak primjeren objavi.

1.10. Obvezna literatura**MIKROEKONOMIJA****Knjige:**

1. Chiang, E. P.: *Microeconomics: Principles for a Changing World*, 6th edition, MacMillan Learning, 2023.
2. Hubbard, G. & O'Brien, A. P.: *Microeconomics*, 9th edition, Pearson, 2023.
3. Frank, R. H.: *Microeconomics and Behavior*, 10th edition, McGraw Hill, 2021.

Članci:

4. Kranton, R., McAdams, D. Social Connectedness and Information Markets. **American Economic Journal: Microeconomics**. 16 (2024) 1; 33-62.
5. Kaplow, L. Competition Policy in a Simple General Equilibrium Model. **Journal of Political Economy Microeconomic**. 1 (2023) 1; 80-114.
6. Kojić, V. A Note on Concavity Conditions of Cobb–Douglas and CES Production Function with at Least Two Inputs. **Studies in Microeconomics**. 9 (2021) 1; 1-10.
7. Agyekum, C.K., Haifeng, H., Agyeiwaa, A. Consumer Perception of Product Quality. **Microeconomics and Macroeconomics**. 3 (2015) 2; 25-29.
8. Rees, R., Wambach, A. The Microeconomics of Insurance. **Foundations and Trends in Microeconomics**. 4 (2008) 1-2; 1-163.
9. **Članci u časopisima srodne tematike:** Applied Economics, Economic and Business Review, Economic Research, Journal of Economic Literature, Journal of Economic Perspectives, Journal of Human Resources, Journal of the European Economic Association, Oxford Review of Economic Policy, Quarterly Journal of Economics, Review of Economic Studies, Social Research, The American Economic Review, The Economic Journal

MAKROEKONOMIJA**Knjige:**

1. Romer, D., *Advanced Macroeconomics*, 5th Edition, McGraw-Hill, 2018
2. Acocella, N. *Rediscovering Economic Policy as a Discipline*, Cambridge: Cambridge University Press, 2018

⁵ **VAŽNO:** Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Članci:

3.

1. M.T. Belongia, P.N. Ireland: A Classical View of the Business Cycle, *Journal of Money, Credit and Banking*, Vol. 53, Issue 2-3, 2021, pp. 333-366
2. J. Best: The quiet failures of early neoliberalism: From rational expectations to Keynesianism in reverse, *Review of International Studies*, 46: 5, 2020, pp. 594–612
3. J.B. Rudd: Why do we think that inflation expectations matter for inflation? (And should we?), *Review of Keynesian Economics*, Vol. 10 No. 1, Spring 2022, pp. 25–45
4. A.S. Iqbal: The Mundell-Fleming Model and the Impossible Trinity. In: *Foreign Exchange*. Palgrave Macmillan, 2022
5. Obstfeld, M., *International Macroeconomics: Beyond the Mundell-Fleming Model*, NBER Working Paper No. 8369, July 2001
6. Stiglitz, J.E., Where modern macroeconomics went wrong, *Oxford Review of Economic Policy*, Volume 34, Issue 1-2, 5 January 2018, 70-106.

1.11. *Dopunska literatura*

MIKROEKONOMIJA

Knjiga:

1. Krugman, P. R. & Wells, R. E.: *Microeconomics*, 6th edition, Worth Publishers, 2020.
2. Perloff, J. M.: *Microeconomics: Theory and Applications with Calculus*, 5th edition, Pearson, 2020.
3. Baumol, W. J.; Blinder, A. S.; Solow, J. L.: *Microeconomics: Principles & Policy*, 14th edition, Cengage Learning, 2019.

Članci:

1. Turčić, Irena; Cerović, Ljerka; Maradin, Dario. Willingness to pay price premium for products of Croatian family farms. *Society and economy*. 44 (2022) 3; 337-352.
2. Maradin, Dario; Cerović, Ljerka; Šegota, Alemka. The efficiency of wind power companies in electricity generation. *Energy strategy reviews*. 37 (2021) 100708; 1-11.
3. Mjeda, Trina; Vlahinić Lenz, Nela; Cerović, Ljerka. The microeconomic approach to food demand modelling: Empirical results for Croatian households. *Economic research*. 34 (2021) 1; 1079-1093.
4. Mišura, Marcela; Cerović, Ljerka; Buterin, Vesna. Relationship between corporate social responsibility and business success: Case of the global tobacco industry. *Management: Journal of Contemporary Management Issues*. 23 (2018) 1; 157-171.
5. Cerović, Ljerka; Dukić Samaržija, Nikolina; Brkić, Marko. Balancing between Efficiency and Equity in Publicly Funded Health Systems. // *International Public Administration Review*. XV (2017), 1; 33-49.
6. Šegota, Alemka; Cerović Ljerka; Maradin Dario. Efficiency of municipal service providers in the Republic of Croatia. // *Croatian Operational Research Review*. 8 (2017), 2; 537-562.
7. Grudić Kvasić, Sanda; Cerović, Ljerka; Olgić Draženović, Bojana. Online Corporate Social Responsibility Reporting in the Croatian Banking Sector. // *International Public Administration Review*. 14 (2016), 4; 9-26.
8. Cerović, Ljerka; Arbula Blečić, Andrea; Štambuk, Ana. Relevant Areas and Indicators of Quality in Higher Education Institutions: Evaluating the System of Higher Education in Economics. // *Management: Journal of Contemporary Management Issues*. 19 (2014), 2; 89-116.
9. Maradin, Dario; Cerović, Ljerka. Possibilities of Applying the DEA Method in the Assessment of Efficiency of Companies in the Electric Power Industry: Review of Wind Energy Companies. // *International Journal of Energy Economics and Policy*. 4 (2014), 3; 320-326.

10. Dukić, Nikolina; Arbula Blecich, Andrea; Cerović, Ljerka. Economic Implications of Insufficient Health Literacy. // *Ekonomska istraživanja*. 26 (2013), Special Issue; 117-132.
11. Ponikvar, Nina; Stemberger, Jakob; Zajc Kejžar, Katja. GVC participation, firm characteristics and performance: firm-level evidence from CEE. *Journal of East European management studies*. 2023, p. 25-53.
12. Ponikvar, Nina; Anderluh, Marija; Strmljan Kreslin, Eva; Marc, Mojca. Economic evaluation of preventive healthcare: a cost benefit analysis of a parenting program. *Eurasian journal of social sciences*. Jun. 2021, vol. 9, iss. 2; p. 89-97.
13. Ponikvar, Nina; Zajc Kejžar, Katja; Peljhan, Darja. The role of financial constraints for alternative firm exit modes. *Small business economics*. Jun. 2018, vol. 51, iss. 1; p. 85-103.

MAKROEKONOMIJA:

Knjiga:

1. Acocella, N., Di Bartolomeo, G., *The Theory of Economic Policy in a Strategic Context*, Kindle Edition, 2012
2. Ljungquist, L. and T. Sargent, *Recursive Macroeconomic Theory*, MIT Press, 2000

Članci:

1. D.H.B. Phan et.al.: Economic policy uncertainty and financial stability - Is there a relation?, *Economic Modelling*, Vol. 94, January 2021, pp. 1018-1029
2. Zhou, Haonan, Open Economy, Redistribution, and the Aggregate Impact of External Shocks, 2022, Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=3902121> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3902121>
3. Jakovac Pavle, Vlahinić Nela, Žiković Saša: Macroeconomic Impacts of Electricity Generation on Croatian Real GDP: Causality Analysis, Book chapter in: *Entrepreneurship, Business and Economics - Vol. 2; Proceedings of the 15th Eurasia Business and Economics Society Conference* (Ed: Huseyin Bilgin, M., Danis, H.), Springer International Publishing (ISBN: 978-3-319-27572-7), 2016., 209-230.
4. Vlahinić Lenz Nela, Grgurev Ivana: Assessment of Energy Poverty in New EU Member States: The Case of Bulgaria, Croatia and Romania, *International Journal of Energy Economics and Policy*, 7 (2), 2017, 1-8
5. Vlahinić Lenz Nela, Prša Vedran: Growth Potential of Energy Sector Reforms: New Evidence on EU and Southeast European Countries by Exploring Impact on Electricity Generation, *Proceedings of Rijeka Faculty of Economics: Journal of Economics and Business*, 33 (2), 2015, 275-297
6. Škare, M., Buterin, V., *Modelling and Forecasting Unemployment Nonlinear Dynamics Using Spectral Analysis*, *Inžinerine Ekonomika-Engineering Economics*, Vol. 26, No. 4, 2015, 373-383
7. Buterin, V., Škare, M., Buterin, D., *Macroeconomic model of institutional reforms' influence on economic growth of the new EU members and the Republic of Croatia*, *Economic Research - Ekonomiska istraživanja*, Vol. 30, No. 1, 2017, 1572–1593
- 8.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Većina materijala može se dobiti u otvorenom pristupu ili izravno od predmetnih profesora.		

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija regulirani su važećim Pravilnikom o studiranju Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Pravilnikom o ocjenjivanju studenata preddiplomskog sveučilišnog studija i diplomskog sveučilišnog studija na Ekonomskom fakultetu u Rijeci, Priručnikom o kvaliteti Ekonomskog fakulteta Rijeka, Priručnikom za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci i Pravilnikom o studijima Sveučilišta u Rijeci.

Opće informacije

Nositelj predmeta	prof.dr.sc. Josip Arnerić izv. prof. dr. sc. Blanka Škrabić Perić izv. prof. dr. sc. Rok Spruk	
Naziv predmeta	NAPREDNA EKONOMETRIJA	
Studijski program	Doktorski studij Ekonomija i poslovna ekonomija	
Status predmeta	izborni	
Godina	II	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	25(10+5+10)

1. OPIS PREDMETA**1.1. Ciljevi predmeta**

Proširiti i produbiti znanje naprednih ekonometrijskih metoda. Upoznati studente s teorijskim postavkama i praktičnim mjerenjem ekonomskih pojava u statističkoj praksi. Uz to cilj je osposobiti studente za cjelovitu statističko-ekonomsku analizu, tako da znaju, s obzirom na suštinska obilježja problema, pronaći najprimjerenije statističke podatke, odabrati odgovarajuću ekonometrijsku metodu, podatke obraditi i rezultate suštinski i formalno prezentirati na odgovarajući način. Studenti trebaju biti sposobni napredne ekonometrijske tehnike te ih primijeniti na svojim podacima na pouzdan i transparentan način. Također je cilj da studenti spoznaju teorijske temelje ekonometrijskih metoda, razviju sposobnost upotrebe određenih metoda u analizi odnosa među ekonomskim varijablama i znaju rezultate interpretirati. Cilj predmeta je i da studenti spoje razumijevanje naprednih koncepata u ekonometriji s primjenom stečenih znanja u Stata-i. Po završetku predmeta studenti bi trebali moći interpretirati procijenjene parametre i dobivene rezultate.

1.2. Uvjeti za upis predmeta**1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet**

Nakon uspješnog svladavanja kolegija doktorandi će biti sposobni:

- Odabrati prikladnu ekonometrijsku metodu u primijenjenoj ekonomskoj analizi. Postaviti, procijeniti i interpretirati ekonometrijski model iz relevantnog područja istraživanja.
- Osmisliti vlastito istraživanje i odgovoriti na postavljeni istraživački problem te ocijeniti koje su ekonometrijske metode primjerene za različita istraživačka pitanja;
- Primijeniti metodologiju istraživanja, odnosno steći vještine zaključivanja (poznavanje rada na računalu i primjerenih programa, poznavanje statističkih analiza, poznavanje kvantitativnih ekonometrijskih modela, vještina statističkoga rasuđivanja, sposobnost izvođenja zaključaka na temelju kvantitativnih

podataka).

1.4. Sadržaj predmeta

VREMENSKE SERIJE

1. Difference equations, Univariate time series, Stationary and integrated processes, ARIMAX models, GARCH models, Unit root tests, Vector autoregressive and error correction models, Estimation and Model specification, Uses of multiple time series models, Causality Analysis, Impulse response analysis, Forecast error variance decomposition

DINAMIČKI PANELI

2. Arellano and Bond estimator, Blundell and bond estimator, Least Squares Dummy Variable corrected (LSDVc) estimator, Heterogeneous dynamic panel data models (MG i PMG)

DIFFERENCE-IN-DIFFERENCES I SYNTHETIC CONTROL ESTIMATOR

3. The Mechanism of Difference-in-Differences, Difference-in-Differences as a Policy and Program Evaluation Technique, Synthetic Control Estimator, Model Construction and Estimation, Parametric Synthetic Control Estimates with Nested Optimization, Small-Sample vs. Large-Sample and Big-Data Case Studies

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ samostalni zadaci
	☒ seminari i radionice	☒ multimedija i mreža
	☒ vježbe	☐ laboratorij
	☒ obrazovanje na daljinu	☒ mentorski rad
	☐ terenska nastava	☐ ostalo _____

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Očekuje se da studenti koriste znanstveno istraživačku metodologiju u pripremi seminarskog rada odnosno provedbe projekta tj. da provode aktivno samostalno istraživanje u svrhu izrade članka odnosno dijela disertacije. Student uklapa (uz odgovarajuće prilagodbe) vlastito područje istraživanja (temu i metodologiju svoje disertacije) u sadržaj konkretnog kolegija, izabirući one dijelove sadržaja koji su najviše povezani s njegovom disertacijom.

1.8. Praćenje⁶ rada studenata

		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	1
Projekt	1	Kontinuirana provjera znanja	0,5	Referat		Praktični rad	0,5
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

Seminarsko istraživanje kao dio istraživanja u okviru doktorske disertacije.

1.10. Obvezna literatura

1. Baltagi B. H., (2013): *Econometric Analysis of Panel Data*, Wiley and Sons, 5th edition.
2. Arellano, M, and Bond,S. (1991) Some Tests of Specification for Panel Data: Monte Carlo Evidence and an Application to Employment Equations. *The Review of Economic Studies* 58 (2): 277–97. doi:10.2307/2297968.
3. Blundell, R, and Bond,S. (1998) Initial Conditions and Moment Restrictions in Dynamic Panel Data Models.” *Journal of Econometrics* 87 (1): 115–43. doi:10.1016/S0304-4076(98)00009-8.

⁶ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

4. Blundell, R, and Bond, S 2000. "GMM Estimation with Persistent Panel Data: An Application to Production Functions." *Econometric Reviews* 19 (3): 321–40. doi:10.1080/07474930008800475.
5. Kiviet, J. F. (1995). On bias, inconsistency, and efficiency of various estimators in dynamic panel data models. *Journal of Econometrics*, 68(1), 53–78. doi:10.1016/0304-4076(94)01643-E
6. Bruno, G. S. (2005). Estimation and inference in dynamic unbalanced panel-data models with a small number of individuals. *Stata Journal*, 5(4), 473–500
7. Pesaran, M.H., Shin, Y., and Smith R.P., 1999. Pooled mean group estimation of dynamic heterogeneous panels. *Journal of the American Statistical Association*. 94, 621-634.
8. Blackburne, E.F. and Frank, MW., 2007. Estimation of nonstationary heterogeneous panels. *The Stata Journal*. 7, 197-208.
9. Pickup, M., (2014). *Introduction to Time Series Analysis (Quantitative Applications in the Social Sciences)*, SAGE Publications
10. Masten, I., Banerjee A., Marcellino M., "Structural FECM: Cointegration in Large-Scale Structural FAVAR models", *Journal of Applied Econometrics*, forthcoming.
11. Masten, I., Banerjee A., Marcellino M., "Forecasting with Factor Augmented Error-Correction Models", *International Journal of Forecasting*, 30(3), 2014.
12. Abadie, Alberto, Alexis Diamond, and Jens Hainmueller. "Comparative politics and the synthetic control method." *American Journal of Political Science* 59, no. 2 (2015): 495-510.

1.11. Dopunska literatura

1. Škrabić Perić, B., Sorić, P., & Arnerić, J. (2013). The Fisher effect at the borders of the European Monetary Union: evidence from post-communist countries. *Post-Communist Economies*, 25(3), 309-324.
2. Basarac Sertić, M., Vučković, V., & Škrabić Perić, B. (2015). Determinants of manufacturing industry exports in European Union member states: a panel data analysis. *Economic research-Ekonomska istraživanja*, 28(1), 384-397.
3. Višić, J., & Perić, B. Š. (2011). The determinants of value of incoming cross-border mergers & acquisitions in European transition countries. *Communist and Post-Communist Studies*, 44(3), 173-182.
4. Peric, B. S., & Konjusak, N. (2017). How did rapid credit growth cause non-performing loans in the CEE Countries?. *South East European Journal of Economics and Business*, 12(2),
5. Abadie, Alberto, and Javier Gardeazabal. "The economic costs of conflict: A case study of the Basque Country." *American Economic Review* 93, no. 1 (2003): 113-132.
6. Abadie, Alberto, Alexis Diamond, and Jens Hainmueller. "Synthetic control methods for comparative case studies: Estimating the effect of California's tobacco control program." *Journal of the American statistical Association* 105, no. 490 (2010): 493-505.
7. Billmeier, Andreas, and Tommaso Nannicini. "Assessing economic liberalization episodes: A synthetic control approach." *Review of Economics and Statistics* 95, no. 3 (2013): 983-1001.
8. Cavallo, Eduardo, Sebastian Galiani, Ilan Noy, and Juan Pantano. "Catastrophic natural disasters and economic growth." *Review of Economics and Statistics* 95, no. 5 (2013): 1549-1561.
9. Pinotti, Paolo. "The economic costs of organised crime: Evidence from Southern Italy." *The Economic Journal* 125, no. 586 (2015).
10. Restrepo, Brandon J., and Matthias Rieger. "Denmark's policy on artificial trans fat and cardiovascular disease." *American Journal of Preventive Medicine* 50, no. 1 (2016): 69-76.
11. Hamilton, J.D. (1994). *Time Series Analysis*, Princeton University Press
12. Montgomery, D.C., Jennings, C, Kulahci, M., (2015). *Introduction to Time Series Analysis and Forecasting (Wiley Series in Probability and Statistics) 2nd Edition*, Wiley-Interscience

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Econometric Analysis of Panel Data	4	
Introduction to Time Series Analysis (Quantitative Applications in the Social Sciences)	4	
Sva ostala literatura dostupna je kod predmetnih nastavnika	∞	

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija regulirani su važećim Pravilnikom o studiranju Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Pravilnikom o ocjenjivanju studenata preddiplomskog sveučilišnog studija i diplomskog sveučilišnog studija na Ekonomskom fakultetu u Rijeci, Priručnikom o kvaliteti Ekonomskog fakulteta Rijeka, Priručnikom za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci i Pravilnikom o studijima Sveučilišta u Rijeci.

Opće informacije

Nositelj predmeta	Prof. dr. sc. Nada Denona Bogović Prof. dr. sc. Mario Pečarić Prof. dr. sc. Zoran Ježić	
Naziv predmeta	EKONOMSKI RAZVOJ (odabrane teme)	
Studijski program	Doktorski studij Ekonomija i poslovna ekonomija	
Status predmeta	Izborni	
Godina	II.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	16 (8+0+8)

1. OPIS PREDMETA**1.1. Ciljevi predmeta**

Predmet omogućuje stjecanje teorijskih znanja i ovladavanje metodološkim instrumentarijem za znanstvenu analizu pretpostavki, uvjeta i posljedica ekonomskog razvoja te za kreiranje politike održivog razvoja.

1.2. Uvjeti za upis predmeta**1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet**

Nakon uspješnog svladavanja kolegija doktorandi će moći:

- Primijeniti teorijske spoznaje na izradu ekonomske analize i ocjenjivanja razvojnih tendencija, njihovih pretpostavki, uzroka i posljedica;
- Primijeniti metode za ocjenjivanje razvoja i razvijenosti;
- Kritički argumentirati, promišljati i donositi znanstveno utemeljene dijagnoze razvojnih tijekova;
- Oblikovati politike održivog razvoja
- Analizirati utjecaj financija i financijskih sustava na ekonomski rast i razvoj

1.4. Sadržaj predmeta

Program sadrži ove tematske jedinice:

1. Odnos rasta i razvoja
2. Teorije razvoja
3. Analiza i mjerenje razvijenosti
4. Uloga države u ekonomskom razvoju (Institucije i odlučivanje o razvojnom procesu)

5. Konceptualni pristup razvoju s aspekta okoišne i ekološke ekonomije 6. Stanovništvo, ljudski resursi i ekonomski razvoj 7. Dohodovna distribucija, siromaštvo i socijalna kohezija 8. Tehnološki razvoj i strukturne promjene 9. Financiranje razvoja 10. Odabrane teme iz područja ekonomskog razvoja, a vezane za doktorandovo istraživanje							
1.4. Vrste izvođenja nastave		☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☒ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava		☒ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☒ mentorski rad ☒ ostalo konzultacije			
1.5. Komentari							
1.6. Obveze studenata							
1. aktivno sudjelovanje u nastavi bazirano na kritičkom proučavanju relevantne literature 2. samostalno istraživanje o odabranoj temi							
1.7. Praćenje ⁷ rada studenata							
Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit	2	Esej		Istraživanje	2
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							
1.8. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu							
Usmeni ispit/seminarski rad i istraživanje							
1.9. Obvezna literatura							
1. Todaro, M.P., Smith, S.C.: Economic Development, 13th edition, Pearson Education Limited, 2020. 2. Perkins, D.H. and Radelet, S.: Economics of Development (Seventh Edition), W. W. Norton & Company, 2012. 3. Forsyth, D.C., Clunies-Ross, A. and Huq, H.: Development Economics, McGraw-Hill Education,							

⁷ **VAŽNO:** Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

2009

4. 4.. Thirlwall, A. P.: Growth and Development - with special reference to developing economies, Palgrave-Macmillan, London, 2003.
5. Todaro, M.P., Smith, S.C.: Ekonomski razvoj, deveto izdanje 2006., prijevod TKD Šahinpašić, Sarajevo, 2006. https://uniri-my.sharepoint.com/:f/g/personal/zoran_jezic_uniri_hr/EigL6ZhWBMhBu1-5Y4iKzAwB1GI4LX8U8SrTF94FzFfNmA?e=ByZPY0, članci:
6. Enrico Spolaore, Romain Wacziarg: How deep are the roots of economic development?, Journal of Economic Literature, June 2013
7. William Easterly, Ross Levine: The European origins of economic development, Journal of Economic Growth, (2016) 21:225–257
8. Berthold Herrendorf, Richard Rogerson, Ákos Valentinyi: Growth and Structural Transformation, Handbook of Economic Growth, Volume 2, 2014, Pages 855-941
9. Dani Rodrik: Premature deindustrialization, Journal of Economic Growth (2016) 21:1–33
10. Daniel Halter, Manuel Oechslin, Josef Zweimüller: Inequality and growth: the neglected time dimension, Journal of Economic Growth, (2014) 19:81–104
11. Markus Brueckner, Era Dabla Norris, Mark Gradstein: National income and its distribution, Journal of Economic Growth, (2015) 20:149–175
12. Daron Acemoglu, Suresh Naidu, Pascual Restrepo, James A. Robinson: Democracy, Redistribution, and Inequality, Handbook of Income Distribution, Volume 2, 2015, Pages 1885-1966
13. http://www.scielo.br/scielo.php?pid=S0103-40142012000100006&script=sci_arttext&lng=en
14. Ademar Ribeiro Romeiro : Sustainable development: an ecological economics perspective (2012)
15. http://www.scielo.br/scielo.php?script=sci_nlinks&ref=000171&pid=S0103-4014201200010000600017&lng=en
16. DALY, H.; FARLEY, J. *Ecological economics*. Principles and applications. Washington: Island Press, 2004,
17. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0921800909002249>
18. Inge Røpke : Theories of practice — New inspiration for ecological economic studies on consumption (2009)
19. <https://research.vu.nl/ws/files/1687943/00080.pdf>
20. TI 2000-080/3 Tinbergen Institute Discussion Paper Themes, Approaches, and Differences with Environmental Economics Jeroen C.J.M. van den Bergh (2000)
21. <http://www.uvm.edu/~jfarley/EEseminar/readings/What%20is%20ecological%20economics.pdf>
22. Ecoiogrcal Economic-s. 1 (1989) I-7 Elsevier Science Publishers B.V.. Amsterdam - Printed in The Netherlands WHAT IS ECOLOGICAL ECONOMICS? ROBERT COSTANZA Coastal and Environmental Pohy Program, Center for Environmental and Estuarine Studies. University o/ MaTland, Solomons. MD 20688-0035 (O: S. A.)
23. http://www.scientiasocialis.lt/pec/files/pdf/vol44/10-19.Denona-Bogovic_Vol.44.pdf
24. education in the 21stcentury Volume 44, 2012 10 ISSN 1822-7864
25. EDUCATION PRINCIPLES IN A MODEL OF STRONG SUSTAINABILITY
26. Nada Denona Bogović, Saša Čegar University of Rijeka, Rijeka, Croatia
27. <http://www.uvm.edu/~jfarley/EEseminar/readings/sus%20jus%20eff.pdf>
28. Ecologicd Econorrzics, h (I YY1) IS5 - I Y).; Elscvicr Scicncc Publishers B.V.. Amsterdam Commentary Allocation, distribution, and scale: towards an economics that is efficient, just, and sustainable Herman E. Daly ' Etu~irotmwrtr Dqxrmmt, World Butk, Wushitrgtorl. DC. tiSA (Received 14 December 1991: accepted 17 April 1992)

1.10. *Dopunska literatura*

1. Ray, Debray: Development Economics, Princeton University Press, New Jersey, 1998.
2. Thirlwall, A. P.: Growth and Development - with special reference to developing economies,

Palgrave-Macmillan, London, 2003.

3. Karaman Aksentijević, N. (ur.): Ljudski potencijali i ekonomski razvoj, Ekonomski fakultet u Rijeci, Rijeka, 2012.
4. Meier, G.M. I Rauch, J.E., Leading Issues in Economic Development, Oxford University Press, Oxford, 2005.
5. Dragičević, M.: Ekonomija i novi razvoj, Alineja, Zagreb, 1996.
6. Šimunović, I.: Planiranje ili pravo na budućnost, Marjan tisak, Split, 2005
7. Hirschman, A.O.: The Strategy of Economic Development; Yale University Press, New Haven, 1974.
8. Gillis, M., Perkins, D.M., Roemer, M., Shodgrass, D.R.: Economics of Development, W.W. Norton, New York – London, 1983.
9. Goldin, I.(ur.): The economics of sustainable development, University Press, Cambridge, 1995.
10. Hagen, E.E.: Economics of Development, Richard D. Irwin, Inc. Illinois, 1980.
11. Hardi, P. et al.: Measuring sustainable development: review of current practice, Ottawa, 1997.
12. International Conference of the Faculty of Economics, From transition to development: globalisation and political economy of development in transition economies: conference proceedings, Sarajevo, 2004.
13. Karaman Aksentijević, N.: The macroeconomic Aspect of Prestructuring Croatian Manufacturing Industry towards European Union, Proceedings of the 2nd International Conference Economic System of EU and Croatian Adjustment, Faculty of Economics Rijeka, Facolta di economia Trieste, Europacentrum Jean Monet Universitet Antwerpen, Rijeka – Trieste – Antwerpen, 1999.
14. Karaman Aksentijević, N., Denona Bogović, N.: Economic Inequality in the Republic of Croatia – Comparation with the Selected CEE Countries, Proceedings of the International Conference Business and Economic Development in the Central and eastern Europe in the period of joining to EU, Brno, 2003.
15. Karaman Aksentijević, N.: Politika ekonomskog razvoja u procesu integracije Republike Hrvatske u Europsku uniju, u Karaman Aksentijević, N., Blažić, H., Kaštelan Mrak, M., Rosentraub S., M. (ur.), Ekonomska decentralizacija i lokalna samouprava, Sveučilište u Rijeci, Ekonomski fakultet Rijeka, Cleveland State University, Maxine Goodman Levine College of Urban Affairs, 2004.
16. Perkins, H.D.: Economics of development, W.W. Norton&Co., New York, 2001.
17. *: Economic development on the local and regional level: initiatives in South-East Europe, Friedrich Ebert Stiftung, Zagreb, 2003.
18. Addison, T., Mavrotas, G. (Eds.):Development Finance in the Global Economy- The Road Ahead, Palgrave , 2008 (selected chapters-articles)
19. White et al., Financing Economic Development in the 21st Century, Urban Publications, 2003.(selected chapters- articles)

1.11. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Todaro, M.P., Smith, S.C.: Ekonomski razvoj, deveto izdanje 2006., prijevod TKD Šahinpašić, Sarajevo, 2006.	14	
Todaro, M.P., Smith, S.C.: Economic Development, 13th edition, Pearson Education Limited, 2020.	3	
Forsyth, D.C. , Clunies- Ross, A. and Huq, H.: Development Economics, McGraw-Hill Education, 2009	3	

1.12. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija regulirani su važećim Pravilnikom o studiranju Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Pravilnikom o ocjenjivanju studenata preddiplomskog sveučilišnog studija i diplomskog sveučilišnog studija na Ekonomskom fakultetu u Rijeci, Priručnikom o kvaliteti Ekonomskog fakulteta Rijeka, Priručnikom za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci i Pravilnikom o studijima Sveučilišta u Rijeci.

Opće informacije

Nositelj predmeta	izv. prof. dr.sc. Jasmina Dlačić prof.dr.sc. Ivana First Komen prof.dr.sc. Ana Štambuk izv.prof.dr.sc. Jelena Jardas Antonić izv.prof.dr.sc. Tamara Pavasović Trošt prof. dr. sc. Borut Milfelner	
Naziv predmeta	PRIMJENA KVANTITATIVNIH I KVALITATIVNIH METODA ISTRAŽIVANJA U POSLOVNOJ EKONOMIJI	
Studijski program	Doktorski studij Ekonomija i poslovna ekonomija	
Status predmeta	obvezatan	
Godina	II	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	24 (12+0+12)

1. OPIS PREDMETA**1.1. Ciljevi predmeta**

Cilj predmeta Primjeri kvantitativnih i kvalitativnih metoda istraživanja u Poslovnoj ekonomiji je omogućiti razvijanje kritičkog promišljanja uz određenu znanstvenu problematiku, razviti svijest i znanja o primjeni različitih kvantitativnih i kvalitativnih metoda.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

-

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Razviti poznavanje metodologije kvantitativnog i kvalitativnog istraživanja, razviti sposobnost kritičkog promišljanja uz određenu problematiku iz poslovne ekonomije.

1.4. Sadržaj predmeta

Različite metode prikupljanja podataka, te validnost i pouzdanost mjernih instrumenata (First Komen), Kvalitativne metode istraživanja (Pavasović Trošt), Primjena neuronskih mreža u znanstvenim istraživanjima (Štambuk), Istraživanje korištenjem metoda za višekriterijsko odlučivanje (Jardas Antonić), Istraživanje korištenjem modela strukturalnih jednadžbi (Dlačić, Milfelner)

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
- seminari i radionice
- vježbe
- obrazovanje na daljinu
- terenska nastava

- samostalni zadaci
- multimedija i mreža
- laboratorij
- mentorski rad
- ostalo _____

1.6. <i>Komentari</i>							
1.7. <i>Obveze studenata</i>							
Od studenata se očekuje priprema kroz poznavanje relevantne literature (kritičko čitanje i promišljanje) za aktivno sudjelovanje u raspravama. Naglasak je na kritičkom čitanju, pisanju i prezentiranju istraživanja kroz pisanje prikaza znanstvenih članaka, komentiranje radova ostalih doktoranata te razvijanje vlastitih istraživačkih ideja temeljenih na kvantitativnim i kvalitativnim metodama istraživanja.							
1.8. <i>Praćenje⁸ rada studenata</i>							
Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi	0,5	Seminarski rad	1,5	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	2
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							
1.9. <i>Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu</i>							
Ocjena se sastoji od rezultata slijedećih aktivnosti: <ul style="list-style-type: none"> - Kritičko sagledavanje znanstvenih članaka 75% - Aktivno sudjelovanje u raspravi 25% Od doktoranada se očekuje kritička analiza određenih znanstvenih članaka te aktivno sudjelovanje na raspravi u komentiranju radova drugih doktoranada.							
1.10. <i>Obvezna literatura</i>							
<ol style="list-style-type: none"> 1. Adebij, A. A., Adewumi, A. O., & Ayo, C. K. (2014). Comparison of ARIMA and artificial neural networks models for stock price prediction. <i>Journal of Applied Mathematics</i>, 2014. 2. Al-Masri, E., & Mahmoud, Q. H. (2009, October). Discovering the best web service: A neural network-based solution. In <i>Systems, Man and Cybernetics, 2009. SMC 2009. IEEE International Conference on</i> (pp. 4250-4255). IEEE. 3. Brannen, J. & R. O'Connell. 2014. "Data Analysis I: Overview of Data Analysis Strategies". Pp. 257-274 in Hesse-Biber and Johnson (eds.), <i>Oxford Handbook of Multimethod and Mixed Methods Research Inquiry</i>. Oxford University Press. 4. Böttger, T., Rudolph T., Evanschitzky, H. and Pfrang, T. (2017). Conceptualization, Scale Development, and Validation, <i>Journal of Marketing</i>, Vol. 81, No. 6, pp. 116-13. 5. Figueira, J., Greco, S., Roy, B., Slowinski, R.: <i>Electre Methods: Main Features and Recent Developments</i>, Applied Optimization, pp 51-89, 2010 6. Fuchs, C. and Diamantopoulos, A., 2009. Using single-item measures for construct measurement in management research: Conceptual issues and application guidelines. <i>Die Betriebswirtschaft</i>, 69(2), p.195-210. 7. Gibbert Michael; Ruigrok, Winfried; Wicki Barbara (2008), Research notes and commentaries what passes as a rigorous case study?, <i>Strategic Management Journal</i>, Volume: 29 Issue: 13 Pages: 1465-147. 8. Golder, P. N., Dekimpe, M. G., An, J. T., van Heerde, H. J., Kim, D. S. U., & Alba, J. W. (2023). Learning from Data: An Empirics-First Approach to Relevant Knowledge Generation. <i>Journal of Marketing</i>, Vol. 87, No. 3, pp. 319-336. 9. Hulland, J. Baumgartner, H. & Smith, K. M. (2017), Marketing survey research best practices: evidence and recommendations from a review of JAMS articles, <i>Academy of Marketing Science</i>, Vol. 46, pp. 92-108. 10. M. Gökhan Yücel, Ali Görener: Decision Making for Company Acquisition by Electre Method, <i>International Journal for Supply Chain Management</i>, Vol5, No1, 2016							

⁸ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

11. MacInnis, D.J. and Folkes, V.S., 2009. The disciplinary status of consumer behavior: A sociology of science perspective on key controversies. *Journal of Consumer Research*, 36(6), pp.899-914.
12. Park, C. W., MacInnis, D., Priester, J., Eisingerich, A., Iacobucci, D. (2010): Brand Attachment and Brand Attitude Strength: Conceptual and Empirical Differentiation of Two Critical Brand Equity Drivers, *Journal of Marketing*, Volume: 74 Issue: 6 Pages: 1-17
13. Saaty, T. L (2008): Decision making with the analytic hierarchy process, *Int. J. Services Sciences*, Vol. 1, No. 1, pp. 83-98.
14. Saldana, J. 2023, *The Coding Manual for Qualitative Researchers*, 4th edition, Sage
15. Scandura, T.A. and E.A. Williams (2000), 'Research methodology in management: Current practices, trends, and implications for future research', *Academy of Management Journal*, 43, 6, 1248-1264.
16. Srok, A., Jardas Antonić, J., Borković M.: Being an Efficient Smart City in Croatia: The View of Citizens, *Lex Localis: Journal of Local Self-Government*, 2022, Vol 20, Issue 4, p959.
17. Zeugner-Roth, K.P., Žabkar, V. and Diamantopoulos, A., 2015. Consumer ethnocentrism, national identity, and consumer cosmopolitanism as drivers of consumer behavior: A social identity theory perspective. *Journal of international marketing*, 23(2), pp.25-54.

1.11. Dopunska literatura

1. Brans, J. P., Vincke, PH: A preference ranking organisation method, *management science*, Vol. 31, No. 6, June 1985
2. Castiglione, F. (2001). Forecasting price increments using an artificial Neural Network. *Advances in Complex Systems*, 4(01), 45-56.
3. Dlačić, J. and Žabkar, V., 2012. Relationship commitment, relational equity and company image in customer loyalty development. *Economic research-Ekonomska istraživanja*, 25(2), pp.503-523.
4. Dlačić, J., Arslanagić, M., Kadić-Maglajlić, S., Marković, S. and Raspor, S., 2014. Exploring perceived service quality, perceived value, and repurchase intention in higher education using structural equation modelling. *Total Quality Management & Business Excellence*, 25(1-2), pp.141-157.
5. Ishizaka, A; Nemery, F.: *Multi-criteria Decision analysis- Methods and Software*, Wiley & Sons, 2014
6. Jardas Antonić J. ; Antonić, D.: Microsoft Technology as an Optimization Tool in Promoting Security and Functionality of the Educational System, *International Journal of Emerging Technologies in Learning*, pp 27-35, 2008.
7. Schilling, J. 2009. From Ineffectiveness to Destruction: A Qualitative Study on the Meaning of Negative Leadership. *Leadership* Volume: 5 issue: 1, page(s): 102-128
8. Teeger, C. 2014., "Collective Memory and Collective Fear: How South Africans Use the Past to Explain Crime." *Qualitative Sociology* 37(1): 69-92
9. Tsai, C. F., & Wu, J. W. (2008). Using neural network ensembles for bankruptcy prediction and credit scoring. *Expert systems with applications*, 34(4), 2639-2649.
10. Zhao, X., Lynch, J.G., Jr.; Chen, Q. (2010), Reconsidering Baron and Kenny: Myths and Truths about Mediation Analysis, *Journal of consumer research*, Volume: 37 Issue: 2 Pages: 197-206.
11. Žabkar, V., Brenčić, M.M. and Dmitrović, T., 2010. Modelling perceived quality, visitor satisfaction and behavioural intentions at the destination level. *Tourism management*, 31(4), pp.537-546.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Većina materijala može se dobiti u otvorenom pristupu ili izravno od predmetnog profesora		

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija regulirani su važećim Pravilnikom o studiranju Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Pravilnikom o ocjenjivanju

studenta preddiplomskog sveučilišnog studija i diplomskog sveučilišnog studija na Ekonomskom fakultetu u Rijeci, Priručnikom o kvaliteti Ekonomskog fakulteta Rijeka, Priručnikom za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci i Pravilnikom o studijima Sveučilišta u Rijeci.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Prof. dr. sc. Marija Kaštelan Mrak Prof. dr. sc. Nenad Vretenar Prof. dr. Sc. Petra Došenović Bonča	
Naziv predmeta	TEORIJA PODUZEĆA	
Studijski program	Doktorski studij Ekonomija i poslovna ekonomija	
Status predmeta	Izborni	
Godina	II.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	16 (8+0+8)

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Uputiti polaznike u ekonomsku teoriju organizacije poslovanja, te pripremiti ih za razumijevanje kriterija izbora alternativnih organizacijskih rješenja u kontekstu specifičnih tržišnih prilika.

Pružiti studentima teorijsku podlogu za razumijevanje funkcioniranja poduzeća tj. stanja i/ili procesa unutar funkcionalnih cjelina i interaktivnih odnosa na relaciji poduzeće - okruženje.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon uspješnog svladavanja kolegija doktorandi će moći:

- Izdvojiti i objasniti, te sažeti ključne atribute pojedinih teorijskih koncepata i sustavno analizirati poduzeće.
- Identificirati i povezati ključne čimbenike teorije interesnih skupina.
- Identificirati atribute određenog tržišta i razraditi argumentaciju za odabir odgovarajuće strategije razvoja organizacijskog modela. Utvrditi/usporediti sinergije i očekivane financijske ishode koji proizlaze iz strateškog ponašanja.
- Obrazložiti poticaje koji djeluju u uvjetima međuzavisnosti stranaka u ugovornom odnosu. Sukladno teoriji nepotpunih ugovora, odredite oblike poticaja u odnosu principal-agent.

1.4. Sadržaj predmeta

Program sadrži slijedeće tematske jedinice:

1. Evolucija koncepta poduzeća u ekonomskoj teoriji. Tehnološke teorije rasta poduzeća. Vertikalne integracije kao alternativni pogled na izvore efikasnosti organizacije (Case).
2. Ekonomska struktura poduzeća i utjecaj na odabir hijerarhijskog modela. Ekonomika informacija.
3. S-C-P vs. Chicaški model – ekonomska vs. financijska efikasnost. Koncentracija i monopolska moć
4. Pojam konkurentskih sposobnosti i organizacije kao poslovnog modela za razvoja i održavanje konkurentskih sposobnosti. Model resursne zavisnosti.

5. Specifične transakcije. Bilateralni monopol. Potpuni i nepotpuni ugovori.
6. Problem granica poduzeća. Vlasništvo kao instrument kontrole.
7. Agencijska teorija.
8. Identificiranje suvremenih teorijskih koncepcija u organizaciji poslovanja

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
- seminari i radionice
- vježbe
- obrazovanje na daljinu
- terenska nastava

- samostalni zadaci
- multimedija i mreža
- laboratorij
- mentorski rad
- ostalo konzultacije

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

1. Izraditi i predstaviti seminarski rad (izrađen i prezentiran kao timski rad) ili alternativno, student može samostalno pripremiti referat, odnosno kritički prikaz.
2. Istražiti neki problem koristeći kvantitativnim metodama
3. Uspješno položiti ispit.

1.8. Praćenje⁹ rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	1	Ekperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit	2	Esej		Istraživanje	1
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

Završna ocjena formira se prema odnosu: usmeni ispit, 50% , seminarski rad 20%, samostalno istraživanje 30%.

1.10. Obvezna literatura

1. Paul Walker (2017): The Theory of the Firm, Routledge, London, New York.
2. Jensen, M.G., (2003), A Theory of the Firm, Harvard University
3. M.C Jensen and W.H. Meckling, (1976): Theory of the Firm: Managerial Behavior, Agency Costs and Ownership Structure; Journal of Financial Economics, October, 1976, V. 3, No. 4, pp. 305-360.

1.11. Dopunska literatura

2. Jean Tirole: The Theory of Industrial Organization, The MIT Press, 1995.
3. O.E. Williamson (2008); Transaction Costs Economics; Economic Affairs, Volume 28, Issue 3, pp. 7–14
4. R. S. Coase (1937): The Theory of the Firm, Economica; vol.4, No, 16, pp. 386-405.
5. R. S. Coase (1960): The Nature of Social Cost; The Journal of Law & Economics, available on-line
6. C. Menard (2004): The Economics of Hybrid Organizations, Journal of Institutional Economics, JITE 160, pp34-376.

⁹ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

7. C. Menard (2014): *Embedding Organizational Arrangements: Towards a General Model*, JOURNAL OF INSTITUTIONAL ECONOMICS, Cambridge University Press
8. M. Halonen-Akatwijuka and O. Hart (2015): *Short-term, Long-term, and Continuing Contracts*
9. Ricketts, M.J. (2003), *The Economics of Business Enterprise: An Introduction to Economics Organization and the Theory of the Firm*, Edward Elgar Publishing.
10. Sytse Douma & Hein Schreuder (2013): *Economic Approaches to Organizations*, 5E Pearson Education.
11. Stephen Martin (2010): *Industrial Organization: An European Perspective*, Oxford University Press, (reprint)
12. Jacobson, D. and Andreosso-O'Callaghan (2005): *Industrial Economics and Organization: An European Perspective*, McGraw-Hill.
13. Monks, R., Minow, N.(2004): *Corporate Governance*, Blackwell Publishing, 3rd Edition
14. Kaštelan Mrak, M. (2008); *Ekonomski pristup odnosima vlasništva i efikasnosti - neka razmatranja uz reformu (privatizaciju) mirovinskog sustava RH, Socijalna sigurnost i tržišno natjecanje - europski zahtjevi i nacionalna rješenja*, ur. Bodiroga-Vukobrat, N., Zaklada Sveučilišta u Rijeci ; Zaklada Hanns Seidel, Rijeka, RH.
15. Katunar, J; Kaštelan Mrak, M; Zaninovic, V. (2022); *Implications of Mediated Market Access—Exploring the Nature of Vertical Relationships within the Croatian Wine Industry*. *Sustainability* 2022, 14, 645. <https://doi.org/10.3390/su1402064>

1.12. *Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu*

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Walker, P. (2017), <i>The Theory of the Firm</i>	2 + On-line	5-10
Jensen, M.G., (2003), <i>A Theory of the Firm</i>	5	5-10
M.C Jensen and W.H. Meckling, (1976): <i>Theory of the Firm: Managerial Behavior, Agency Costs and Ownership Structure</i> ; <i>Journal of Financial Economics</i> , October, 1976, V. 3, No. 4	On-line	5-10

1.13. *Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija*

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija regulirani su važećim Pravilnikom o studiranju Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Pravilnikom o ocjenjivanju studenata preddiplomskog sveučilišnog studija i diplomskog sveučilišnog studija na Ekonomskom fakultetu u Rijeci, Priručnikom o kvaliteti Ekonomskog fakulteta Rijeka, Priručnikom za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci i Pravilnikom o studijima Sveučilišta u Rijeci.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Nataša Rupčić prof. dr. sc. Lara Jelenc	
Naziv predmeta	IZAZOVI ISTRAŽIVANJA U MENADŽMENTU	
Studijski program	Doktorski studij Ekonomija i poslovna ekonomija	
Status predmeta	izborni	
Godina	II.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	16 (4 +0+12)

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Istraživati izazove suvremenoga menadžmenta s naglaskom na vođenje i strateško oblikovanje. U okviru vođenja posebno se analiziraju istraživački pravci koji se odnose na poželjne značajke suvremenih vođa, transformacijsko vodstvo i vodstvo služenjem, autentično vodstvo te vodstvo u okviru učeće organizacije i procesa upravljanja znanjem. U okviru strateškoga oblikovanja posebni naglasak se daje na istraživačke pravce koji se odnose na aspekte bihevioralne strategije, strategije kao prakse te strategije i kognicije.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon savladavanja sadržaja iz ovoga kolegija studenti će biti sposobni:

- kritički čitati i vrjednovati spoznaje iz područja menadžmenta, posebno vođenja i strateškoga oblikovanja u smislu kritičke prosudbe znanstvenoga doprinosa autora na temelju određenoga metodološkog pristupa;
- identificirati istraživačke probleme te izraditi nacrt znanstvenoga istraživanja u svrhu stvaranja novih spoznaja kao i provesti istraživanje ako je u funkciji disertacije;
- prezentirati rezultate uz identificiranje mogućnosti njihove primjene.

1.4. Sadržaj predmeta

1. Značajke suvremenih vođa
2. Transformacijsko vodstvo i vodstvo služenjem
3. Autentično vodstvo
4. Vodstvo u okviru učeće organizacije i procesa upravljanja znanjem
5. Strategija kao praksa
6. Bihevioralna strategija
7. Strategija i kognicija

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ samostalni zadaci
	☒ seminari i radionice	☒ multimedija i mreža
	☐ vježbe	☐ laboratorij
	☒ obrazovanje na daljinu	☒ mentorski rad
	☐ terenska nastava	☒ ostalo: konzultacije

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Kritičko čitanje, pisanje i prezentiranje vlastitih spoznaja te aktivno sudjelovanje na nastavi. Kritičko pisanje studenti vježbaju pisanjem kritičkih prikaza, odnosno stručnih procjena (engl. *referee reports*) odabranih

znanstvenih radova. Pritom se od studenata očekuje razvijanje vlastitih istraživačkih ideja o kojima će se raspravljati u okviru seminarske nastave. Na temelju dobivenih sugestija od studenata se očekuje definiranje istraživačkoga projekta te provođenje samostalnoga istraživanja u svrhu izrade znanstvenoga rada ako je ono u funkciji izrade disertacije. Očekuje se da studenti rezultate istraživanja prezentiraju u obliku usmenoga ispita. Očekuje se da studenti odaberu istraživački pravac koji je u funkciji izrade njihove disertacije.

1.8. Praćenje¹⁰ rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit	0,5	Esej		Istraživanje	1
Projekt	1	Kontinuirana provjera znanja	0,5	Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

Kontinuirano vrjednovanje znanja vrši se praćenjem rada studenata tijekom nastave i konzultativno u smislu provjere razumijevanja spoznaja na temelju kritičkoga čitanja i pisanja. Doprinos studenta vrjednuje se na temelju izrade kritičkoga prikaza, odnosno stručne procjene (engl. *referee report*) te dizajniranja nacrta istraživanja i njegove argumentacije uz provođenje samostalnoga istraživanja i prezentacije rezultata u obliku znanstvenoga rada ako je istraživanje u funkciji izrade disertacije.

Predviđeni način rada je sljedeći:

- 4 sata predavanja na kojima se daje prikaz istraživačkih pravaca u okviru sadržaja kolegija
- 4 sata seminarske nastave u okviru kojih studenti zajedno s nositeljicama kolegija analiziraju znanstvene radove odabranoga područja na temelju pripreme u smislu kritičkoga čitanja.
- 4 sata seminarske nastave u okviru kojih studenti iznose kritički prikaz/stručnu procjenu znanstvenih radova odabranog istraživačkoga pravca iz okvira sadržaja kolegija te dobivaju povratne informacije od nositeljica kolegija.
- 4 sata seminarske nastave u okviru kojih studenti prezentiraju svoj rad koji uključuje kritički pregled literature i nacrt istraživanja te rezultate istraživanja ako je istraživanje u funkciji izrade disertacije.

1.10. Obvezna literatura

Značajke vođe i vođenja:

1. Dimitrov, D. (2015): Leadership in a humane organization, *European Journal of Training and Development*, Vol. 39, No. 2, pp. 122-142.
2. Nichols, A. L. (2016): What do people desire in their leaders? The effect of leadership experience on desired leadership traits, *Leadership & Organization Development Journal*, Vol. 37, No. 5, pp. 658-671.
3. Rao, M. S. (2013): Soft leadership: a new direction to leadership, *Industrial and Commercial Training*, Vol. 45, No. 3, pp. 143-149.
4. Liu, D., Liao, H., Loi, R. (2012): The Dark Side of Leadership: A Three-Level Investigation of the Cascading Effect of Abusive Supervision on Employee Creativity, *Academy of Management Journal*, Vol. 55, No. 5, pp. 1187-1212.
5. Dulebohn, J. H., Bommer, W. H., Liden, R. C., Brouer, R. L., Ferris, G. R. (2012): A Meta-Analysis of Antecedents and Consequences of Leader-Member Exchange: Integrating the Past With an Eye Toward the Future, *Journal of Management*, Vol. 38, No. 6, pp. 1715-1759.
6. Mayer, D. M., Aquino, K., Greenbaum, R. L., Kuenzi, M. (2012): Who Displays Ethical Leadership, and Why Does It Matter? An Examination of Antecedents and Consequences of Ethical Leadership, *Academy of Management Journal*, Vol. 55, No. 1, pp. 151-171.

Tranformacijsko vodstvo, vodstvo služenjem, autentično vodstvo:

7. Xu, F., Caldwell, C. G., Glesper, K., Guevara, L. (2015): Leadership roles and transformative duties "C

¹⁰ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

- preliminary research", *Journal of Management Development*, Vol. 34, No. 9, pp. 1061-1072.
8. Cheung, M. F. Y., Wong, C. (2011): Transformational leadership, leader support, and employee creativity", *Leadership & Organization Development Journal*, Vol. 32, No. 7, pp. 656-672.
  9. Guay, R. P. (2013): The relationship between leader fit and transformational leadership, *Journal of Managerial Psychology*, Vol. 28, No. 1, pp. 55-73.
  10. Grant, A. N. (2012): Leading with Meaning: Beneficiary Contact, Prosocial Impact, and the Performance Effects of Transformational Leadership, *Academy of Management Journal*, Vol. 55, No. 2, pp. 458-476.
  11. García-Morales, V. J., Jiménez-Barrionuevo, M. M., Gutiérrez-Gutiérrez, L. (2012.): "Transformational leadership influence on organizational performance through organizational learning and innovation", *Journal of Business Research*, Vol. 65, No. 7, pp. 1040-1050.
  12. Stone, G. A., Russell, R. F., Patterson, K. (2004): Transformational versus servant leadership: a difference in leader focus, *Leadership & Organization Development Journal*, Vol. 25, No. 4, pp. 349-361.
  13. Joseph, E. E., Winston, B. E. (2005): A correlation of servant leadership, leader trust, and organizational trust", *Leadership & Organization Development Journal*, Vol. 26, No. 1, pp. 6-22.
  14. Bavik, A. (2020.): "A systematic review of the servant leadership literature in management and hospitality", *International Journal of Contemporary Hospitality Management*, Vol. 32, No. 1, pp. 347-382.
  15. Xie, L. (2020.), "The impact of servant leadership and transformational leadership on learning organization: a comparative analysis", *Leadership & Organization Development Journal*, Vol. 41, No. 2, pp. 220-236.
  16. Russell, R. F. (2001.): "The role of values in servant leadership", *Leadership & Organization Development Journal*, Vol. 22, No. 2, pp. 76-84.
  17. Van Dierendonck, D., Nuijten, I. (2011.): "The servant leadership survey: Development and validation of a multidimensional measure", *Journal of Business and Psychology*, Vol. 26, pp. 249-267.
  18. Liu, Y., Fuller, B., Hester, K., Bennett, R. J., Dickerson, M. S. (2017): Linking authentic leadership to subordinate behaviors, *Leadership & Organization Development Journal*, <https://doi.org/10.1108/LODJ-12-2016-0327>
  19. Oh, J., Oh, S. (2017): Authentic leadership and turnover intention: does organizational size matter?, *Leadership & Organization Development Journal*, Vol. 38, No. 7, pp. 912-926.

Vodstvo u učećoj organizaciji:

20. Rupčić, N. (2024): Upravljanje učećim poduzeće, *Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka*.
21. Kim, J. H., Callahan, J. L. (2013): Finding the intersection of the learning organization and learning transfer: The significance of leadership, *European Journal of Training and Development*, Vol. 37, No. 2, pp. 183-200.
22. Johnson, J. R. (2002): Leading the learning organization: portrait of four leaders, *Leadership & Organization Development Journal*, Vol. 23, No. 5, pp. 241-249.
23. Janson, A., McQueen, R. J. (2007): Capturing leadership tacit knowledge in conversations with leaders, *Leadership & Organization Development Journal*, Vol. 28, No. 7, pp. 646-663.
24. Bucic, T., Robinson, L., Ramburuth, P. (2010): Effects of leadership style on team learning, *Journal of Workplace Learning*, Vol. 22, No. 4, pp. 228-248.
25. Chang, S. C., Lee, M. S. (2007): A study on relationship among leadership, organizational culture, the operation of learning organization and employees' job satisfaction, *The Learning Organization*, Vol. 14, No. 2, pp. 155-185.
26. Franco, M., Almeida, J. (2011): Organisational learning and leadership styles in healthcare organisations: An exploratory case study, *Leadership & Organization Development Journal*, Vol. 32, No. 8, pp. 782-806.
27. Rupčić, N. (2021.): "Character-based leadership and tacit knowledge for learning and resilience", *The Learning Organization*, Vol. 28, No. 6, pp. 560-568.
28. Usman, M., Hameed, A. A., Manzoor, S. (2018.): "Exploring the links between ethical leadership and organizational unlearning: A case study of a European multinational company", *Business & Economic*

Review, Vol. 10, No. 2, pp. 28-54.

29. Politis, J. D. (2001.): "The relationship of various leadership styles to knowledge management", The Leadership and Organizational Development Journal, Vol. 22, No. 8, pp. 354-364.

Strategija kao praksa:

30. Golsorkhi, D., Rouleau, L., Seidl, D., Vaara, E., (2015) Cambridge Handbook of Strategy as Practice, 2nd edition, more focused on Chapter 5, Dittrich, K., Golden-Biddle, K., Feldman, E., Locke, K., Constructing contribution in strategy-as-practice research, pp. 95-110
31. Burgelman RA, Floyd SW, Laamanen T, Mantere S, Vaara E, Whittington R. Strategy processes and practices: Dialogues and intersections. Strat Mgmt J. 2018;39:531–558. <https://doi.org/10.1002/smj.2741>
32. Mirabeau L, Maguire S, Hardy C. Bridging practice and process research to study transient manifestations of strategy. Strat Mgmt J. 2018;39:582–605. <https://doi.org/10.1002/smj.2732>
33. Tovstiga, G. (2023.) Strategy Praxis: Insight-Driven, First Principles-Based Strategic Thinking, Analysis, and Decision-Making, Springer, ISBN-10: 3031406915
34. Jarzabkowski, P., Seidl, D., & Balogun, J. (2022). From germination to propagation: Two decades of strategy-as-practice research and potential future directions. Human Relations, 75(8), 1533-1559. <https://doi.org/10.1177/00187267221089473>
35. Kohtamäki, M., Whittington, R., Vaara, E., & Rabetino, R. (2022). Making connections: Harnessing the diversity of strategy-as-practice research. International Journal of Management Reviews, 24(2), 210-232. <https://doi.org/10.1111/ijmr.12274>

Bihevioralna strategija:

36. Bromiley, P. (2005) The behavioral foundations of strategic management, Oxford: Blackwell
37. Levinthal, D.A. (2011) A behavioral approach to strategy- what's the alternative? Strategic Management Journal, 32 (13), 1517-1523
38. Gavetti, G., Greve, H.R. Levinthal, D.A., Ocasio, W. (2012) The behavioral Theory of the Firm: Assessment and Prospects. The Academy of Management Annals, 1-40
39. Giovanni Gavetti, (2011) PERSPECTIVE—Toward a Behavioral Theory of Strategy. Organization Science 23(1):267-285. <https://doi.org/10.1287/orsc.1110.0644>

Strategija i kognicija:

40. Hodgkinson, GP, Healey, MP(2008), Cognition in organizations, Annual Review of Psychology 59, 387-417
1. Kaplan, S. (2011), Research in Cognition and Strategy: Reflections on Two Decades of Progress and a Look to the Future. Journal of Management Studies, 48: 665–695. doi:10.1111/j.1467-6486.2010.00983.x

1.11. Dopunska literatura

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Materijali su dostupni kroz slobodan pristup, Centar za online baze podataka ili izravno od nositelja kolegija.		

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija:

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija regulirani su važećim Pravilnikom o studiranju Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Pravilnikom o ocjenjivanju studenata preddiplomskog sveučilišnog studija i diplomskog sveučilišnog studija na Ekonomskom fakultetu u Rijeci, Priručnikom o kvaliteti Ekonomskog fakulteta Rijeka, Priručnikom za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci i Pravilnikom o studijima Sveučilišta u Rijeci.

Opće informacije

Nositelj predmeta	Doc. dr. sc. Dejan Miljenović Prof. dr. sc. Metka Tekavčić	
Naziv predmeta	ANALIZA DRUŠTVENE ODGOVORNOSTI PODUZEĆA	
Studijski program	Doktorski studij Ekonomija i poslovna ekonomija	
Status predmeta	Izborni	
Godina	I. ili II:	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	10 (5+0+5)

1. OPIS PREDMETA**1.1. Ciljevi predmeta**

Cilj kolegija je razložiti teorijske postavke funkcioniranja poduzeća u konceptu održivosti tj. okruženju korporativnog upravljanja i društvene odgovornosti s naglaskom na važnost i metodološke postupke mjerenja uspješnosti poslovanja i ocjenu reputacije poduzeća.

1.2. Uvjeti za upis predmeta**1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet**

Nakon uspješnog svladavanja kolegija doktorandi će moći:

- kritički prosuđivati koncept društveno odgovornog poslovanja,
- analizirati i ocijeniti odgovornost poduzeća s ekonomskog, ekološkog i socijalnog aspekta
- kreirati modele za ocjenu reputacije poduzeća s aspekta TBL koncepta

1.4. Sadržaj predmeta

Paradigma društvene odgovornosti u poslovanju. Stakeholder teorija - upravljanje dionicima. Upravljanje aspektima održivosti – Sustainability Management. Analiza trostrukog rezultata (Triple Bottom Line - TBL) i integrirano izvještavanje. Izvještavanje o poslovnoj održivosti. Analiza eko-efikasnosti i socio-efikasnosti organizacije. Analiza aspekata održive dodane vrijednosti (Sustainable Value Added – SVA). Održivost kao element poslovnog uspjeha u uvjetima zelene tranzicije.

1.5. Vrste izvođenja nastave predavanja samostalni zadaci

	☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☒ mentorski rad ☐ ostalo ☐ konzultacije
--	---	---

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Kritičko čitanje članaka i pisanje samostalnih zadataka.

1.8. Praćenje¹¹ rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	1	Ekperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	1
Projekt	1	Kontinuirana provjera znanja		Referat	1	Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

Pismeni ispit 50% , seminarski rad, istraživanje (50%)

1.10. Obvezna literatura

1. Leal Filho, W. (2019) Social Responsibility and Sustainability: How Businesses and Organizations Can Operate in a Sustainable and Socially Responsible Way. (Editor: Leal Filho, W.), Springer International Publishing.
2. Camilleri, M. A. (2017) Corporate Sustainability, Social Responsibility and Environmental Management: An Introduction to Theory and Practice with Case Studies. Cham, Switzerland: Springer International Publishing.
3. Esty, D. C., Winston, A. S. (2006) Green to gold: how smart companies use environmental strategy to innovate, create value, and build competitive advantage. New Haven and London: Yale University Press.
4. Miljenović, D. (2018) Testing sustainable value added as an integrative measure of business sustainability, Proceeding of Rijeka Faculty of Economics: Journal of Economics and Business, Vol. 36, No. 1, pp. 155-181.
5. Figge, F., Hahn, T. (2004) Sustainable Value Added: measuring corporate contributions to sustainability beyond eco-efficiency. Ecological Economics, Vol. 48, No. 2, pp. 173– 187.

1.11. Dopunska literatura

1. Miljenović, D. (2019) In Search for Company Sustainable Value. Chapter in Economics of Digital Transformation (Editors: Drezgić, S., Žiković, S., Tomljanović, M.). Rijeka: University of Rijeka, Faculty of Economics and Business, pp. 195-212.
2. Miljenović, D., Gorše, M. (2017.) Communication spectrum of corporate social responsibility reporting // 6th International scientific symposium economy of eastern Croatia - vision and growth / Mašek Tonković, Anka (ur.). Osijek: Ekonomski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, str. 731-741. Eccles, R. G., Cheng, B., Saltzman, D. (2010) The Landscape of Integrated Reporting: Reflections and Next Steps.

¹¹ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Boston: Harvard Business School

3. Elkington, J. (1997) *Cannibals With Forks: The Triple Bottom Line of 21st Century Business*. Oxford: Capstone Publishing Limited
4. Phillips, R.: *Stakeholder Theory and Organizational Ethics*, Berrett-Koehler Publisher, 2003.
5. Freeman, E. (2010), *Strategic Management: A Stakeholder Approach*, Reprinted, Cambridge University Press

1.12. *Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu*

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Leal Filho, W. (2019) <i>Social Responsibility and Sustainability: How Businesses and Organizations Can Operate in a Sustainable and Socially Responsible Way</i> . (Editor: Leal Filho, W.), Springer International Publishing.	2	
Camilleri, M. A. (2017) <i>Corporate Sustainability, Social Responsibility and Environmental Management: An Introduction to Theory and Practice with Case Studies</i> . Cham, Switzerland: Springer International Publishing.	3	
Esty, D. C., Winston, A. S. (2006) <i>Green to gold: how smart companies use environmental strategy to innovate, create value, and build competitive advantage</i> . New Haven and London: Yale University Press.	Online	
Miljenović, D. (2018) <i>Testing sustainable value added as an integrative measure of business sustainability</i> , <i>Proceeding of Rijeka Faculty of Economics: Journal of Economics and Business</i> , Vol. 36, No. 1, pp. 155-181.	Online	
Figge, F., Hahn, T. (2004) <i>Sustainable Value Added: measuring corporate contributions to sustainability beyond eco-efficiency</i> . <i>Ecological Economics</i> , Vol. 48, No. 2, pp. 173–187.	Online	
Ostala literatura – članci je dostupna kod predmetnog nastavnika.		

1.13. *Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija*

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija regulirani su važećim Pravilnikom o studiranju Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Pravilnikom o ocjenjivanju studenata preddiplomskog sveučilišnog studija i diplomskog sveučilišnog studija na Ekonomskom fakultetu u Rijeci, Priručnikom o kvaliteti Ekonomskog fakulteta Rijeka, Priručnikom za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci i Pravilnikom o studijima Sveučilišta u Rijeci.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Prof. dr. sc. Nela Vlahinić Lenz Prof. dr. sc. Saša Žiković Prof. dr. sc. Rafal Weron	
Naziv predmeta	EKONOMIJA ENERGETIKE	
Studijski program	Doktorski studij Ekonomija i poslovna ekonomija	
Status predmeta	Izborni	
Godina	II. ili I.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	10 (5+0+5)

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Velika volatilnost cijena energenata i česti poremećaji na energetske tržištima bitno utječu na uspješnost poslovanja poduzeća te makroekonomske performanse nacionalnih ekonomija. Stoga je neophodno dobro poznavati teoriju, kao i empirijska kretanja i zakonitosti na energetske tržištima kako bi se mogli anticipirati i ublažiti energetske šokovi te upravljati rizicima. Cilj je ovog kolegija pružiti studentima ekonomsko znanje na najvišoj razini iz područja međupovezanosti energije i ekonomskog rasta, regulacije, analize energetske tržišta, upravljanja rizicima i vrednovanja projekata u energetske sektoru.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon uspješnog svladavanja kolegija doktorandi će:

- imati napredna ekonomska znanja iz područja ekonomije energetike s elementima interdisciplinarnosti
- razumjeti i kritički procijeniti funkcioniranje energetske tržišta i formiranje cijena energenata
- razumjeti i evaluirati regulatorne procese u energetske sektoru
- moći procijeniti rizike na tržištima energenata
- moći izabrati adekvatne financijske instrumente za smanjenje rizika na tržištima energenata
- moći financijski vrednovati projekte u energetske sektoru koristeći napredne kvantitativne metode.

1.4. Sadržaj predmeta

Program sadrži ove tematske jedinice:

1. Uloga energije u ekonomiji i ekonomskom rastu.
2. Globalna kretanja i strukturne promjene na energetske tržištima (proizvodnja, potrošnja, cijene)
3. Energetske-ekonomski pokazatelji u RH
4. Elektroenergetske sektor: karakteristike prirodnog monopola, regulacija mrežnih djelatnosti, regulatorne reforme, restrukturiranje i liberalizacija tržišta električne energije, iskustva zemalja EU i RH
5. Naftni sektor: model monopola, monopol u usporedbi s konkurencijom, analiza uzroka i posljedica

<p>naftnih kriza</p> <p>6. Plinski sektor: proizvodnja i potrošnja prirodnog plina, struktura tržišta, LNG proizvodnja i trgovina</p> <p>7. Zaštita i upravljanje rizicima energenata korištenjem financijskih izvedenica</p> <p>8. Predviđanje kretanja cijena na tržištima energenata</p> <p>9. Opcijski pristup u vrednovanju projekata u energetskom sektoru</p>							
1.5. Vrste izvođenja nastave		☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☒ obrazovanje na daljinu ☒ terenska nastava				☒ samostalni zadaci ☒ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☒ mentorski rad ☒ ostalo <u>konzultacije</u>	
1.6. Komentari							
1.7. Obveze studenata							
<p>Studenti su obvezni prisustvovati predavanjima te izraditi samostalni istraživački zadatak sukladno temi doktorskog istraživanja, u dogovoru s predmetnim nastavnicima; prisustvovanje obilascima i predavanjima u energetskim objektima.</p>							
1.8. Praćenje ¹² rada studenata							
Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit	0,5	Esej		Istraživanje	0,5
Projekt	1	Kontinuirana provjera znanja	0,5	Referat	1	Praktični rad	0,5
Portfolio							
1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu							
Projekt, usmeni ispit i istraživanje.							
1.10. Obvezna literatura							
<p>1. Vlahinić-Dizdarević, N., Žiković, S., (2011), Ekonomija energetskog sektora, Sveučilište u Rijeci, Rijeka</p> <p>2. Jakovac, P., Vlahinić Lenz, N., (2016), Energija i ekonomija u Republici Hrvatskoj: makroekonomski učinci proizvodnje i potrošnje električne energije, Sveučilište u Rijeci, Rijeka</p> <p>3. Jakovac, Pavle; Vlahinić Lenz, Nela; Žiković, Saša. (2016), Macroeconomic Impacts of Electricity Generation on Croatian Real GDP: Causality Analysis”, Entrepreneurship, Business and Economics - Vol. 2 ; Proceedings of the 15th Eurasia Business and Economics Society Conference / Huseyin Bilgin, Mehmet ; Danis, Hakan (ur.), Istanbul : Springer International Publishing, p. 209-230.</p> <p>4. Vlahinić, Nela (2015), Energy Market Liberalization in the EU: Quo Vadis, Croatia?, in: New Europe - Old Values? Reform and Perseverance, London: Springer, p. 245-261</p> <p>5. Žiković, Saša, Gržeta, Ivan(2017), Competitiveness of RES on the liberalized electricity market in SEE countries, International Journal of Energy Economics and Policy, 7(3), p. 326-336</p>							
1.11. Dopunska literatura							
<p>1. Vlahinić-Dizdarević,N., Žiković,S. 2010, The role of energy in economic growth: The Case of Croatia,Zbornik radova Ekonomskog fakulteta u Rijeci : časopis za ekonomsku teoriju i praksu. 28(1), p. 35-60</p> <p>2. Bhattacharyya, SC., 2011, Energy Economics: Concepts, Issues, Markets and Governance, Springer</p>							

¹² VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

2.1.1. Jean-Marie Chevalier (Ed.), 2009, The New Energy Crisis, Palgrave Macmillan

3. Kaminski Vincent, 2016, Managing Energy Price Risk, 4th Edition, Risk Books
4. Vlahinić Lenz, Nela; Prša, Vedran (2015), "Growth potential of energy sector reforms: new evidence on EU and Southeast European countries by exploring impact on electricity generation". Zbornik radova Ekonomskog fakulteta u Rijeci : časopis za ekonomsku teoriju i praksu. 33 (2015) , 2; 275-297
5. OECD/IEA (2008) *Energy in the Western Balkans: The Path to Reform and Reconstruction*, OECD/IEA, Paris
6. Füss, R., Adams, Z., Kaiser, D. G. (2008): The Predictive Power of Value-at-Risk Models in Commodity Futures Markets, Working paper, European Business School
7. Giot, P., Laurent, S. (2003): Market risk in commodity markets: a VaR approach, Energy Economics, 25: 435-457
8. Henning B., Sloan M., de Leon M. (2003): Natural Gas and Energy Price Volatility, Working paper, American Gas Foundation

1.12. *Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu*

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Vlahinić-Dizdarević, N., Žiković, S., 2011, Ekonomija energetskega sektora, Ekonomski fakultet u Rijeci, Rijeka	20	
Jakovac, P., Vlahinić Lenz, N., 2016, Energija i ekonomija u Republici Hrvatskoj: makroekonomski učinci proizvodnje i potrošnje električne energije	knjiga on-line dostupna	
Ostala literatura dostupna on-line ili kod predmetnih nastavnika	∞	

1.13. *Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija*

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija regulirani su važećim Pravilnikom o studiranju Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Pravilnikom o ocjenjivanju studenata preddiplomskog sveučilišnog studija i diplomskog sveučilišnog studija na Ekonomskom fakultetu u Rijeci, Priručnikom o kvaliteti Ekonomskog fakulteta Rijeka, Priručnikom za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci i Pravilnikom o studijima Sveučilišta u Rijeci.

Opće informacije

Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Danijela Sokolić	
Naziv predmeta	EKONOMIKA RADA U ORGANIZACIJSKOJ PERSPEKTIVI	
Studijski program	Doktorski studij Ekonomija i poslovna ekonomija	
Status predmeta	izborni	
Godina	I. ili II.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	10 (5+0+5)

1. OPIS PREDMETA

1.1. *Ciljevi predmeta*

Razumjeti dinamiku tržišta rada. Istražiti i analizirati međuovisnost poslovne prakse poslovnih sustava i trendova na tržištu rada te istražiti kako organizacijske promjene djeluju na aspekt zapošljavanja, zapošljivosti, strukturne nezaposlenosti, usklađenosti kompetencija i obrazovnog sustava, definiranja radnih odnosa i njihovih specifičnih modusa, itd.

1.2. Uvjeti za opis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon uspješnog svladavanja kolegija doktorandi će moći:

- Analizirati organizacijsko okruženje i njegove efekte na upravljanje radom kao ključnim inputom
- Razumjeti postulate ekonomike rada te kritički promišljati njihovu primjenjivost u suvremenom organizacijskom kontekstu i ekonomsko-socijalnom okruženju
- Izdvojiti relevantnu literaturu, odrediti istraživačke metode za analizu složenih fenomena iz područja ekonomike rada i upravljanja organizacijom te kreirati relevantnu tezu za istraživanje međuovisnosti organizacije i rada kao resursa

1.4. Sadržaj predmeta

1. Rad kao ključan ekonomski resurs:
  - Karakteristike tržišta rada: ponuda i potražnja, plaće, mobilnost i diskriminacija.
  - Problem nezaposlenosti: razina, strukture i dinamika razvoja.
  - Analiza faktora koji uvjetuju rigidnost tržišta rada.
2. Utjecaj trendova na tržištu rada na prakse zapošljavanja i radne odnose
3. Suvremeni oblici radnih odnosa
4. Struktura tržišta rada: usklađivanje kompetencija i kapaciteta
5. Organizacijsko restrukturiranje i njegove posljedice - (re)konceptualizacija organizacijskih modela sukladno trendovima na tržištu rada
6. Socijalno partnerstvo

1.5. Vrste izvođenja nastave

☒ predavanja	☒ samostalni zadaci
☒ seminari i radionice	☐ multimedija i mreža
☐ vježbe	☐ laboratorij
☒ obrazovanje na daljinu	☒ mentorski rad
☐ terenska nastava	☒ ostalo: konzultacije

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Od studenata se očekuje priprema kroz poznavanje relevantne literature (kritičko čitanje) za aktivno sudjelovanje u nastavi, posebno seminarima/raspravama/radionicama (grupni rad i samostalni zadaci). Naglasak je na kritičkom čitanju, pisanju i prezentiranju originalnih istraživanja – primjerice, kroz pisanje stručnih procjena (prikaza) najnovijih članaka i razvijanje vlastitih istraživačkih ideja, uz njihovo poboljšavanje, raspravljanje i izlaganje kroz različite perspektive u okviru postojećih kolegija. Očekuje se i da koriste znanstveno-istraživačku metodologiju u pripremi seminarskog rada tj. da provode aktivno samostalno istraživanje u svrhu izrade članka odnosno dijela disertacije. Student uklapa (uz odgovarajuće prilagodbe) vlastito područje istraživanja (temu svoje disertacije) u sadržaj konkretnog kolegija, izabirući one dijelove sadržaja koji su najviše povezani s njegovom disertacijom.

1.8. Praćenje¹³ rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit	1	Esej		Istraživanje	2

¹³ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Kontinuirana provjera znanja odvija se kroz kritičko čitanje i komentiranje aktualnih radova iz danog područja, grupni rad i samostalne zadatke, raspravljanje i izlaganje unutar postojećih kolegija. Vrednovanje ishoda učenja, osim navedenoga, obavlja se kroz prezentaciju i raspravu na temelju samostalnog istraživanja (prikaz relevantne literature, pisanje vlastitih članaka, poglavlje disertacije, izvršavanje dionica projekta koji je u funkciji disertacije, itd.).

1.10. Obvezna literatura

1. Kastelan Mrak, M. and Sokolic, D. (2017), The Evolution of Work Organization and its Implication for Educational Policies and Managerial Practices, Proceedings of the 6th International Scientific Symposium Economy of Eastern Croatia - Vision And Growth (Anka Masek Tonkovic, ed.), ISSN: 1848-9559, University J.J. Strossmayera Osijek, pp. 335-344.
2. Sokolic, Danijela (2022), REMOTE WORK AND HYBRID WORK ORGANIZATIONS, Economic and social development, da Silva Costa, M. A. ; Susak, T. ; Haluga, V. (ur.). str. 202-213
3. Gibbson, R. and Roberts, J. (eds.) (2013), The Handbook of Organizational Economics, Princeton University Press
4. Lazear, E. (1991), Labour Economics and the Psychology of Organization, Journal of Economic Perspectives, Volume 5, Number 2, pp.89–111
5. Izabrani tematski usmjereni članci objavljeni u znanstvenim časopisima

1.11. Dopunska literatura

1. Borjas, G. J.: Labor Economics, 7th Edition, McGraw-Hill, London, 2016.
2. Williamson, O. E. (1980), The organization of work – a comparative institutional assessment, Journal of Economic Behavior & Organization, Volume 1, Issue 1, pp. 5-38
3. Filer, R.; Hamermesh D.; Rees A.: The Economics of Work and Pay, 6th edition, Harper Collins, New York, 1996

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Većina materijala može se dobiti u otvorenom pristupu ili izravno od predmetnog profesora		

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija regulirani su važećim Pravilnikom o studiranju Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Pravilnikom o ocjenjivanju studenata preddiplomskog sveučilišnog studija i diplomskog sveučilišnog studija na Ekonomskom fakultetu u Rijeci, Priručnikom o kvaliteti Ekonomskog fakulteta Rijeka, Priručnikom za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci i Pravilnikom o studijima Sveučilišta u Rijeci.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Prof.dr.sc. Alen Host, Izv.prof.dr.sc. Igor Cvečić Izv.prof.dr.sc. Marko Tomljanović	
Naziv predmeta	EKONOMSKE INTEGRACIJE	
Studijski program	Doktorski studij Ekonomija i poslovna ekonomija	
Status predmeta	izborni	
Godina	II. ili I.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	10 (5+0+5)

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Razviti kompleksna teoretska znanja o specifičnim učincima na nacionalnoj i poduzetničkoj razini kao posljedicama uvođenja, proširivanja i produblivanja različitih oblika ekonomskih integracija. Na toj osnovi studenti će razviti sposobnost teorijski fundirane analize statičkih i dinamičkih učinaka ekonomskog integriranja država na makro i mikro razini. Razvoj teorijskih znanja temelji se na analitičko produbljenom izučavanju teorija ekonomskih integracija i suvremenog kompleksnog razumijevanja ekonomskih integracija kao jednog od mogućih adekvatnih odaziva na jačanje konkurencije među nacijama i poduzećima u globaliziranom, sve otvorenijem tržišnom okruženju. Posebno naglasak biti na kritičke osvrte o aktualnim znanstvenim člancima (ili poglavljima knjiga) vezanih za specifične učinke ekonomskih integracija.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Argumentirana, pisana i verbalna komunikacija zaključaka, rješenja i mišljenja iz područja relevantnog znanja o gospodarskim integracijama i politikama, njihovom funkcioniranju, te posebice analize statičkih i dinamičkih učinaka ekonomskih integracija. Studenti će moći procijeniti potencijalne gospodarske utjecaje ekonomske integracije i analizirati kanale utjecaja ekonomske integracije na ekonomske varijable (mikro i makro razine). Studenti će moći kvantitativno analizirati učinke ekonomskih integracija i dati kvalitativnu, kritičku procjenu ekonomske integracije na blagostanje zemalja partnera i trećih zemalja.

1.4. Sadržaj predmeta

1. Razvoj teorije integracija od Wienera, preko rješenja "second best" do suvremene analize statičkih i dinamičkih efekata integracija
2. Temelji mikroekonomske analize europskih integracija (ponuda i potražnja i analiza blagostanja, analiza ponude i potražnje u otvorenoj ekonomiji, analiza preferencijalne tržišne liberalizacije, učinci carinske integracije, učinci protekcionizma i komparativne prednosti)
3. Teorijski pregled i osnovna evaluacija modela ocjenjivanja učinaka integracija
4. Analiza poznatih modela i prognoza dinamičkih učinaka ekonomskih integracija;
5. Ekonomika unutarnjeg tržišta (učinci integracije tržišta roba, usluga, radnika i kapitala) i tržišno natjecanje
6. Ekonomsko monetarna unija – teorija monetarne integracije i makroekonomska koordinacija
7. Analiza funkcioniranja EU kao tržišne integracije
  - učinci na tržištu produkcijskih faktora
  - strukturne promjene
  - aglomeracijski i lokacijski učinci i regionalna politika

- zajedničke politike – proces i implikacije

- širenje EU i konkurencija

8. Usporedna analiza ekonomskih integracija u svijetu

9. Hrvatska i učinci pridruživanja/članstva u EU

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
 seminari i radionice
 vježbe
 obrazovanje na daljinu
 terenska nastava

- samostalni zadaci
 multimedija i mreža
 laboratorij
 mentorski rad
 ostalo

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Od studenata se očekuje da provedu istraživanje odabranih tema relevantnih za ciljeve kolegija. Osim aktivnog sudjelovanja tijekom predavanja, od njih se očekuje da se angažiraju u smislu kritičkog čitanja odabranih znanstvenih radova i da pripreme izvještaj o istraživanju na temelju teorijskih temelja i dostupnih podataka. Izvješće bi trebalo predstaviti i raspravljati među ostalim studentima kako bi se potaknulo šire razumijevanje relevantnih pitanja i omogućilo bolje usvajanje znanstvenih metodoloških temelja.

1.8. Praćenje¹⁴ rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit	1	Esej		Istraživanje	2
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat	1	Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Ocjenjivanje i evaluacija studenata vrši se prvenstveno kroz njihov istraživački zadatak, koji uključuje pregled literature i kritičko čitanje relevantnih aktualnih istraživačkih radova, kao i prezentiranje rezultata istraživanja, koji će biti raspravljeni tijekom seminarske nastave (ujedno kao način usmene provjere znanja).

1.10. Obvezna literatura

- Kandžija, V., Cvečić, I., 2010, *Ekonomika i politika EU (Economics and Politics of the EU)*, Faculty of Economics of the University of Rijeka, Rijeka
- Baldwin, R., Wyplosz, C., 2022, *The Economics of European Integration*, McGraw-Hill Higher Education
- Wu, J., P. (2004) *Measuring and Explaining Levels of Regional Economic Integration*, University of Bonn, Center for European Integration Studies (ZEI), Njemačka, working paper, B1, <http://econstor.eu/bitstream/10419/39591/1/393967123.pdf>
- Zajc Kejžar, K., Kostevc, Č., Zaninović, V. (2016) *The role of regional economic integrations for trade margins: A case of Croatia*, Zb. rad. Ekon. fak. Rij, 2016, vol. 34, no. 1, pp. 11-41 (<https://www.efri.uniri.hr/sites/efri.uniri.hr/files/cr-collections/2/03-zajc-kostevc-zaninovic-2016-1.pdf>)
- Trivić, J., Klimczak, Ł. (2015), *The determinants of intra-regional trade in the Western Balkans*, Zb. rad. Ekon. fak. Rij., 2015, vol. 33, sv. 1, pp. 37-66 (<https://www.efri.uniri.hr/sites/efri.uniri.hr/files/cr-collections/2/05-trivi-klimczak-2015-1-1434545236.pdf>)
- Derado, D., 2008, "Effects of the Eastern EU-enlargement on Croatia – A Trade Analysis", *Management*, Vol. 13, 2008, 1, pp. 37-58. (<https://hrcak.srce.hr/25501>)
- Jošić, H., Jošić, M. (2013), *STATIC AND DYNAMIC EFFECTS OF CUSTOMS UNION CREATION*, 9th

¹⁴ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

International Conference Economic Integrations, Competition and Cooperation, Opatija, Hrvatska (https://bib.irb.hr/datoteka/626074.Static_and_dynamic_effects_JosicH.JosicM.doc)

8. Papazoglou, C., Pentecost, E. J., Marques, H., (2006), A Gravity Model Forecast of the Potential Trade Effects of EU Enlargement: Lessons from 2004 and Path-dependency in Integration, *World Economy*, Vol. 29, pp. 1077-1089
9. Bruno, R., Campos, N., Estrin, S., Tian, M. (2017) Economic Integration, Foreign Investment and International Trade: The Effects of Membership of the European Union, CEP Discussion Paper No 1518, November 2017 (<http://eprints.lse.ac.uk/86615/1/dp1518.pdf>)
10. Tomljanović, Marko, Host, Alen (2023) Deset godina Republike Hrvatske kao članice EU-a: stanje i perspektive, izdavač: Sveučilište u Rijeci, Ekonomski fakultet Rijeka, Rijeka, Republika Hrvatska, ISBN 978-953-7813-86-4 (e-izdanje), ISBN 978-953-7813-87-1 (hard copy)

1.11. Dopunska literatura

1. Cvečić, Igor, Tomljanović, Marko (2022), Reboosting European Convergence after COVID-19: The Case of Croatia's Monetary Integration, u *European Integration Process – Crisis and Resilience in the aftermath of the COVID – 19 pandemic* (Editors: Antonio Portugal Duarte, Srdjan Redžepagić, Fatima Sol Murta), Publisher: Coimbra University Press. pp. 215-232, ISBN: 978-989-26-2363-4, ISBN DIGITAL 978-989-26-2364-1, doi <https://doi.org/10.14195/978-989-26-2364-1>
2. Robson, P. (2018) *The Economics of International Integration*. London: Routledge, XVI, 333 str. (uskoro dostupno)
3. Pelkmans, J., 2006, *European Integration: Methods and Economic Analysis*, Pearson Education
4. McDonald, F., Dearden, S., 2005, *European Economic Integration*, Pearson Education
5. A. M. El-Agraa (2014), *International Economic Integration*, Palgrave MacMillan
6. Jovanovic, M. (2013) *The Economics of European Integration*, Edward Edgar Publishing
7. Nello, S.S., 2011, *The European Union: Economics, Policy and History 3/e*, McGraw-Hill Higher Education
8. Cvečić, I., Čapek, D., Jakovac, P. (2016) Determinants and instruments for competitiveness development of the EU energy sector: challenges and perspectives, in: *Transition - Journal of Economics and Policy of Transition* (1512-5785) 17 (2015), 36; p. 103-122 (CAB Abstracts; EBSCO)
9. Cvečić, I., Mirković, P.A. (2016) Free movement of labour in EU28 and its impact on Croatian labour market, in: *Economic Integrations, Competition and Cooperation*, CEMAFI International, Nice, pp. 97-121 (ISBN: 978-2-9544508-9-6)
10. Kandžija, V.; Cvečić, I. (2014) Absorption capacities of Western Balkan countries - Perspectives of European cohesion process; in: *Absorption capacity of EU pre-accession programs in the Western Balkan countries*; Nice (France), Cemafi International, ISBN: 978-2-9544508-4-1
11. Kandžija, V., Cvečić, I., Zaninović, V. (2014) European Union and its Regions – Development Outlook for the Dubrovnik-Neretva County, *Proceedings of "Development challenges of Dubrovnik-Neretva region"*, University of Dubrovnik, Dubrovnik
12. Host, A., Cvečić, I., Kandžija, T. (2012) Adjustment of the Social System of Bosnia & Herzegovina to the EU Social Policy, EU Enlargement Perspective – Inside and Outside Concepts, Kandžija, V., Kumar, A. (ed.), p. 317-332, Vitez University of Travnik, ISBN 978-9958-641-02-2
13. Host, A.; Cvečić, I., Zaninović, V. (2012) Credit Rating Agencies and their Impact on Spreading the Financial Crisis on the Eurozone, *Economic thought and practice: the journal of the University of Dubrovnik* (1330-1039) XXI (2012), 2; 639-657 (Indexation: *Journal of Economic Literature*; DOAJ - Directory of Open Access Journals)
14. Host, A., Cvečić, I. (2011) Adjustment of National Social Systems to the European Union, in: *National and European Values of Public Administration in the Balkans* (ed. Lucica, M.; Radulescu, C.), Editura Economică, ASsee Online Series, Bucharest, 4/2011., p. 135-144, ISBN 978-973-709-567-1
15. Kandžija, V.; Cvečić, I.; Dujmović, A. (2010) Energetska politika Europske unije (Energy policy of the European Union), in: *Current civil and commercial legislation and legal practice, (Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse)* (ed. Petrić, S.), Faculty of Law, University of Mostar and Faculty of Law, University of Split, Mostar, p. 108-125
16. Host, A. (2007) *Intragranska trgovina i uključivanje Republike Hrvatske u EU*, doctoral thesis, University of Rijeka, Faculty of Economics and Business, Rijeka, Croatia.

17. AYNAGÖZ ÇAKMAK, Ö., YILMAZ, Ş. (2008) THE DYNAMIC EFFECTS OF ECONOMIC INTEGRATION: A COMPARATIVE STUDY ON THE COMPETITIVE POWER OF TURKEY AND EU-8, Gazi University, Department of Economics (<http://www.etsg.org/ETSG2008/Papers/Yilmaz.pdf>)

18. Snorrason, S.T. (2014) Asymmetric Economic Integration : Size Characteristics of Economies, Trade Costs and Welfare, Springer-Verlag Berlin and Heidelberg GmbH & Co. KG

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
SVI NAVEDENI NASLOV SU DOSTUPNI U KNJIŽNICI FAKULTETA I ONLINE		

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija regulirani su važećim Pravilnikom o studiranju Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Pravilnikom o ocjenjivanju studenata preddiplomskog sveučilišnog studija i diplomskog sveučilišnog studija na Ekonomskom fakultetu u Rijeci, Priručnikom o kvaliteti Ekonomskog fakulteta Rijeka, Priručnikom za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci i Pravilnikom o studijima Sveučilišta u Rijeci.

Opće informacije

Nositelj predmeta	Izv. prof. dr. sc. Davor Mance dr. sc. Nenad Smokrović, professor emeritus	
Naziv predmeta	FILOZOFIJA I ETIKA PRAVEDNOSTI	
Studijski program	Doktorski studij Ekonomija i poslovna ekonomija	
Status predmeta	izborni	
Godina	II ili I	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	10 (3+0+7)

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Cilj kolegija je:

Predmet omogućuje stjecanje znanja o teorijama pravednosti, pojmovima pravedne distribucije i uređenja društva na osnovu suvremenih shvaćanja pravednosti

Cilj je predmeta i omogućiti doktorandima ovladavanje metodama potrebnim za samostalno istraživanje i sposobnostima argumentirane artikulacije vlastitih stavova.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

- Nakon uspješnog svladavanja kolegija doktorandi će steći:
- Znanje o odnosu ekonomije blagostanja i etike pravednosti.
- Protumačiti tradicionalne i suvremene trendove u ekonomiji blagostanja i etici pravednosti.
- Usporediti i prosuđivati različite teorijske pristupe ekonomiji blagostanja.
- Analizirati utjecaj etičkih teorija na ekonomske stavove.

- Kreirati vlastite pristupe aspektima ekonomije blagostanja.

Također će steći specifične i generičke vještine, odnosno ishode učenja:

- Vještine prikupljanja informacija i literature, kritičkog čitanja i te kroz diskusiju u grupi, vještinu otkrivanja pristranosti i pogrešaka argumentacije.
- Vještine zaključivanja, poglavito deduktivnog formiranja argumenata i ispravnog argumentiranja za ili protiv određenog stave.
- Vještine pisanja i izvještavanja te prikaza problema nestručnoj publici.
- Vještine zastupanja vlastitog stave te izražavanja osobnoga profesionalnoga i etičkoga autoriteta;
- Spremnost preuzimanja etičke i društvene odgovornosti za uspješnost provođenja istraživanja, za društvenu korisnost rezultata istraživanja te za moguće društvene posljedice

1.4. Sadržaj predmeta

1. Program sadrži ove tematske jedinice:
2. Pojmovi preferencija, vrijednosti i korisnosti;
3. Otkrivene preferencije; proširene preferencije; diskontiranje budućnosti i mehanizam kognitivne disonance;
4. Teorije društvenog ugovora: primjer Hobesove «budale»
5. Utilitarijanističke teorije;
6. Pravednost i «pravičnost»;
7. Inkomensurabilnost i inkomensurabilne vrijednosti;
8. John Rawls i teorija distributivne pravde;
9. Robert Nozick: anarhija i utopija;
10. Vrijednost života;
11. Eksperimentalni pristup teorijama pravednosti;

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
- seminari i radionice
- vježbe
- obrazovanje na daljinu
- terenska nastava

- samostalni zadaci
- multimedija i mreža
- laboratorij
- mentorski rad
- ostalo: konzultacije

1.6. Komentari**1.7. Obveze studenata**

Slično drugim seminarskim predmetima, obaveze su studenata u najvećoj mogućoj mjeri povezane s radom na njegovoj disertaciji. Od studenta se očekuje da se pripremi za aktivno sudjelovanje u diskusijskim grupama čitanjem relevantne literature. Student će izraditi seminarski rad i esej povezan s temom njegove disertacije za koji se očekuje da u budućnosti može biti objavljen.

1.8. Praćenje¹⁵ rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi	0,5	Seminarski rad	2	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej	1	Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera	0,5	Referat		Praktični rad	

¹⁵ **VAŽNO:** Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

		znanja					
Portfolio							
<i>1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu</i>							
<p>Rad doktoranda na kolegiju ocjenjivat će se i vrednovati kroz sudjelovanje u diskusiji, prezentaciju seminarskih radova i izradu eseja. Kontinuirana provjera znanja odvija se kroz kritičko čitanje i komentiranje najnovijih aktualnih radova iz područja etike i teorije pravednosti, te kroz grupni rad u kojem se rezultati samostalnih zadataka izlažu i kritički raspravljaju. Vrednovanje ishoda učenja, osim navedenoga, obavlja se putem rezultata samostalnog istraživanja (prikaz recentnih i kritički osvrt na recentne članke, pisanje vlastitih članaka koji trebaju biti prilagođeni području disertacije i predstavljati doprinos disertaciji.</p>							
<i>1.10. Obvezna literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)</i>							
<ol style="list-style-type: none"> 1. Barry, B., Kultura i jednakost, Naklada Jesenski I Turk, Zagreb, 2005. 2. Broome, J., Ethics out of Economics, Cambridge University Press, 1999. 3. Davis, D., Holt, C., Experimental Economics, Princeton University Press, 1993. 4. Dworkin, R., Shvaćanje prava ozbiljno, Kruzak, Zagreb, 2000.							
<i>1.11. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)</i>							
<ol style="list-style-type: none"> 1. Binmore, K., Game theory and Social Contract: Playing Fair, MIT Press, 2004. 2. Gauthier, D., Moral By Agreement, Oxford University Press, 1986. 3. Ostrom, E., Upravljanje zajedničkim dobrom, Naklada Jesenski I Turk, Zagreb, 2006. 4. Rasmusen, E., Games and Information: An Introduction to Game Theory, Blackwell, 1991. 5. Sen, A., On Economic Equality, Oxford University Press, 1997. 6. Stiglitz, J., Economics of the Public Sector, Norton, 1988. 7. Williams, B., Smart., J.C., Utilitarianism: For and Against, Cambridge University Press, 1973. 8. Mill, J. S., Utilitarianism, Indianapolis, Hackett, 1863. 9. Nozick, R., Anarhija, Država, utopija, Naklada Jesenski I Turk, Zagreb, 1999. 10. Rawls, J., A Theory of Justice, Harvard University Press, Cambridge, 1971. 11. Rawls, J., O liberalizmu i pravednosti, Hrvatski kulturni dom Rijeka, 1993. 12. Guala, F., The Methodology of Experimental Economics 13. Bicchieri, C, Norms of Cooperation, Ethics, 100(838-861), 1999. 14. Cappelen, Alexander W., Astri Drange Hole, Erik Ø. Sørensen and Bertil Tungodden. "The Pluralism of Fairness Ideals: An Experimental Approach" American Economic Review, 97(3): 818-827, 2007.							
<i>1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu</i>							
<i>Naslov</i>				<i>Broj primjeraka</i>		<i>Broj studenata</i>	
Sva literatura je dostupna on-line i kod predmetnog nastavnika.							
<i>1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija</i>							
<p>Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija regulirani su važećim Pravilnikom o studiranju Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Pravilnikom o ocjenjivanju studenata preddiplomskog sveučilišnog studija i diplomskog sveučilišnog studija na Ekonomskom fakultetu u Rijeci, Priručnikom o kvaliteti Ekonomskog fakulteta Rijeka, Priručnikom za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci i Pravilnikom o studijima Sveučilišta u Rijeci.</p>							

Opće informacije		
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Zvonko Čapko	
Naziv predmeta	INFORMACIJSKI SUSTAVI ZA POSLOVNO UPRAVLJANJE	
Studijski program	Doktorski studij Ekonomija i poslovna ekonomija	
Status predmeta	izborni	
Godina	II ili I	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	10 (5+0+5)

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Cilj kolegija je upoznati studente s mogućnostima i funkcioniranjem informacijskog sustava u funkciji potpore upravljanju u skladu s tim upoznati ih s konceptima strateškog razvoja informacijskog sustava i računalno podržanim modelima upravljanja i odlučivanja. Strateški razvoj informacijskog sustava se razmatra u kontekstu modernih pristupa usklađivanja informacijskih sustava i poslovnih potreba poduzeća. Informacijski sustav se razmatra kao aktivan čimbenik oblikovanja i implementacije poslovne strategije. Usvajanjem spoznaja o mogućnostima i funkcioniranju informacijskih sustava u potpori poslovnom upravljanju i odlučivanju studenti se osposobljavaju za definiranje informacijskih potreba i relevantnih informatičkih tehnologija

Znanja koja su sadržana u ovom programu su u funkciji spoznaje sinergijske povezanosti znanstvenog upravljanja i odlučivanja i uporabe informatičkih tehnologija kako bi se potaknulo istraživanje i uporaba računalno podržanih modela upravljanja odlučivanja. Također cilj je osposobiti studente da u određenoj mjeri mogu i sami modelirati informatička rješenja i razvijati vlastite aplikacije.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon uspješnog svladavanja kolegija doktorandi će moći:

- Samostalno koristiti informacijske sustave u svojim aktivnostima vezanim uz istraživački problem.
- Kritički analizirati i prezentirati originalna istraživanja o razvoju i uporabi informacijskih sustava za potporu odlučivanju i upravljanju u poslovnoj praksi kroz pisanje stručnih procjena (prikaza)
- Kreirati složenije informacijske sustave u potpori odlučivanju
- Primijeniti ekonomske teorije u povezanosti s informacijskim sustavima u kontekstu poslovnog odlučivanja i upravljanja i u uvjetima intenzivnih i kompleksnih promjena u okružju.
- Primijeniti inovativne metoda istraživanja u prepoznavanju i rješavanju složenih problema razvoja i uporabe informacijskih sustava u poslovnom upravljanju i odlučivanju, teorijski i na primjerima u poslovnoj praksi (Case Study).
- Razvijati vlastite istraživačke ideje, uz njihovo poboljšavanje, raspravljanje i izlaganje samostalno i u timu u okviru kombinirane online nastave u diskusijskim skupinama
- Donositi odluke na temelju vjerodostojnih podataka dobivenih iz informacijskih sustava

1.4. Sadržaj predmeta

1. Program sadrži ove tematske jedinice:
2. Uvod u program, misija kolegija, literatura, seminarski radovi, ispiti
3. Pojam, definicija i međuodnos i informacijsko – komunikacijske tehnologije (ICT) i informacijskih sustava. Pojam, definicija i međuodnos upravljanja i odlučivanja. Sinergija i metodološki okvir povezivanja ICT, informacijskih sustava, upravljanja i odlučivanja

4. Sustavi poslovne inteligencije, međuorganizacijski sustavi i međuorganizacijske aplikacije, komunikacijske tehnologije i komunikacijski sustavi poslovnom upravljanju.
  - 4.1.1. Skladišta podataka i online analitička obrada podataka kao temeljne sastavnice poslovne inteligencije. Koncepti skladištenja podataka u strateškom organiziranju podataka i informacija.
  - 4.1.2. Sustavi planiranja poslovnih resursa (ERP), sustavi upravljanja vezama s kupcima (CRM) i sustavi upravljanja nabavnim lancima (SCM) kao temeljne sastavnice međuorganizacijskih sustava i međuorganizacijskih aplikacija.
  - 4.1.3. Internet, ekstranet, intranet, elektroničko poslovanje – temeljni koncepti komunikacijskih sustava u poslovnom upravljanju.
5. Sustavi za potporu odlučivanju (DSS - Decision Support Systems) - definicija, struktura, koncepcija, ciljevi, zadaće, funkcije, značajke. Značajke procesa odlučivanja od problema do rješenja i informatičke tehnologije potpore odlučivanju.
  - 5.1.1. DSS i poslovni sustav: vertikalne i horizontalne razine, načini potpore i integriranje
  - 5.1.2. podataka. Arhitektura DSS-a: funkcije i komponente sustava za potporu
    - 5.1.2.1. odlučivanju.
6. Koncepti i modeli računalne potpore fazama procesa odlučivanja (inteligencija, dizajn, izbor opcije, implementacija). Primjena DSS-a u poslovnim problemima (analiza problema, modeliranje i generiranje varijanti rješenja)
  - 6.1.1. Sustavi za potporu odlučivanju u skupini (GDSS – Group Decision Support Systems) i komunikacijske tehnologije u odlučivanju
  - 6.1.2. Aplikativna rješenja za potporu kvantitativnih modela odlučivanja. Računalni alati i programski jezici za kvantitativno modeliranje. Oblikovanje baza modela u rješavanju ekonomskih problema.
7. Primjeri uporabe u poslovnoj praksi i studije slučajeva informacijskih sustava u poslovnom upravljanju i odlučivanju. Koncepti, metode, razvoj, uporaba i učinci informacijskih sustava u poslovnom upravljanju i odlučivanju na primjerima istraživanja u poslovanju.
  - 7.1.1. Aplikacije i rješenja za potporu upravljanju i odlučivanja u poslovnoj praksi :
  - 7.1.2. (primjerice, sustav obavještanja o tržištu, sustav upravljanja zalihama, transportni
    - 7.1.2.1. problem, optimizacija mreža...)
  - 7.2. - Evolucija sustava za potporu odlučivanju s naglascima na informacijama i znanju, trendovi
    - 7.2.1. razvoja

<p>1.5. Vrste izvođenja nastave</p>	☒ predavanja ☐ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☒ samostalni zadaci ☒ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☒ mentorski rad ☒ ostalo: konzultacije
-------------------------------------	--	---

1.6. Komentari

Predavanja integrirana i podržana računalom. Seminarska rasprava. Presentacija projekata studenata. Analiza slučajeva. Prikaz informatičkih alata u poslovnom sustavu. Kombinirana online nastava u diskusijskim skupinama. Cilj pristupa kombiniranog online i izravnog učenja, je učiniti nastavu zanimljivijom i dodatno motivirati i zainteresirati studente u toj mjeri da napor i obaveze evoluiraju prema zanimaciji, zabavi i zadovoljstvu.

1.7. Obveze studenata

Od studenata se očekuje priprema kroz poznavanje relevantne literature (kritičko čitanje) za aktivno sudjelovanje u nastavi, posebno seminarima/raspravama/radionicama (grupni rad i samostalni zadaci). Naglasak je na kritičkom čitanju, pisanju i prezentiranju originalnih istraživanja – primjerice, kroz pisanje stručnih procjena (prikaza) najnovijih članaka i razvijanje vlastitih istraživačkih ideja, uz njihovo poboljšavanje, raspravljanje i izlaganje. Očekuje se i da koriste znanstveno istraživačku metodologiju u pripremi seminarskog rada odnosno provedbe projekta tj. da provode aktivno samostalno istraživanje u

svrhu izrade članka odnosno dijela disertacije. Student uklapa (uz odgovarajuće prilagodbe) vlastito područje istraživanja (temu svoje disertacije) u kontekstu informacijskih sustava u poslovnom upravljanju izabirući one dijelove sadržaja koji su najviše povezani s njegovom disertacijom.

Rad u timovima, učešće i diskusija u seminarima, istraživanje zadanih tema, prezentiranje rezultata, prikupljanje podataka, izrada praktičnog zadatka, polaganje pismenog i usmenog dijela ispita.

1.8. Praćenje¹⁶ rada studenata

Pohađanje nastave	0,0	Aktivnost u nastavi	0,0	Seminarski rad	0,5	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	1,2	Usmeni ispit	0,8	Esej		Istraživanje	0,0
Projekt	0,0	Kontinuirana provjera znanja	1	Referat		Praktični rad	0,5
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

Kontinuirano praćenje znanja putem sustava Merlin i u okviru kombinirane online nastave u diskusijskim skupinama.

Evaluiranje znanja i sposobnosti istraživanjem i rješavanjem problema u poslovnoj praksi (Case Study) u suradnji s drugim studentima članovima svoje skupine, te promptno dobivanje povratnih informacije o rezultatima i učincima individualno i na razini grupe. Razvoj vlastitih istraživačkih ideja, uz njihovo poboljšavanje, raspravljanje i izlaganje samostalno i u timu. Interpretacija, diskusija, kritička analiza, i ocjenjivanje.

Ispit se sastoji od svih navedenih komponenti. Studenti koji kontinuirano učestvuju u nastavi, te kvalitetno izrade i prezentiraju seminarski rad, praktični rad, istraživanje i projekt, na usmenom dijelu ispita brane svoje rezultate. Radovi studenata predviđaju četiri načina izrade od kojih studenti kombiniraju barem dva: teoretska obrada sadržaja korištenjem domaće i inozemne literature, istraživanje u poslovnim organizacijama, istraživanje putem računalne mreže Internet, izrada računalne aplikacije.

Studenti će nakon pismenog ispita, pristupiti usmenom ispitu koji je osmišljen kao razgovor vezan uz pojedini problem iz područja rada doktoranda.

1.10. Obvezna literatura

1. Laudon, K.C., Laudon, J.P., Management Information Systems: Managing Digital Firm, Prentice Hall, 2012. http://dinus.ac.id/repository/docs/ajar/MIS_KC_Laudon.pdf
2. Vukmirović, S., Čičin-Šain, M., Čapko, Z., Strategic analysis of inter-organizational systems informatization development in Croatia in terms of electronic business, 50 years of European Union = L'union europeenne a 50 ans : research monograph / editors Vinko Kandžija, Andrej Kumar ; [organizatori] University of Rijeka-Faculty of Economics, Rijeka; 357-369, 2008.,

1.11. Dopunska literatura

1. Vukmirović, S., Čapko, Z., Informacijski sustavi u menadžerskom odlučivanju, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2009
2. Turban, E., Aronson, J.A., Liang, T.P., Sharda, R., Decision Support and Business Intelligence Systems, Prentice Hall, New Jersey, USA, 2011.
3. Srića V., Muller J.: Put k elektroničkom poslovanju, Sinergija, Zagreb, 2001
4. Čičin-Šain, Vukmirović, S., M., Čapko, Z., Informatika za informatičko poslovanje, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2006.
5. Čapko, Z., Vukmirović, S., Babić, A., ICT and Certification as Factors Influencing Development of Intelligent Cities on Cloud Computing Strategy // 3. međunarodni znanstveni simpozij "Gospodarstvo istočne Hrvatske – vizija i razvoj" / Mašek, Tonković A., editor(s), Ekonomski fakultet u Osijeku,

¹⁶ **VAŽNO:** Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Sveučilište u Osijeku, 2014. str. 235-244

6. Vukmirović, S.: Jelenc, L.: Čičin-Šain, M. Development of trends of informatisation in the function of business change management in Croatian companies // 4th International Scientific Symposium Economy of Eastern Croatia- Vision and Growth / Tonković Mašek, A. (ur.), Osijek: Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Ekonomski fakultet u Osijeku, 2015. str. 526-536
7. Huang, L. The contingent role of innovation between IT management sophistication and strategic alignment. *Journal of Global Information Management*, 17, 2009., pp. 60-92.
8. Tallon, P. P., & Kraemer, K. L., Using flexibility to enhance the alignment between information systems and business strategy: Implications for IT business value, Center for Research on Information Technology and Organizations (CRITO), University of California, Irvine.
Retrieved from http://misrc.umn.edu/workshops/2003/spring/Tallon_042503.pdf

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

<i>Naslov</i>	<i>Broj primjeraka</i>	<i>Broj studenata</i>
1. Vukmirović, S., Čapko, Z., <i>Informacijski sustavi u menadžerskom odlučivanju</i> , Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2009	5	

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija regulirani su važećim Pravilnikom o studiranju Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Pravilnikom o ocjenjivanju studenata preddiplomskog sveučilišnog studija i diplomskog sveučilišnog studija na Ekonomskom fakultetu u Rijeci, Priručnikom o kvaliteti Ekonomskog fakulteta Rijeka, Priručnikom za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci i Pravilnikom o studijima Sveučilišta u Rijeci.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Izv. prof. dr. sc. Dunja Škalamera-Alilović	
Naziv predmeta	INTELEKTUALNI KAPITAL I EKONOMIJA ZNANJA	
Studijski program	Doktorski studij Ekonomija i poslovna ekonomija	
Status predmeta	Izborni	
Godina	I	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+S)	10 (5+0+5)

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Da doktorandi steknu znanja s kojima mogu kreirati i vrednovati: nove činjenice, pojmove, postupke i principe kao i teorije zasnovane na intelektualnom kapitalu u uvjetima ekonomije zasnovane na znanju. Time se pomiču granice poznatoga a doktorandi stječu sposobnost izgradnje novog sustava zasnovanog na intelektualnom kapitalu i to sve u nepredvidivim ekonomskim okolnostima.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

- U području znanja steći sve što je navedeno pod ciljevima predmeta
- U području spoznajnih vještina: steći sposobnost korištenja naprednih, složenih i vlastitih postupaka potrebnih da bi intelektualni kapital bio ključni činitelj stvaranja nove vrijednosti.
- U području socijalnih vještina: steći sposobnost provedbe novih društvenih oblika komunikacije i suradnje s ostalim oblicima socijalnog intelektualnog kapitala.
- U području samostalnosti: steći sposobnost izražavanja osobnog, profesionalnog i etičkog stava u odnosu na nove ideje u području ekonomije znanja.
- U području odgovornosti: moći preuzimati etičku i društvenu odgovornost u istraživanju intelektualnog kapitala za korist društvene zajednice.

1.4. Sadržaj predmeta

1. Ekonomija utemeljena na znanju: nastanak, trendovi, implikacije
2. Nematerijalna imovina kao stvaralac dodane vrijednosti u poduzeću i nacionalnom gospodarstvu
3. Gospodarstvo utemeljeno na znanju
4. Teorija intelektualnog kapitala
5. Pojmovno određenje i struktura intelektualnog kapitala
6. Mjerenje intelektualnog kapitala
7. Upravljanje intelektualnim kapitalom
8. Perspektive razvoja intelektualnog kapitala i ekonomije utemeljene na znanju
9. Uzroci, posljedice i implikacije umjetne inteligencije kao dijela intelektualnog kapitala a posebno u uvjetima dominacije ekonomije utemeljene na znanju.

1.5. Vrste izvođenja nastave

☒ predavanja	☒ samostalni zadaci
☒ seminari i radionice	☐ multimedija i mreža
☒ vježbe	☐ laboratorij
☒ obrazovanje na daljinu	☒ mentorski rad
☐ terenska nastava	☒ ostalo: konzultacije

1.6. Obveze studenata

Izrada kritičkih radova u području postojećeg znanja i razvoj vlastitih istraživačkih ideja iz područja znanstvenog istraživanja doktoranda i predmeta disertacije doktoranda, sve s ciljem samostalnog rješavanja problema u nepoznatim ekonomskim okolnostima.

1.7. Praćenje¹⁷ rada studenata

Pohađanje nastave	0	Aktivnost u nastavi	0-2	Seminarski rad	0-2	Eksperimentalni rad	0-2
Samostalni zadaci	2	Seminari i radionice	2	Esej	0-2	Istraživanje	0-2
Projekt	0-2	Kontinuirana provjera znanja	0	Referat	0-2	Praktični rad	0-2
Mentorski rad	2	Konferencija	0-2	Ekstrakurikularni i programi	0-2	Obrazovanje na daljinu	0-2

1.8. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

Doktorandi izlažu rezultate vlastitih znanstvenih istraživanja kao i nove znanstvene spoznaje do kojih su došli pred ostalim doktorandima i vodi se kritička panel rasprava.

Kredit od 4 ECTS bodova može se steći različitim kombinacijama prema ponuđenim opcijama.

1.9. Obvezna literatura

- Sundać, D., Škalamera-Alilović, D., Babić, M. (2016). Poslovno okruženje i intelektualni kapital. Rijeka: Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci.
- Pulić, A., Sundać, D. (2001). Intelektualni kapital - ključni resurs 21. stoljeća, Rijeka: IBCC.
- Sundać, D. (ur.) (2002), Znanje – temeljni ekonomski resurs, Rijeka: Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci.
- Sundać, D., Švast, N. (2009), Intelektualni kapital – temeljni čimbenik konkurentnosti poduzeća. Zagreb: Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva (MINGORP) Republike Hrvatske.
- Sundać, D., Fatur Krmpotić, I. (2009). Measurement and management of intellectual capital. *Tourism and hospitality management*, 15(2), pp. 279-290. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/64645>
- Sundać, D., Fatur Krmpotić, I. (2011). Knowledge Economy Factors and the Development of Knowledge-based Economy. *Croatian Economic Survey*, 13(1), pp. 105-141. Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/67344>
- Prusak, R. (2017). The impact of the level of market competition intensity on enterprises activities in area of intellectual capital. *Management*, 21(2). Dostupno na: <https://www.degruyter.com/downloadpdf/j/manment.2017.21.issue-2/manment-2017-0004/manment-2017-0004.pdf>

1.10. Dopunska literatura

- Stewart, T. (1997). Intellectual Capital: The New Wealth of Organizations, New York: Currency Doubleday.
- Edvinsson, L., Malone, M.S. (1997). Intellectual Capital: Realizing Your Company's True Value by Finding Its Hidden Brainpower. New York: HarperCollins Publishers, Inc.
- Sullivan, P. (2000). Value Driven Intellectual Capital: How to Convert Intangible Corporate Assets into Market Value, New York: John Wiley & Sons, Inc.
- Edvinsson, L., Sullivan, P. (1996). Developing a model for managing intellectual capital. *European Management Journal*, 14(4), pp. 356-364.
- Sundać, D., Stumpf, G. (2016). The Impact of Brain Drain on the Competitiveness of the Croatian Economy. U: M. Cingula, R.D. Vlahov, D. Dobrinic (ur.) *Economic and Social Development: Book of*

¹⁷ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Proceedings (pp. 199-206). Varaždin: Varazdin Development and Entrepreneurship Agency.

Dostupno na: [https://www.esd-](https://www.esd-conference.com/upload/book_of_proceedings/esd_Book_of_Proceedings_Varazdin_2016_Online.pdf)

[conference.com/upload/book_of_proceedings/esd_Book_of_Proceedings_Varazdin_2016_Online.pdf](https://www.esd-conference.com/upload/book_of_proceedings/esd_Book_of_Proceedings_Varazdin_2016_Online.pdf)

6. Zhang, M., Qi, Y., Guo, H. (2017). Impacts of intellectual capital on process innovation and mass customisation capability: direct and mediating effects. *International Journal of Production Research*, 55(23), pp. 6971-6983.
7. Lacic, S. (2017). The Consequences of Knowledge Economy - Specifications of Financial Destruction. *Transformations in Business & Economics*, 16(3), pp. 187-198.
8. Fathollahi, J., Momeni, F., Elahi, N. (2017). Appropriate theoretical framework for understanding and analyzing economic issues in knowledge-based economy. *Journal of the Knowledge Economy*, 8(3), pp. 957-976.

1.11. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Sundać, D., Škalamera-Alilović, D., Babić, M. (2016). Poslovno okruženje i intelektualni kapital. Rijeka: Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci.	20	
Pulić, A., Sundać, D. (2001). Intelektualni kapital - ključni resurs 21. stoljeća, Rijeka: IBCC.	19	
Sundać, D. (ur.) (2002), Znanje – temeljni ekonomski resurs, Rijeka: Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci.	8	
Sundać, D., Švast, N. (2009), Intelektualni kapital – temeljni čimbenik konkurentnosti poduzeća. Zagreb: Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva (MINGORP) Republike Hrvatske.	4	

1.12. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija regulirani su važećim Pravilnikom o studiranju Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Pravilnikom o ocjenjivanju studenata preddiplomskog sveučilišnog studija i diplomskog sveučilišnog studija na Ekonomskom fakultetu u Rijeci, Priručnikom o kvaliteti Ekonomskog fakulteta Rijeka, Priručnikom za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci i Pravilnikom o studijima Sveučilišta u Rijeci.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Izv. prof. dr.sc. Tamara Pavasović Trošt	
Naziv predmeta	KVALITATIVNE METODE I MJEŠOVITI METODOLOŠKI PRISTUPI	
Studijski program	Doktorski studij Ekonomija i poslovna ekonomija	
Status predmeta	izborni	
Godina	I ili II	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	10 (5+0+5)

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Ciljevi predmeta su osposobiti studente s vještinama potrebnim za provesti kvalitativno istraživanje od osmišljavanja preko analize i pisanja rezultata istraživanja te razviti razumijevanje mješovitog metodološkog pristupa.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

-

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Razviti znanje o mješovitim metodološkim pristupima i razviti vještine prepoznavanja različitih vrsta istraživačkih pitanja koja su najprimjerenija za integriranje kvalitativnih i kvantitativnih metoda; razviti vještine potrebne za osmisлити doktorsko istraživanje ili objavljivo istraživanje koje se temelji na kvalitativnom istraživanju ili mješovitom metodološkom pristupu.

1.4. Sadržaj predmeta

Uvod i pregled kvalitativnih metoda istraživanja i mješovitog metodološkog pristupa. Razvoj dizajna istraživanja. Prikupljanje podataka. Strategije analize podataka. Ocjena, pisanje i prezentiranje dizajna istraživanja temeljenog na kvalitativnim metodama istraživanja i mješovitom metodološkom pristupu.

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ samostalni zadaci
	☒ seminari i radionice	☐ multimedija i mreža
	☐ vježbe	☐ laboratorij
	☒ obrazovanje na daljinu	☒ mentorski rad
	☐ terenska nastava	☐ ostalo _____

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Naglasak je na razvoju i implementaciji vlastitih istraživačkih ideja temeljenih na kvalitativnim metodama ili mješovitim metodološkim pristupima. Razvoj prijedloga istraživanja ili projekta, koje se temelji na kvalitativnim metodama ili mješovitim metodološkim pristupima uz prikupljanje i analizu koja će se koristiti u doktorskoj disertaciji ili projektu. Od doktoranda se očekuje priprema kroz kritičko sagledavanje relevantne literature i radova ostalih doktoranda za aktivno sudjelovanje u nastavi.

1.8. Praćenje¹⁸ rada studenata

Pohađanje		Aktivnost u nastavi	0,5	Seminarski rad	1,5	Eksperimentalni	
-----------	--	---------------------	-----	----------------	-----	-----------------	--

¹⁸ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

nastave					rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej	Istraživanje	2
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat	Praktični rad	
Portfolio						

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

Konačna ocjena se sastoji od kvalitete prijedloga istraživanja ili projekta, koje će obuhvaćati metode za prikupljanje podataka i analizu koja će se koristiti u doktorskoj disertaciji ili projektu (70%), povratna informacija ostalim doktorandima na njihov prijedlog doktorske disertacije ili projekt (20%) i rasprava u grupi (10%).

1.10. Obvezna literatura

1. Edmonds, A. and T. D. Kennedy. 2017. An Applied Guide to Research Designs: Quantitative, Qualitative, and Mixed Methods, 2nd edition. Sage Publications.
2. Maxwell, J. 2013. Qualitative Research Design: An Interactive Approach. 3rd edition. Sage.
3. Rivera, L. and Tilcsik, A. 2016. Class Advantage, Commitment Penalty. The Gendered Effect of Social Class Signals in an Elite Labor Market. American Sociological Review. Volume: 81 issue: 6, page(s): 1097-1131.

1.11. Dopunska literatura

1. Brannen, J. & R. O'Connell. 2014. "Data Analysis I: Overview of Data Analysis Strategies". Pp. 257-274 in Hesse-Biber and Johnson (eds.), Oxford Handbook of Multimethod and Mixed Methods Research Inquiry. Oxford University Press.
2. Chana Teeger, 2014., "Collective Memory and Collective Fear: How South Africans Use the Past to Explain Crime." *Qualitative Sociology* 37(1): 69-92
3. Creamer, E. 2018. An Introduction to Fully Integrated Mixed Methods Research. Sage.
4. Creswell, J. 2015. A Concise Introduction to Mixed Methods Research. Sage.
5. Creswell, J. and V. Plano-Clark. 2011. Designing and Conducting Mixed Methods Research. Sage.
6. Hesse-Biber, S. N. and R. B. Johnson. 2015. The Oxford Handbook of Multimethod and Mixed Methods Research Inquiry. Oxford University Press.
7. Kwadwo Antwi, S. and Hamza, K.. 2013. Qualitative and Quantitative Research Paradigms in Business Research: A Philosophical Reflection. *European Journal of Business and Management*, Vol.7, No.3: 217-225.
8. Myers, Michael. 2013. Qualitative Research in Business and Management. 2nd edition. Sage
9. Saldana, J. 2015, The Coding Manual for Qualitative Researchers, 3rd edition, Sage
10. Saunders, M, P. Lewis & A. Thornhill. 2015. Research Methods for Business Students, 7th edition. Pearson.
11. Schilling, J. 2009. From Ineffectiveness to Destruction: A Qualitative Study on the Meaning of Negative Leadership. *Leadership* Volume: 5 issue: 1, page(s): 102-128
12. Tashakkori, A. and C. Teddlie. 2003. Handbook of Mixed Methods in Social & Behavioral Research. Sage.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu:

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Većina materijala može se dobiti u otvorenom pristupu ili izravno od predmetnog nastavnika		

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija:

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija regulirani su važećim Pravilnikom o studiranju Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Pravilnikom o ocjenjivanju

studenta preddiplomskog sveučilišnog studija i diplomskog sveučilišnog studija na Ekonomskom fakultetu u Rijeci, Priručnikom o kvaliteti Ekonomskog fakulteta Rijeka, Priručnikom za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci i Pravilnikom o studijima Sveučilišta u Rijeci.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Prof. dr. sc. Mario Pečarić Izv. prof. dr. sc. Pavle Jakovac	
Naziv predmeta	MEĐUNARODNE FINACIJE: TEORIJA I POLITIKA	
Studijski program	Doktorski studij Ekonomija i poslovna ekonomija	
Status predmeta	Izborni	
Godina	II. ili I.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	10 (5+0+5)

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

U uvjetima globalizacije svjetske ekonomije, međunarodne financijske transakcije postaju suptilnije nego bilo kada ranije. Pod znak pitanja mogu se dovesti skoro sve teorije ekonomskih politika i teorije međunarodne ekonomske razmjene, pa sukladno tome i teorije međunarodnih financija. Teorije platne bilance mogu biti predmet posebne pozornosti, a osobito odnosi između teorija i politika platne bilance i gospodarskog rasta. Jednako tako zahtijevaju rekonsideraciju i teorije, politike i sustavi deviznih tečajeva.

Integracijske cjeline, kao što je EU, imaju vlastite osobnosti kada su u pitanju međunarodne financije. Posebnu pozornost u tome kontekstu zavrjeđuju EMU i Euro.

Kandidati za članstvo u EU i konsekvntno EMU, imaju pred sobom delikatan izbor sustava deviznog tečaja nacionalne valute na putu ka prihvaćanju Eura kao domaće valute. Izazovi «eurizacije» su brojni.

Jednako tako je delikatno i pitanja budućnosti Eura, Dolara ili druge svjetske valute, kao što je to nekada bilo sa Unitasom ili SDR. Jednako tako kako je svjetska ekonomija na raskrižju, na raskrižju su i međunarodni financijski odnosi i njihova korespondentnost sa svjetskim gospodarskim rastom, ali i gospodarskim rastom nacionalnih gospodarstava. Cilj kolegija je stvaranje novih znanja prepoznavanjem teorija i politika međunarodnih financija i njihovog značenja u suvremenom svijetu.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon uspješnog svladavanja kolegija doktorandi će moći:

- objasniti značaj međunarodnih novčanih sustava, sustava plaćanja
- analizirati teorije i politike bilance plaćanja i deviznih tečajeva- interpretirati platnobilančnu i tečajnu politiku RH i post-tranzicijskih zemalja
- identificirati teorijski okvir i analizirati ishode financijske liberalizacije i međunarodnog kretanja kapitala
- modelski objasniti međunarodne financijske krize
- interpretirati teoriju i praksu izravnih inozemnih ulaganja (FDI)
- objasniti Washingtonski i post-Washingtonski konsenzus i rezultirajuće promjene ekonomskih politika
- proširiti razumijevanje ekonomskih teorija u povezanosti s relevantnim interdisciplinarnim područjima i u kontekstu promjena u poslovnom okružju te razumjeti i primijeniti inovativne metode

istraživanja u prepoznavanju i rješavanju složenih problema u poslovnoj praksi.

1.4. Sadržaj predmeta

1. Međunarodni novčani sustavi: od zlatnog standarda do svjetske valute- tendencije i kritička analiza
2. Teorije i politike bilance plaćanja i deviznih tečajeva – modeli i empirijska istraživanja (Platnobilančna i tečajna politika R. Hrvatske i post-tranzicijskih zemalja)
3. Financijska liberalizacija i međunarodno kretanje kapitala- teorijski okvir i analiza učinaka (F-H slagalica, „Nizozemska bolest“ itd.)
4. Financijske integracije- modelska i institucionalna analiza na primjeru monetarne unije – EMU
5. FDI – teorijski okvir i učinci
6. Međunarodne financijske krize – analiza modela generacija
7. Rekonsideracija teorije i politike međunarodnih financija u uvjetima globalizacije (Washingtonski i post-Washingtonski konsenzus)

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
- seminari i radionice
- vježbe
- obrazovanje na daljinu
- terenska nastava

- samostalni zadaci
- multimedija i mreža
- laboratorij
- mentorski rad
- ostalo obrazovanje na daljinu

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Od studenata se očekuje priprema kroz poznavanje relevantne literature (kritičko čitanje) za aktivno sudjelovanje u nastavi, posebno seminarima i radionicama (grupni rad i samostalni zadaci). Naglasak je na kritičkom čitanju, pisanju i prezentiranju originalnih istraživanja – primjerice, kroz pisanje stručnih procjena (prikaza) najnovijih članaka i razvijanje vlastitih istraživačkih ideja, uz njihovo poboljšavanje, raspravljanje i izlaganje kroz postojeće kolegije. Očekuje se i da koriste znanstveno istraživačku metodologiju u pripremi seminarskog rada odnosno provedbe projekta tj. da provode aktivno samostalno istraživanje u svrhu izrade članka odnosno dijela disertacije. Student uklapa (uz odgovarajuće prilagodbe) vlastito područje istraživanja (temu svoje disertacije) u sadržaj konkretnog kolegija, izabirući one dijelove sadržaja koji su najviše povezani s njegovom disertacijom.

1.8. Praćenje¹⁹ rada studenata

		Aktivnost u nastavi	0,5	Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
		Usmeni ispit	0,5	Esej		Istraživanje	1
Projekt	1	Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

Kontinuirana provjera znanja odvija se kroz kritičko čitanje i komentiranje najnovijih aktualnih radova iz danog područja, grupni rad i samostalne zadatke, raspravljanje i izlaganje unutar postojećih kolegija. Vrednovanje ishoda učenja, osim navedenoga, obavlja se ne putem klasičnog ispita, već rezultata samostalnog istraživanja (prikaz najnovijih članaka odnosno pregleda literature, pisanje vlastitih članaka, poglavlje disertacije, izvršavanje dionica projekta koji je opet u funkciji disertacije).

¹⁹ **VAŽNO:** Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

1.10. Obvezna literatura

1. Suranovic, S. (2010): International finance theory and policy, Open Textbook Library, Creative Common Attribution
2. Schmitt-Grohe, S., Uribe, M., Woodford, M. (2016): International Macroeconomics, Columbia University
3. Alfaro, L., Kalelmi-Ozcan, S., Volosovych, V. (2008.) „Why doesn't Capital Flow from Rich to Poor Countries? An Empirical Investigation”, Review of Economics and Statistics. 90 (2): p. 347–368.
4. Aristovnik A. (2006.): „Current account deficit sustainability in selected transition economies”, Zbornik Ekonomskog fakulteta Rijeka: Časopis za ekonomsku teoriju i praksu, Vol. 24, Issue 1., p. 81. – 102.
5. Boonstra W. (2008.): “National savings and the international investment position: what does the current account tell us?”, Zbornik Ekonomskog fakulteta Rijeka: Časopis za ekonomsku teoriju i praksu, Vol. 26, Issue 1., p. 9. – 40.
6. Aizenmann, J., Chinn, M. D. i Ito, H. (2008): „Assessing the emerging global financial architecture: measuring the trilemma's configurations over time”, NBER Working Paper
7. Magud, N. i Sosa, S. (2010.): „When and Why Worry About Real Exchange Rate Appreciation? The Missing Link between Dutch Disease and Growth” IMF WP/10/271
8. Acosta, P.A, Lartey, E.K.K. i Mandelman, F.S.: (2009.): „Remittances and the Dutch disease”, Journal of International Economics, Vol 79, 102-116
9. Bresser-Pereira, L. C. (2008): „The Dutch disease and its neutralization: a Ricardian approach”, Brazilian Journal of Political Economy
10. Feldstein, M. i Horioka, C. (1980), "Domestic Saving and International Capital Flows", Economic Journal, 90 (358): 314. – 329.
11. Obstfeld, M. i Rogoff, K. (2000), "The Six Major Puzzles in International Macroeconomics: Is There a Common Cause?", u Bernanke, B. i Rogoff, K., NBER Macroeconomics Annual 2000, 15, The MIT Press, 339. – 390.
12. Ostry Jonathan D., Ghosh, Atish R., Habermeier, K., Chamon, M., Qureshi Mahvash S. i Reinhart, D.B.S. (2010.): „Capital Inflows: The Role of Controls”, IMF
13. Akira Ariyoshi, Karl Habermeier, Bernard Laurens, Inci Otter-Robe, Jorge Iván Canales-Kriljenko, and Andrei Kirilenko (2000.): “Capital Controls: Country Experiences with Their Use and Liberalization”
14. Birdsall, N., de la Torre, A., Valencia Caicedo, F. (2010): The Washington Consensus: Assessing a Damaged Brand, The World Bank, online: <http://documents.worldbank.org/curated/en/848411468156560921/The-Washington-consensus-assessing-a-damaged-brand>
15. Florio, M. (1998): Economic Theory, Russia and the Fading "Washington Consensus", University of Milan, online: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=455701
16. Glick, R., Moreno, R. (1997): Government Intervention and The East Asian Miracle, Federal Reserve Bank of San Francisco, online: <http://www.frbsf.org/economic-research/publications/economic-letter/1997/july/government-intervention-and-the-east-asian-miracle/>
17. Li, Y. (2016): What lessons can we learn from China's rapid growth?, World Economic Forum, online: <https://www.weforum.org/agenda/2016/03/what-lessons-can-we-learn-from-china-s-rapid-growth/>
18. Rodrik, D. (2006): Goodbye Washington Consensus, Hello Washington Confusion? A Review of the World Bank's Economic Growth in the 1990s: Learning from the Decade of Reform, Journal of Economic Literature, American Economic Association, vol. 44, br. 4/2006, str. 973-987, online: http://web.stanford.edu/group/scspi/_media/pdf/Reference%20Media/Rodrik_2006_Development%20Economics.pdf

1.11. Dopunska literatura

1. Stojanov, D., Drašković, V., Lakić, S., Drašković, M., (2014): Makroekonomske teorije ipolitke u

- globalnoj ekonomiji, ELIT, Podgorica
2. Lovrinović, I., (2015): Globalne financije, Accent, Zagreb
  3. Kolodko, G. (1999): Transition to a market economy and sustained growth. Implications for the post - Washington consensus, Communist and Post - Communist Studies, vol. 32, br. 3/1999, str. 233-261, online: http://www.tiger.edu.pl/kolodko/artykuly/Transition_to.pdf
  4. Pečarić, M., Jakovac, P., Miličić, M., (2020): Utjecaj priljeva stranog kapitala na ekonomski rast zemlje primateljice: Hrvatska u krilu bogova? // Suvremeni izazovi EU, Republike Hrvatske i zemalja Zapadnog Balkana / Tomljanović, Marko (ur.), Rijeka: Sveučilište u Rijeci, Ekonomski fakultet Rijeka, 2020. str. 133-150.
  5. Pečarić, M., Kusanović, T., Jakovac, P., (2021): The Determinants of FDI Sectoral Structure in the Central and East European EU Countries // Economies, 9 (2021), 2; 1-16
  6. Kusanović, T., Pečarić, M., Jakovac, P., (2021): The interaction of real exchange rate and FDI sectoral structure in Croatia // Proceedings of 10th International Scientific Symposium „Region, Entrepreneurship, Development - RED 2021” / Leko Šimić, Mirna ; Crnković, Boris (ur.). Osijek: Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Economics in Osijek, Croatia, 2021. str. 148-164
  7. Jakovac, P., Raguzin, L., (2019): Teorijski aspekt i analiza suvremenih valutnih ratova (EU vs. SAD) // Financijska kretanja – najnoviji događaji i perspektive / Rimac Smiljanić, Ana ; Šimić Šarić, Marija ; Visković, Josip (ur.). Split : Ekonomski fakultet u Splitu, 2019. Str. 117-136.
  8. Jakovac, P., Lončarić, K., (2018): "Azijski put" - alternativa Washingtonskom konsenzusu? // Financije - teorija i suvremena pitanja / Koški, Dražen ; Karačić, Domagoj ; Sajter, Domagoj (ur.). Osijek : Ekonomski fakultet u Osijeku, 2018. Str. 173-201.
  9. Jakovac, P., Deković, E., Udovičić, M., (2017): The Concept of Global Currency and Global Government // Progress in Economics Research / Tavidze, Albert (ur.). New York : Nova Science Publishers, Inc., 2017. Str. 119-142.
  10. Jakovac, P., (2021): Current (international) financial system: technology effects and future perspectives // Acta Catalactica, (2021), 1; 7-22

1.12. *Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu*

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Većina materijala može se dobiti u otvorenom pristupu ili izravno od predmetnog nastavnika		

1.13. *Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija*

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija regulirani su važećim Pravilnikom o studiranju Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Pravilnikom o ocjenjivanju studenata preddiplomskog sveučilišnog studija i diplomskog sveučilišnog studija na Ekonomskom fakultetu u Rijeci, Priručnikom o kvaliteti Ekonomskog fakulteta Rijeka, Priručnikom za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci i Pravilnikom o studijima Sveučilišta u Rijeci.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Prof. dr. sc. Heri Bezić Izv. prof. dr. sc. Tomislav Galović, Prof. dr. sc. Mitija Ruzzier	
Naziv predmeta	MEĐUNARODNO POSLOVANJE	
Studijski program	Doktorski studij Ekonomija i poslovna ekonomija	
Status predmeta	izborni	
Godina	I i II	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	10 (5+0+5)

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Cilj kolegija je stvaranje teorijskih i aplikativnih znanja koja omogućavaju postizanje veće konkurentnosti izvoza. Konkurentnost izvoza predstavlja jedan od temelja i usko je povezana s ukupnom konkurentnošću nacionalnog gospodarstva. Globalizacija svjetskog poslovanja utječe na rast klasičnih oblika razmjene ali i na rast suvremenih oblika međunarodnog poslovanja koji se između sebe sve više isprepliću. Dok je globalizacija nekad bila dominantan trend, posljednjih godina suočava se s političkim i ekonomskim izazovima. Protekcionističke trgovinske mjere, politička, ekonomska polarizacija kao i regionalizacija otežavaju međunarodne integracije i trgovinsku suradnju. Kako bi se poslovanje prilagodilo svjetskim trendovima neophodno je temeljito poznavanje međunarodnih geopolitičkih odnosa, međunarodnog poslovnog okruženja te suvremenih načina osvajanja i pozicioniranja na međunarodnom tržištu. Konkurentnost je, a posebno izvozna konkurentnost, ključan čimbenik tih procesa. Tijekom studija studenti će korištenjem suvremenih alata i metoda doći do novih spoznaja koje mogu uspješno upotrebljavati u povećanju izvozne konkurentnosti.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon uspješnog svladavanja kolegija doktorandi će moći:

- Analizirati i utvrditi utjecaj međunarodnih geopolitičkih i međunarodnih poslovnih odnosa na primjenu pojedinih oblika pozicioniranja na međunarodnom tržištu;
- Usporediti različite alate i metode koji se koriste za povećanje izvozne konkurentnosti;
- Razviti i predložiti vlastita rješenja za povećanje izvozne konkurentnosti;
- Ostvariti prošireno razumijevanje ekonomskih teorija u povezanosti s relevantnim interdisciplinarnim područjima i u kontekstu promjena u poslovnom okruženju. Razumijevanje i primjena inovativnih metoda istraživanja u prepoznavanju i rješavanju složenih problema u poslovnoj praksi.

1.4. Sadržaj predmeta

1. Međunarodni geopolitički i međunarodni poslovni odnosi
2. Pozicioniranje na inozemnom tržištu
3. Strategije nastupa na inozemnom tržištu
4. Konkurentnost izvoza na međunarodnom tržištu
5. Inovacije i međunarodna konkurentnost
6. Analiza i usporedba izabranih inozemnih tržišta

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
 seminari i radionice
 vježbe

- samostalni zadaci
 multimedija i

	☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	mreža ☐ laboratorij ☒ mentorski rad ☒ ostalo konzultacije				
1.6. Komentari	Studenti će se biti aktivno uključeni u cjelokupni nastavni proces. Aktivna uloga posebno se očekuje na seminarskim satovima i radionicama gdje će samostalno obrađivati, istraživati i izlagati izabrane dijelove predviđene materije					
1.7. Obveze studenata						
Studenti su obavezni aktivno sudjelovati u nastavi, aktivno sudjelovati u radionicama, realizirati istraživanje, izraditi i prezentirati seminarski rad. Svoje obaveze realizirat će na temelju saznanja dobivenih iz relevantne literature te korištenjem suvremene znanstveno istraživačke metodologije. Od njih se očekuje da će aktivnim istraživanjem samostalno doći do novih spoznaja koje će prezentirati te, u potpunosti ili djelomično, pretočiti u svoje znanstvene radove.						
1.8. Praćenje ²⁰ rada studenata						
Pohađanje nastave	Aktivnost u nastavi	0,5	Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	Usmeni ispit	0,5	Esej		Istraživanje	1
Projekt	1	Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad
Portfolio						
1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu						
Konačna ocjena savladanog programa temeljit će se na ocjeni usmenog ispita vezanog uz područje istraživanja, ocjeni aktivnosti na nastavi, ocjeni provedenog istraživanja te kvaliteti izrade i izlaganja seminarskog rada.						
1.10. Obvezna literatura						
1. Morrison, Janet (2017) The Global Business Environment: Challenges and Responsibilities, Palgrave Macmillan, London						
1.11. Dopunska literatura						
FOREIGN DIRECT INVESTMENT						
1. Bezić, H., Galović, T. & Balaž, D. (2021). What impacts FDI in EU?. U: Leko Šimić, M. & Crnković, B. (ur.) Proceedings of 10th International Scientific Symposium „Region, Entrepreneurship, Development”.						
2. Buckley, P. J., Clegg, L. J., Voss, H., Cross, A. R., Liu, X., & Zheng, P. (2018). A retrospective and agenda for future research on Chinese outward foreign direct investment. Journal of International Business Studies, 1-20.						
3. Paul, J., & Benito, G. R. (2018). A Review of Research on Outward Foreign Direct Investment From Emerging Countries, Including China: What Do We Know, How Do We Know, and Where Should We Be Heading?. Asia Pacific Business Review, 24(1), 90-115.						
4. Bailey, N. (2018). Exploring the relationship between institutional factors and FDI attractiveness: A meta-analytic review. International Business Review, 27(1), 139-148.						
5. Galović, T., Mišević, P. & Uroda, I. (2022) Aktualne sigurnosne prijetnje i inozemna izravna ulaganja. Rijeka, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci.						

²⁰ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

CROSS-BORDER MERGERS AND ACQUISITIONS

6. Xie, E., Reddy, K. S., & Liang, J. (2017). Country-specific determinants of cross-border mergers and acquisitions: A comprehensive review and future research directions. *Journal of World Business*, 52(2), 127-183.

SME INTERNATIONALIZATION

7. Schwens, C., Zapkau, F. B., Bierwerth, M., Isidor, R., Knight, G., & Kabst, R. (2017). International Entrepreneurship: A Meta-Analysis on the Internationalization and Performance Relationship. *Entrepreneurship Theory and Practice*.
8. Paul, J., Parthasarathy, S., & Gupta, P. (2017). Exporting Challenges of SMEs: A Review and Future Research Agenda. *Journal of World Business*, 52(3), 327-342.

INTERNATIONAL MARKET ENTRY MODES

9. Shen, Z., Puig, F., & Paul, J. (2017). Foreign market entry mode research: A review and research agenda. *The International Trade Journal*, 31(5), 429-456.
10. Zhao, H., Ma, J., & Yang, J. (2017). 30 years of research on entry mode and performance relationship: A meta-analytical review. *Management International Review*, 57(5), 653-682.

INTERNATIONAL CSR

11. Pisani, N., Kourula, A., Kolk, A., & Meijer, R. (2017). How global is international CSR research? Insights and recommendations from a systematic review. *Journal of World Business*, 52(5), 591-614.

INTERNATIONAL HRM & LANGUAGE

12. Budhwar, P., Tung, R. L., Varma, A., & Do, H. (2017). Developments in Human Resource Management in MNCs from BRICS Nations: A Review and Future Research Agenda. *Journal of International Management*, 23(2), 111-123.
13. Tenzer, H., Terjesen, S., & Harzing, A. W. (2017). Language in international business: A review and agenda for future research. *Management International Review*, 57(6), 815-854.

MULTINATIONALITY

14. Nguyen, Q. T. (2017). Multinationality and performance literature: A critical review and future research agenda. *Management International Review*, 57(3), 311-347.

EMERGING MARKETS

15. Bezić, H., Galović, T. & Balaž, D. (2020). The competitiveness and attractiveness of investment environment in Croatia and excommunist countries. U: Leko Šimić, M. & Crnković, B. (ur.) Proceedings of 9th International Scientific Symposium „Region, Entrepreneurship, Development“.
16. Douglas Wegner, Susana Costa e Silva, and Greice De Rossi (2018) The development dynamics of business networks, *International Journal of Emerging Markets*, Vol 13, Issue 1
17. Swagatika Nanda and Ajaya Kumar Panda (2018) The determinants of corporate profitability: an investigation of Indian manufacturing firms, *International Journal of Emerging Markets*, Vol 13, Issue 1
18. Philani Shandu, Gideon Boako, and Paul Alagidede (2018) Price leadership in the South African foreign-exchange market: an empirical analysis, *International Journal of Emerging Markets*, Vol 13, Issue 1
19. Chenxi Guo and Ping Lv (2018) Network position of independent director in cross-border mergers and acquisitions, *International Journal of Emerging Markets*, Vol 13, Issue 1
20. Lordina Amoah and Meshach Jesse Aziakpono (2018) Exchange rate pass-through to consumer prices in Ghana: is there asymmetry?, *International Journal of Emerging Markets*, Vol 13, Issue 1
21. Joungh-Yol Lin, Munkh-Ulzii John Batmunkh, Massoud Moslehpour, Chuang-Yuang Lin, and Ka-Man Lei (2018) Impact analysis of US quantitative easing policy on emerging markets, *International Journal of*

Emerging Markets, Vol 13, Issue 1

22. Rozaimah Zainudin, Nurul Shahnaz Mahdzan, and Chee Hong Yet (2018) Dividend policy and stock price volatility of industrial products firms in Malaysia, International Journal of Emerging Markets, Vol 13, Issue 1
23. Muhammad Umar, Gang Sun, Khurram Shahzad, and Zia-ur-Rehman Rao (2018) Bank regulatory capital and liquidity creation: evidence from BRICS countries, International Journal of Emerging Markets, Vol 13, Issue 1
24. Ahmed Mohamed Dahir, Fauziah Binti Mahat, and Noor Azman Bin Ali (2018) Funding liquidity risk and bank risk-taking in BRICS countries, International Journal of Emerging Markets, Vol 13, Issue 1
25. Ali Awdeh (2018) The socio-economic effects of remittances in the labour-exporting MENA countries International Journal of Emerging Markets, Vol 13, Issue 1
26. Buerhan Saiti and Nazrul Hazizi Noordin (2017) Does Islamic equity investment provide diversification benefits to conventional investors? Evidence from the multivariate GARCH analysis International Journal of Emerging Markets, Vol 13, Issue 1
27. Galović, T. (2022) The international competitiveness of Mercosur. Poslovna izvrsnost, 16 (2), 97-117 doi:10.22598/pi-be/2022.16.2.97.

PREMA PREDMETU ISTRAŽIVANJA I OSTALO

28. Članci iz časopisa JIBS, prema predmetu istraživanja
29. Publikacije UN (UNCTAD, UNIDO),
30. Publikacije WTO

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
1. Morrison, Janet (2017) The Global Business Environment: Challenges and Responsibilities, Palgrave Macmillan, London	2	

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija regulirani su važećim Pravilnikom o studiranju Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Pravilnikom o ocjenjivanju studenata preddiplomskog sveučilišnog studija i diplomskog sveučilišnog studija na Ekonomskom fakultetu u Rijeci, Priručnikom o kvaliteti Ekonomskog fakulteta Rijeka, Priručnikom za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci i Pravilnikom o studijima Sveučilišta u Rijeci.

Opće informacije

Nositelj predmeta	Izv. prof. dr. sc. Luka Samaržija	
Naziv predmeta	MENADŽMENT OPSKRIBNOG LANCA	
Studijski program	Doktorski studij Ekonomija i poslovna ekonomija	
Status predmeta	izborni	
Godina	I. ili II.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	10 (5+0+5)

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Cilj ovoga kolegija je detaljnije upoznati doktorante s mogućnostima znanstvenog istraživanja u području menadžmenta opskrbnog lanca. Doktoranti će dobiti metodološku osnovicu kako bi mogli samostalno postaviti problem istraživanja, temeljnu znanstvenu hipotezu te istraživački model u cilju iznalaženja novih načina i modela optimizacije opskrbnih lanaca.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Nema ih.

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon uspješnog svladavanja kolegija doktorandi će moći:

- Kritički, sa znanstvenom podlogom analizirati postojeće opskrbne lance te predlagati moguća rješenja koja su u funkciji njihove optimizacije,
- Odabrati primjerenu metodologiju istraživanja, postaviti znanstvenu hipotezu i istraživački model te argumentirano elaborirati njihovo prihvaćanje ili odbijanje,
- Predložiti novi opskrbni lanac odabranog složenog poslovnog sustava koji će u većoj mjeri kreirati dodatnu vrijednost za kupca.

1.4. Sadržaj predmeta

1. Strateški savezi 2. Strateška važnost dizajniranja opskrbnog lanca (tokovi opskrbnog lanca). 3. Ključni čimbenici menadžmenta opskrbnog lanca (dobavljači, kupci, informacijska tehnologija) 4. Eksterni i interni rizici u opskrbnome lancu.

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
- seminari i radionice
- vježbe
- obrazovanje na daljinu
- terenska nastava

- samostalni zadaci
- multimedija i mreža
- laboratorij
- mentorski rad
- ostalo
- konzultacije

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Očekuje se da doktorandi prisustvuju predavanjima te da steknu dovoljnu razinu kompetencija kako bi mogli samostalno pripremiti kritički osvrt na neku od ponuđenih bibliografskih jedinica. Nakon uspješne izrade kritičkog prikaza i usmene obrane rezultata istraživanja doktorand se kvalificirao za izradu istraživačkog rada u kojem se testira poznavanje materije i stečena istraživačka metodologija.

1.8. Praćenje²¹ rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit	1	Esej		Istraživanje	4
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat	1	Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

1. Kritički prikaz (25%)

- Student treba odabrati 5-6 tvrdnji iz literature i obrazložiti zašto se ne slaže ili slaže s njima.

2. Istraživački rad (75%)

²¹ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

- Sadrži dublju analizu iz područja menadžmenta opskrbnog lanca. Očekuje se da student identificira znanstveni problem te ponudi rješenje u obliku modela čijom se primjenom može postići efikasnije i efektivnije stanje od trenutnog.

1.10. Obvezna literatura

1. Hugos, M., 2011., Essentials of Supply Chain Management, Third Edition, John Wiley & Sons, Chichester
2. Burgess, R. 1998, „Avoiding Supply Chain Management Failure: Lessons From Business Process Re-engineering“, International Journal of Logistics Management, 9(1), pp.15-23.
3. Dabić, M. et al., 2013, Exploring the Use of 25 leading Business Practices in Transitioning market Supply Chains , International Journal of Physical Distribution & Logistic Management, vol. 43, no.10.
4. Lazzarini, S. et al. 2008, „Buyer-supplier and supplier-supplier alliances: do they reinforce or undermine one another“, Journal of Management Studies, vol.45, pp. 561-584.
5. Mentzer, J. T. et al. 2000, „The Nature of Interfirm Partnering in Supply Chain Management“, Journal of Retailing, vol.76, no.4, pp. 549-568

1.11. Dopunska literatura

1. Underhill, T., 1996., Strategic Alliances Managing the supply Chain, PennWell Publishing Company, Tulsa
2. Jacoby, D., 2009., Guide to Supply Chain Management, Bloomberg Press, New York
3. Cohen, S. & Roussel J., 2004., Strategic Supply Chain Management: the five disciplines for top performance, The McGraw Hill, New York
4. Hasini, E. 2008, „Supply Chain Optimization: Current Practices and Overview of Emerging Research Opportunities“, Information System and Operation Research, vol. 42, no.2, pp. 93-96.
5. Shukla, R. K. et al. 2011, „Understanding of Supply Chain: A Literature Review“, International Journal of Engineering Science and Technology, vol.3, no.3, pp. 2059-2072.
6. Kurata, H., Nam, S.H. 2010, „After- sales service competition in supply chain: Optimization of customer satisfaction level or profit or both?“, International Journal of Production Economics, vol. 127, pp. 136-146.
7. McAdam, R., McCormack D. 2001, „Integrating Business Processes for Global Alignment and Supply Chain Management“, Business Process Management Journal, vol. 7, no.2, pp. 113-130.
8. Ogden, J. A. 2006. „Supply base reduction: an empirical study of critical success factors“, Journal of Supply Chain Management, vol.42, no.4, p. 29.
9. Li et al.: The impact of supply chain management practices on competitive advantage and organizational performance, Omega 34 (2006) 107 – 124.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Hugos, M., 2011., Essentials of Supply Chain Management, Third Edition, John Wiley & Sons, Chichester	1	

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija regulirani su važećim Pravilnikom o studiranju Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Pravilnikom o ocjenjivanju studenata preddiplomskog sveučilišnog studija i diplomskog sveučilišnog studija na Ekonomskom fakultetu u Rijeci, Priručnikom o kvaliteti Ekonomskog fakulteta Rijeka, Priručnikom za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci i Pravilnikom o studijima Sveučilišta u Rijeci.

Basic description		
Course coordinator	Izv. prof. dr. sc. Rok Spruk	
Course title	METHODS OF CAUSAL INFERENCE	
Study programme	Doctoral Study Program in Economics and Business Economics	
Course status	Elective	
Year	II or I	
ECTS credits and teaching	ECTS student 's workload coefficient	4
	Number of hours (L+E+S)	10 (5+0+5)

1. COURSE DESCRIPTION		
1.1. Course objectives		
<p>To understand the mechanics and application of the methods of causal inference</p> <p>To apply the methods of causal inference using a raw dataset from the selected area in economics in reliable and transparent manner</p> <p>To evaluate and select the appropriate inference techniques for the causal interpretation of the parametric estimates</p> <p>To understand and apply non-parametric estimation techniques and draw causal inferences thereof</p>		
1.2. Course enrolment requirements		
None		
1.3. Expected course learning outcomes		
<p>By the end of the course, student should:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Understand and discuss a large array or causal inference methods - Acquire the econometric research skills to produce original and high-quality research for publication in peer-reviewed journals - Independently and critically assess the estimation output, and should be able to conduct an independent study using the methods of causal inferences 		
1.4. Course content		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Matching on Nearest-Neighbour Characteristics and Propensity Scores: Framework and Applications 2. Instrumental Variables Estimation Technique for Observational Data: Framework and Applications 3. Quantile Regressions for Disaggregated Data: Concepts, Examples and Applications 4. Big-Data Analytics, Machine Learning and Kernel-Regular Least Squares: Specification and Testing 5. Parametric and Non-Parametric Synthetic Control Estimator for Comparative Case Studies: Generalized Inference Procedure with Reliable Confidence Sets 6. Regression Discontinuity Design with Covariates: Specification, Testing and Applications 7. Causal Relationships Using Vector Autoregression Techniques in Time Series and Panel Data 		
1.5. Teaching methods	☒ lectures ☒ seminars and workshops ☐ exercises ☐ long distance education ☐ fieldwork	☒ individual assignment ☐ multimedia and network ☐ laboratories ☐ mentorship ☒ other: consultations
1.6. Comments	<p>The course professor keeps the right to invite visiting lecturers on selected topics.</p> <p>The course is regulated by the decree of the doctoral study program for elective courses.</p>	

1.7. Student's obligations

The course is based on the rigorous training in the econometric methods for causal inference. Students are expected to actively participate in in-class discussions. The format of the teaching gives more emphasis on the empirical research work. Students are expected to write a seminar paper as an offspring for a peer-reviewed publication. Throughout the course, students will critically evaluate the influential works in empirical law and economics, new institutional economics and empirical political economy, using the acquired research skills. The grade consists of the written exam (20%), Stata exam (30%), seminar paper (30%), in-class discussion (10%), and in-class attendance rate (10%).

1.8. Evaluation of student's work

Course attendance		Activity/Participation		Seminar paper		Experimental work	
Written exam	1	Oral exam		Essay		Research	1
Project	1	Sustained knowledge check		Report	1	Practice	
Portfolio							

1.9. Assessment and evaluation of student's work during classes and on final exam

- written exam (20%)
- Stata exam (30%)
- seminar paper (30%)
- in-class discussion (10%)
- in-class attendance rate (10%)

1.10. Assigned reading

1. Abadie, Alberto, and Javier Gardeazabal. "The economic costs of conflict: A case study of the Basque Country." *American Economic Review* 93, no. 1 (2003): 113-132.
2. Abadie, Alberto, and Guido W. Imbens. "On the failure of the bootstrap for matching estimators." *Econometrica* 76, no. 6 (2008): 1537-1557.
3. Abadie, Alberto, Alexis Diamond, and Jens Hainmueller. "Synthetic control methods for comparative case studies: Estimating the effect of California's tobacco control program." *Journal of the American statistical Association* 105, no. 490 (2010): 493-505.
4. Abadie, Alberto, Alexis Diamond, and Jens Hainmueller. "Comparative politics and the synthetic control method." *American Journal of Political Science* 59, no. 2 (2015): 495-510.
5. Billmeier, Andreas, and Tommaso Nannicini. "Assessing economic liberalization episodes: A synthetic control approach." *Review of Economics and Statistics* 95, no. 3 (2013): 983-1001.
6. Becker, Sascha O., and Andrea Ichino. "Estimation of average treatment effects based on propensity scores." *The Stata Journal* 2, no. 4 (2002): 358-377.
7. Calonico, Sebastian, Matias D. Cattaneo, and Rocio Titiunik. "Robust nonparametric confidence intervals for regression-discontinuity designs." *Econometrica* 82, no. 6 (2014): 2295-2326.
8. Calonico, Sebastian, Matias D. Cattaneo, and Rocio Titiunik. "Optimal data-driven regression discontinuity plots." *Journal of the American Statistical Association* 110, no. 512 (2015): 1753-1769.
9. Calonico, Sebastian, Matias D. Cattaneo, Max H. Farrell, and Rocio Titiunik. "Regression discontinuity designs using covariates." Forthcoming in: *Review of Economics and Statistics*.
10. Cavallo, Eduardo, Sebastian Galiani, Ilan Noy, and Juan Pantano. "Catastrophic natural disasters and economic growth." *Review of Economics and Statistics* 95, no. 5 (2013): 1549-1561.
11. Gelman, Andrew, and Guido Imbens. "Why high-order polynomials should not be used in regression discontinuity designs." *Journal of Business & Economic Statistics* just-accepted (2017).
12. Hahn, Jinyong, Petra Todd, and Wilbert Van der Klaauw. "Identification and estimation of treatment effects with a regression-discontinuity design." *Econometrica* 69, no. 1 (2001): 201-209.
13. Hainmueller, Jens, and Chad Hazlett. "Kernel regularized least squares: Reducing misspecification bias with a flexible and interpretable machine learning approach." *Political Analysis* 22, no. 2 (2013): 143-168.
14. Holtz-Eakin, Douglas, Whitney Newey, and Harvey S. Rosen. "Estimating vector autoregressions with

panel data." *Econometrica* (1988): 1371-1395.

15. Imbens, Guido W., and Thomas Lemieux. "Regression discontinuity designs: A guide to practice." *Journal of Econometrics* 142, no. 2 (2008): 615-635.
16. Jordan, Michael I., and Tom M. Mitchell. "Machine learning: Trends, perspectives, and prospects." *Science* 349, no. 6245 (2015): 255-260.
17. Pinotti, Paolo. "The economic costs of organised crime: Evidence from Southern Italy." *The Economic Journal* 125, no. 586 (2015).
18. Restrepo, Brandon J., and Matthias Rieger. "Denmark's policy on artificial trans fat and cardiovascular disease." *American Journal of Preventive Medicine* 50, no. 1 (2016): 69-76.
19. Rosenbaum, Paul R., and Donald B. Rubin. "The central role of the propensity score in observational studies for causal effects." *Biometrika* 70, no. 1 (1983): 41-55.
20. Rubin, Donald B. "Estimating causal effects from large data sets using propensity scores." *Annals of Internal Medicine* 127, no. 8_Part_2 (1997): 757-763.
21. Rubin, Donald B. "Using propensity scores to help design observational studies: application to the tobacco litigation." *Health Services and Outcomes Research Methodology* 2, no. 3-4 (2001): 169-188.
22. Varian, Hal R. "Big data: New tricks for econometrics." *Journal of Economic Perspectives* 28, no. 2 (2014): 3-28.

1.11. *Optional / additional reading*

1.12. *Number of assigned reading copies with regard to the number of students currently attending the course*

<i>Title</i>	<i>Number of copies</i>	<i>Number of students</i>
An online reader with the selection of articles	Per student attending the course	
	∞	

1.13. *Quality monitoring methods which ensure acquirement of output knowledge, skills and competences*

Regulated and carried out in accordance with the Ordinance on Studies of the University of Rijeka, the Regulations on the University Postgraduate Doctoral Study Program in Economics and Business Economics at the Faculty of Economics in Rijeka and the Quality Assurance Manual of the Faculty of Economics in Rijeka.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Izv. prof. dr. sc. Jasmina Dlačić Prof. dr. sc. Borut Milfelner	
Naziv predmeta	METRIKA MARKETINGA	
Studijski program	Doktorski studij Ekonomija i poslovna ekonomija	
Status predmeta	izborni	
Godina	II. ili I.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	10 (5+0+5)

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Pružiti polaznicima doktorskog studija znanja o mjernom instrumentariju, odnosno primjeni metoda mjerenja u analizi podataka i problema u marketingu
Spoznati metriku marketinga u cilju povećanja učinkovitosti i djelotvornosti marketinških odluka

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon uspješnog svladavanja kolegija doktorandi će moći:

- kritički prosuđivati znanost metrike marketinga te argumentirati mišljenje o znanstvenom određenju marketinškog odlučivanja i mjerenja djelotvornosti i učinkovitosti poduzetih marketinških aktivnosti;
- interpretirati i moći odabrati marketinški mjerni instrumentarij za svaku pojedinu marketinšku aktivnost, te stvoriti mišljenje o ulozi i značaju metrike marketinga u suvremenom poslovanju;
- napisati istraživački rad koji uključuje razlikovanje, uspoređivanje i argumentiranje mišljenje o primjeni pojedinih metrika marketinga.

1.4. Sadržaj predmeta

Znanstveno određenje marketinškog odlučivanja. Znanstvene osnove mjernog instrumentarija u marketingu.

Izučavanje osobitosti metrike marketinga. Istraživanje i utvrđivanje metrike marketinga za učinkovitost mjerenja marketinga.

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
- seminari i radionice
- vježbe
- obrazovanje na daljinu
- terenska nastava

- samostalni zadaci
- multimedija i mreža
- laboratorij
- mentorski rad
- ostalo
- konzultacije

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Od studenata se očekuje priprema kroz poznavanje relevantne literature (kritičko čitanje i promišljanje) za aktivno sudjelovanje u nastavi. Naglasak je na kritičkom čitanju, pisanju i prezentiranju originalnih istraživanja kroz pisanje prikaza znanstvenih članaka i razvijanje vlastitih istraživačkih ideja.

1.8. Praćenje²² rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	1,5	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit	0,5	Esej		Istraživanje	1,5
Projekt		Kontinuirana provjera znanja	0,5	Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

Ocjena se sastoji od rezultata slijedećih aktivnosti:

- Istraživački rad 75%
- Kontinuirana provjera znanja i ispit 25%

Kontinuirana provjera znanja odvija se kroz kritičko čitanje i komentiranje radova iz danog područja, grupni rad i samostalne zadatke te raspravljanje predmetne problematike. Vrednovanje ishoda učenja, osim navedenoga, obavlja se putem evaluacije rezultata samostalnog istraživanja vezanog uz doktorsko istraživanje.

1.10. Obvezna literatura

1. Farris, W.P., Bendle, T.N., Pfeifer, E.P., Reibstein, J. D., *Metrike marketinga*, Mate, Zagreb, 2014.
2. Grbac, B., Marcel M., *Metrika marketinga*, Ekonomski fakultet Rijeka, Rijeka, 2010
3. Gupta, S. and Zeithaml, V., 2006. Customer metrics and their impact on financial performance. *Marketing science*, 25(6), pp.718-739.
4. Katsikeas, C.S., Morgan, N.A., Leonidou, L.C. and Hult, G.T.M., 2016. Assessing performance outcomes in marketing. *Journal of Marketing*, 80(2), pp.1-20.
5. Rust, R.T., Ambler, T., Carpenter, G.S., Kumar, V. and Srivastava, R.K., 2004. Measuring marketing productivity: Current knowledge and future directions. *Journal of marketing*, 68(4), pp.76-89.
6. Seggie, S.H., Cavusgil, E. and Phelan, S.E., 2007. Measurement of return on marketing investment: A conceptual framework and the future of marketing metrics. *Industrial Marketing Management*, 36(6), pp.834-841.
7. Srivastava, R. K., Shervani, T. A., & Fahey, L. (1998). Market-based assets and shareholder value: A framework for analysis. *The Journal of Marketing*, 62(1)2-18.

1.11. Dopunska literatura

1. Barwise, P., Farley J. U., *Which Marketing Metrics Are Used and Where?*, marketing Science Institute, working paper 03-111, series issue two 03-002, 2003.
2. R.C. and Deighton, J., 1996. Manage marketing by the customer equity test. *Harvard business review*, 74(4), p.136-144.
3. Clark, B.H., Abela, A.V. and Ambler, T., 2006. An information processing model of marketing performance measurement. *Journal of Marketing Theory and Practice*, 14(3), pp.191-208.
4. Clark, Bruce H., Andrew V. Abela, Tim Ambler, *Return on Measurement: Relating Marketing Metrics Practices to Strategies Performance*, working paper, 12 siječnja, 2004.
5. Davis, J., *Measuring Marketing: 110+ Key Metrics Every Marketer Needs*, Wiley, Toronto, 2013.
6. Farris, P.W, Bendle, N.T., Pfeifer, P.E., Reibstein, D.J.: *Marketing Metrics: The Manager's Guide to Measuring Marketing Performance (3rd Edition)*, FT press, 2015.
7. Farris, P.W, Bendle, N.T.: *Marketing Metrics: 50+ Metrics Every Executive Should Master*, Pearson Prentice Hall, 2006.

²² VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

8. Hause, J., Gerald, K., Metrics: You are What You Measure, *European Management Journal*, Vol. 16, No 5, str 517-528, 1998.
9. Lehmann, D.R., Reibstein, D.J.: *Marketing metrics and financial performance*, Cambridge : Marketing Science Institute, 2006
10. Ling-Yee, L., 2011. Marketing metrics' usage: Its predictors and implications for customer relationship management. *Industrial Marketing Management*, 40(1), pp.139-148.
11. Mintz, O. and Currim, I.S., 2013. What drives managerial use of marketing and financial metrics and does metric use affect performance of marketing-mix activities?. *Journal of Marketing*, 77(2), pp.17-40.
12. Ofec, E., Customer Profitability and Lifetime Value, Harvard Business School Article, 9-503-019, 7. kolovoz 2002.
13. Reibstein, D., Srivastava, R., Metrics for Linking Marketing to Financial Performance, Working paper – Marketing Science Institute, 2004.
14. Sampaio, C.H., Simões, C., Perin, M.G. and Almeida, A., 2011. Marketing metrics: Insights from Brazilian managers. *Industrial Marketing Management*, 40(1), pp.8-16.
15. Venkatesan, R. and Kumar, V., 2004. A customer lifetime value framework for customer selection and resource allocation strategy. *Journal of marketing*, 68(4), pp.106-125.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Grbac, B., Marcel M., <i>Metrika marketinga</i> , Ekonomski fakultet Rijeka, Rijeka, 2010	10	
Farris, W.P., Bendle, T.N., Pfeifer, E.P., Reibstein, J. D., <i>Metrike marketinga</i> , Mate, Zagreb, 2014.	2	
Većina materijala može se dobiti u otvorenom pristupu ili izravno od predmetnog nastavnika		

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija reguliraju se važećim Pravilnikom o studijima Sveučilišta u Rijeci, Pravilnikom o poslijediplomskom sveučilišnom studiju (doktorskom studiju) Ekonomija i poslovna ekonomija Ekonomskog fakulteta u Rijeci i Priručnikom o kvaliteti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Prof. dr. sc. Mira Dimitrić Izv. prof. dr. sc. Ivana Tomas Žiković	
Naziv predmeta	NAPREDNE POSLOVNE FINACIJE	
Studijski program	Doktorski studij Ekonomija i poslovna ekonomija	
Status predmeta	Izborni	
Godina	II. ili I.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	10 (5+0+5)

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Ciljevi kolegija su:

Produblјivanje teorijskih i praktičnih znanja o financijskim konceptima, metodama i politikama poduzeća, stjecanje novih kompetencija za znanstveno-istraživački rad u domeni financija poduzeća.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Preduvjet za upis kolegija je poznavanje osnova poslovnih financija (temeljem relevantnih udžbenika s prethodnih razina studija - Van Horne; Damodaran; Brealey, Myers, Marcus – prevedeni ili originalni strani autori) te poznavanje osnova ekonometrije.

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Po završetku kolegija student će biti sposoban:

- Primijeniti napredne teorijske modele iz područja poslovnih financija
- Primijeniti suvremene kvantitativne i ekonometrijske metode i modele u znanstvenom istraživanju poslovno-financijskih tema.

1.4. Sadržaj predmeta

1. Vrednovanje financijskih i realnih ulaganja.
2. Optimalizacija investicijskog portfolija i mjerenje rizika.
3. Upravljanje radnim kapitalom poduzeća.
4. Suvremene teorije o strukturi kapitala.
5. Odlučivanje o dividendama.
6. Vrednovanje poduzeća i poslovne kombinacije.
7. Korištenje baza podataka i priprema podataka za provođenje panel analize na primjeru tema iz poslovnih financija.

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
- seminari i radionice
- vježbe
- obrazovanje na daljinu
- terenska nastava

- samostalni zadaci
- multimedija i mreža
- laboratorij
- mentorski rad
- ostalo konzultacije

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Aktivno sudjelovanje u nastavnom procesu, kritičko čitanje, pisanje i prezentiranje vlastitog istraživačkog zadatka.

1.8. Praćenje²³ rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	3,0	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit	1,0	Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

Student će biti ocijenjen na temelju pripreme i prezentacije vlastitog istraživanja.

Ocjenjivanje je zasnovano na pismenom i usmenom ispitu te seminarskom radu (istraživanju) – kako je uobičajeno za ovaj kolegij na usporednim doktorskim studijima.

1.10. Obvezna literatura

1. Booth, W.: Advance Corporate Finance, McGraw-Hill Education, 1st Edition, 2017.
2. Berk, Jonathan; DeMarzo, Peter: Corporate Finance, Pearson, 4th Edition. 2017. ISBN 9781784497866.
3. Brealey, A.R., Myers C.S., Marcus, J.A. (2020). Fundamentals of Corporate Finance. 8 ed. McGraw Hill.
4. (hrvatski prijevod: Brealey, A. Richard; Myers, C. Stewart; Marcus, J. Alan: Osnove korporativnih financija, MATE, Zagreb, 2007. (odabrana poglavlja))Brighman E. and Daves, P.: Intermediate Financial Management (IFM), Thomson South-Western, 11th edition, 2013.
5. Damodaran, A., Damodaran o valuaciji, Mate, Zagreb, 2010.
6. Ross, S.A., Westerfield, R.W., Jaffee, J.: Corporate Finance, Mc-Graw Hill, 9th. edition, 2016. ISBN 978-0-07-733762-9.
7. Van Horne, J.C., Wachowicz, J.M. JR: Osnove financijskog menadžmenta, 13. izdanje, MATE d.o.o., Zagreb, 2014. (odabrana poglavlja)

1.11. Dopunska literatura

1. Bastos, R., Pindado, J. (2013): „Trade credit during a financial crisis: A Panel dana analysis“, Journal of Business Research, Vol. 66, p. 614-620.
2. Demirgüç-Kunt, Asli & Martinez Peria, Maria Soledad & Tressel, Thierry (2020) „The global financial crisis and the capital structure of firms: Was the impact more severe among SMEs and non-listed firms?“, Journal of Corporate Finance, Elsevier, vol. 60(C).
3. Dimitrić, M., Tomas Žiković, I. & Arbula Blečić, A. (2019): „Profitability determinants of hotel companies in selected Mediterranean countries“, Economic Research-Ekonomska istraživanja, 32 (1), p. 1977-1993 (doi:10.1080/1331677X.2019.1642785)
4. Šetić, E., Dimitrić, M. (2023): „Usporedna analiza odrednica dodatnih ulaganja u dugotrajnu imovinu poduzeća prerađivačke industrije Slovenije i Hrvatske“, Zbornik Veleučilišta u Rijeci, Vol. 11, No. 1., p. 91-111.
5. Dimitrić, M., Škalamera-Alilović, D., Spasić, S. (2017): „Financijsko vrednovanje i analiza akvizicije – primjer: Atlantic grupa d.d. i Droga Kolinska d.d.“, u Financije na prekretnici: Imamo li snage za iskorak?, ur. Blažić, H., Dimitrić, M. Pečarić, M., Sveučilište u Rijeci, Ekonomski fakultet, Rijeka, p. 55-70.
6. Dimitrić, M., Škalamera-Alilović, D. (2016): „Ocjena indikatora reformskih zahvata zemalja Europske unije u stečajnim i ovršnim postupcima“, Aktualni problemi i izazovi razvoja financijskog sustava, urednici Alen

²³ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Stojanović, Hrvoje Šimović, Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet, Zagreb, p. 273-290.

7. García-Teruel, P. J., & Martínez-Solano, P. (2010). Determinants of trade credit: A comparative study of European SMEs. *International Small Business Journal*, 28(3), p. 215-233. (<https://doi.org/10.1177/0266242609360603>)
8. Orsag, S., Kožul, A. (2012): „Firm-Level factor influence dividend policy: Cross country comparison“, *International Journal of Management Cases*, 14 (3), p. 107-114, UK: Darwen. (ISSN 1741-6264).
9. Martínez-Sola, C., García-Teruel, P. J., Martínez-Solano, P. (2014): „Trade Credit and SME Profitability“, Vol. 42, No. 3, p. 561-577.
10. Orsag, S.: *Poslovne financije*, HUFA, Avantis, Zagreb, 2016.
11. Orsag, S., Mitar, J. (2014): „Application of Cost of Capital for Capital Structuring in Croatian Firms“, *UTMS Journal of Economics*, Vol. 5, No. 2.
12. Pindado, J., de la Torre, C., (2011): “Capital structure: new evidence from the ownership structure“, *International Review of Finance*, 2011, Vol. 11, No. 2, pp. 213-226.
13. Tomas Žiković, I. (2018): „Challenges in Predicting Financial Distress in Emerging Economies: The Case of Croatia“, *Eastern European Economics*, DOI (<https://doi.org/10.1080/00128775.2017.1387059>).
14. Gržeta, I., Žiković, S. & Tomas Žiković, I. (2023): „Size matters: analyzing bank profitability and efficiency under the Basel III framework“, *Financial innovation*, 9 (1), 43, 28 (doi:10.1186/s40854-022-00412-y)

1.12. *Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu*

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Sva literatura dostupna kod predmetnih nastavnika.		

1.13. *Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija*

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija regulirani su važećim Pravilnikom o studiranju Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Pravilnikom o ocjenjivanju studenata preddiplomskog sveučilišnog studija i diplomskog sveučilišnog studija na Ekonomskom fakultetu u Rijeci, Priručnikom o kvaliteti Ekonomskog fakulteta Rijeka, Priručnikom za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci i Pravilnikom o studijima Sveučilišta u Rijeci.

Opće informacije

Nositelj predmeta	Prof. dr. sc. Goran Kutnjak Izv. prof. dr. sc. Mirjana Grčić Fabić Doc. dr. sc. Dejan Miljenović Doc. dr. sc. Jana Katunar	
Naziv predmeta	PODUZETNIŠTVO	
Studijski program	Doktorski studij Ekonomije i poslovne ekonomije	
Status predmeta	Izborni	
Godina	I. ili II.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	10 (5+0+5)

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Uvažavajući gospodarsku i društvenu dimenziju poduzetništva u današnjem turbulentnom vremenu i oscilatornom «društvu promjena», ono je definirano kao «viši stupanj sposobnosti da se uoči i participira izvanredna prilika za mogući poslovni uspjeh kao i poduzetnička odlučnost da se uđe u akciju i kada je poduzetnički rizik izuzetno visok». Poduzetništvo uključuje inovacije, uporan rad, kreativnost, znanje, obrazovanje, planiranje, procjenu, predviđanje, motiv, moral, energiju, smjelost. Obzirom na kompleksnost pojedinih društava (organizacija) i određenja prema samom poduzetništvu, različita je njegova interpretacija, shvaćanje, intenzitet, kao i podrška istome. Društvo je stabilno i jako kolika je i snaga samog poduzetništva. U poduzetništvu i kroz poduzetništvo artikulira se i dimenzionira sva konkurentnost društva. Stoga je nužnost svakog društva dobro poznavati zakonitosti i trendove poduzetništva, kako u tuzemnim tako i u međunarodnim okvirima (u teorijskom i empirijskom određenju), kako bi se komprimirale mogućnosti negativnog, neučinkovitog i neprofitabilnog gospodarenja i iracionalnog angažiranja resursa. Poduzetništvo zasnovano na kompetencijama, znanju, društveno odgovornom poslovanju može biti garancija gospodarskog i društvenog prosperiteta i razvoja. Stoga je cilj ovog kolegija pružiti studentima ekonomsko znanje na najvišoj razini iz područja poduzetništva, ukazujući na sveprisutne dobre i loše strane poduzetništva, te čimbenike koji predodređuju razvoj poduzetništva i ukupne društvene razvojne perspektive.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon uspješnog savladavanja kolegija studenti će moći:

- identificirati, kritički prosuđivati i integrirati teorijske pristupe u razumijevanju poduzetništva kao složenog fenomena, koji objedinjuje koncept individualnog djelovanja, prilika, načina organiziranja poduzetničke djelatnosti i okruženja,
- valorizirati konkurentnost poduzetničkog djelovanja i tržišnog nadmetanja,
- kreirati pristupe poduzetničkom poslovanju temeljene na; spoznaji različitosti eksternog i internog okruženja poduzeća, različitim organizacijskim oblicima, analizama upravljanja elementima ekonomiziranja radnim procesom, različitim pristupima teoriji upravljanja troškovima, te temeljen na aspektima spoznaje zakonsko/tržišnih (pred)uvjeta «gašenja» poduzeća (stečaja, likvidacije) i procjene aktualne vrijednosti poduzeća.
- usporediti i ocijeniti različite kvantitativne modele koji anticipiraju relevantne teorijske pristupe poduzetništvu

1.4. Sadržaj predmeta

- Priroda i važnost poduzetništva;
- Teorijski pristupi i perspektive istraživanja poduzetništva;
- Poduzetnička orijentacija i preduvjeti poduzetničkog djelovanja;
- Poduzetništvo i ekonomski rast;
- Konkurentnost gospodarstva i poduzeća;
- Utjecaj ekonomskog, društvenog i institucionalnog konteksta na poduzetničke procese
- Korporacijsko poduzetništvo
- Financiranje i izori financiranja malog i srednjeg poduzetništva
- Poduzetništvo i društveno odgovorno poslovanje
- Međunarodno poduzetništvo i međunarodno pozicioniranje
- Uloga EU u razvoju malog i srednjeg poduzetništva
- Poslovna etika u poduzetništvu i međunarodnom poslovanju
- Socijalno poduzetništvo
- Inovacija poslovnog modela

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☒ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☒ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☒ mentorski rad ☐ ostalo _____
------------------------------	--	---

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Od studenata se očekuje aktivno sudjelovanje u nastavi te artikuliranje vlastitog znanstvenog interesa definiranog područjem istraživanja doktorske disertacije kroz sve prethodno navedene oblike izvođenja nastave. Student bi trebao pristupiti kolegiju polazeći od vlastite teme istraživanja na način da kritički sagledava nastavnu materiju, te je pokušava integrirati, tj. konzumirati dijelove sadržaja najviše povezanih s njegovom disertacijom. Naglasak je na kritičkom čitanju, pisanju i prezentiranju originalnih istraživanja, primjerice, kroz pisanje stručnih procjena (prikaza) najnovijih članaka i razvijanje vlastitih istraživačkih ideja, uz njihovo poboljšavanje, raspravljanje i izlaganje. Također, studenti bi trebali koristiti znanstveno istraživačku metodologiju u pripremi seminarskog rada i samostalnih zadataka, što će omogućiti provedbu aktivnog samostalnog istraživanja u svrhu izrade članka odnosno dijela disertacije.

1.8. Praćenje²⁴ rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi	0,5	Seminarski rad	2	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	1,5
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

Vrednovanje ishoda učenja temelji se na rezultatima samostalnog istraživanja studenta iz područja vlastitog znanstvenog interesa, tj. doktorske disertacije, koje nastoji što više integrirati u izabrane prethodno navedene oblike praćenja i vrednovanja studenta. Kritičko čitanje i komentiranje najnovije znanstvene literature iz područja interesa te pisano oblikovanje kroz pregled relevantne literature i znanstvene članke posebice dolazi do izražaja u vrednovanju aktivnosti u nastavi, seminarskog rada i istraživačkih projekata.

1.10. Obvezna literatura

- Müller, S., Korsgaard, S. (2018), Resources and bridging: the role of spatial context in rural entrepreneurship, *Entrepreneurship & Regional Development, An International Journal*, 30 (1-2), p. 224-255.
- Fernández-Serrano, J., Berbegal, V., Velasco, F., Expósito, A. (2018), Efficient entrepreneurial culture: a cross-country analysis of developed countries, *International Entrepreneurship and Management Journal*, 14 (1), p. 105–127.
- Ferreira, J.J., Fayolle, A., Fernandes, C., Raposo, M. (2017), Effects of Schumpeterian and Kirznerian entrepreneurship on economic growth: panel data evidence, *Entrepreneurship & Regional Development, An International Journal*, 29 (1-2), p. 27-50.
- Su, J., Zhai, Q., Karlsson, T. (2017), Beyond Red Tape and Fools: Institutional Theory in Entrepreneurship Research, 1992–2014, *Entrepreneurship Theory and Practice*, 41 (4), p. 505-531.
- Welter, C., Mauer, R., Wuebker, R.J. (2016), Bridging Behavioral Models and Theoretical Concepts: Effectuation and Bricolage in the Opportunity Creation Framework, *Strategic Entrepreneurship Journal*, 10 (1), p. 5–20.
- Pryor, C., Webb, J.W., Ireland, R.D., Ketchen D.J. (2016), Toward an Integration of the Bihevioral and

²⁴ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Cognitive Influences on the Entrepreneurship Process, *Strategic Entrepreneurship Journal*, 10 (1), p. 21–42.

7. Van Ness, R.K., Seifert, C.F. (2016), A Theoretical Analysis of the Role of Characteristics in Entrepreneurial Propensity, *Strategic Entrepreneurship Journal*, 10 (1), p.89–96.
8. Acs, Z. J., Autio, E., Szerb, L. (2014), National Systems of Entrepreneurship: Measurement Issues and Policy Implications, *Research Policy*, 43 (1), p.476-494.
9. Welter, F. (2011), Contextualizing Entrepreneurship—Conceptual Challenges and Ways Forward, *Entrepreneurship Theory and Practice*, 35(1), p. 165-184.
10. Bacq, S., Janssen, F. (2011), The multiple faces of social entrepreneurship: A review of definitional issues based on geographical and thematic criteria, *Entrepreneurship & Regional Development, An International Journal*, 23 (5-6), p.373-403.
11. Kutnjak, G. (2011), Društveno odgovorno poslovanje kao determinanta razvoja poduzetništva u Republici Hrvatskoj, *Zbornik radova Ekonomskog fakulteta u Mostaru*, 17 (2011), p.151-168.
12. Kutnjak, G. (2010), Europska unija u funkciji poticanja i razvoja malog i srednjeg poduzetništva, *Poslovna izvrsnost*, 2, p. 79-91.
13. Fayolle, A., Riot, P. (2015) *Rethinking Entrepreneurship: Debating Research Orientations*, Routledge, London&New York
14. Hisrich, R. D., Peters, M. P., Shepherd, D. A. (2011) *Poduzetništvo*, Mate d.o.o., Zagreb.

1.11. Dopunska literatura

1. Afandi, E., Kermani, M., Mammadov, F. (2017), Social capital and entrepreneurial process, *International Entrepreneurship and Management Journal*, 13 (3), p. 685–716.
2. Lages, M., Marques, C.S., Ferreira, J.J.M., Ferreira, F.A.F. (2017), Intrapreneurship and firm entrepreneurial orientation: insights from the health care service industry, *International Entrepreneurship and Management Journal*, 13 (3), p. 837–854.
3. Woodfield, P., Woods, C., Shepherd, D. (2017), Appreciating Entrepreneurship: A New Approach for Field Research, *Entrepreneurship Research Journal*, 7 (2).
4. Hossain, M., Oparaocha, G.O. (2017), Crowdfunding: Motives, Definitions, Typology and Ethical Challenges, *Entrepreneurship Research Journal*, 7 (2).
5. Yan, J., Yan, L. (2016), Individual entrepreneurship, collective entrepreneurship and innovation in small business: an empirical study, *International Entrepreneurship and Management Journal*, 12 (4), p. 1053–1077.
6. Lechner, C., Dowling, M. (2003), Firm networks: external relationships as sources for the growth and competitiveness of entrepreneurial firms, *Entrepreneurship & Regional Development, An International Journal*, 15 (1), p.1-26.
7. Ghura, H., Li, X., Harraf, A. (2017), Moderating relationship of institutions for opportunity entrepreneurship and economic development: Literature review and proposed conceptual framework, *World Journal of Entrepreneurship, Management and Sustainable Development*, 13 (4), p. 350-374.
8. Entrialgo, M., Iglesias, V. (2016), The moderating role of entrepreneurship education on the antecedents of entrepreneurial intention, *International Entrepreneurship and Management Journal*, 12 (4), p. 1209–1232.
9. Pisano, P., Pironti, M., Rieple, A. (2015), Identify Innovative Business Models: Can Innovative Business Models Enable Players to React to Ongoing or Unpredictable Trends?, *Entrepreneurship Research Journal*, 5 (3), p. 181-199.
10. Greenwood, D.J. (2015), Completing the Cycle in Entrepreneurial Research: Action Research to Link Entrepreneurs and Researchers and Reform the University, *Entrepreneurship Research Journal*, 5 (4), p. 269–292.
11. Volkmann, C. K., Tokarski, K. O., Ernst, K. (2012) *Social Entrepreneurship and Social Business: An Introduction and Discussion with Case Studies*, Springer Gabler, Wiesbaden
12. Szirmai, A., Naudé, W., Goedhuys, M. (2011) *Entrepreneurship, Innovation, and Economic Development*, Oxford University Press, Oxford.
13. Mariotti, S., Glackin, C. (2011) *Entrepreneurship and Small Business Management*, (1 edition),

Prentice Hall, Upper Saddle River.

14. Drucker, P. F. (2007) Innovation and Entrepreneurship: practice and principles, (revised ed.), Elsevier, Burlington.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Većina materijala može se dobiti u otvorenom pristupu ili izravno od predmetnog profesora		

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija regulirani su važećim Pravilnikom o studiranju Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Pravilnikom o ocjenjivanju studenata preddiplomskog sveučilišnog studija i diplomskog sveučilišnog studija na Ekonomskom fakultetu u Rijeci, Priručnikom o kvaliteti Ekonomskog fakulteta Rijeka, Priručnikom za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci i Pravilnikom o studijima Sveučilišta u Rijeci

3.2. Opis predmeta

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Prof. dr. sc. Helena Blažić Pečarić prof. dr. sc. Saša Drezgić Izv. prof. dr. sc. Maja Grdinić Dr. sc. Ivica Urban, viši znanstveni suradnik	
Naziv predmeta	POREZNA POLITIKA	
Studijski program	Doktorski studij Ekonomija i poslovna ekonomija	
Status predmeta	Izborni	
Godina	II ili I	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	10 (3+0+7)

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Cilj je kolegija nadograditi znanja studenata o porezima, prije svega u teorijskom i metodološkom smislu. Naglasak je na istraživanjima različitih učinaka porezne politike.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

-

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon uspješnog svladavanja kolegija doktorandi će moći:

- Objasniti naprednije elemente poreznog sustava i politike
- Analizirati i komentirati (pisano i verbalno komunicirati) suvremenu poreznu politiku koja funkcionira u dinamičnom i turbulentnom okruženju globalnih ekonomsko-financijskih procesa,
- Usporediti i kritički prosuđivati porezne politike različitih nacionalnih ekonomija odnosno

ekonomskih grupacija

- Analizirati, istražiti i ocijeniti moguće učinke različitih elemenata poreze politike
- Kreirati moguće promjene porezne politike, te pisano i verbalno komunicirati svoja mišljenja i zaključke

1.4. Sadržaj predmeta

Program sadrži ove tematske jedinice:

1. Alternativni pokazatelji poreznog opterećenja
2. Oporezivanje i efikasnost
3. Oporezivanje i raspodjela dohotka
4. Oporezivanje i ponuda i potražnja radne snage
5. Učinci oporezivanja kapitala
6. Učinci oporezivanje potrošnje
7. Troškovi oporezivanja i njihovo mjerenje
8. Porezna harmonizacija, koordinacija i konkurencija
9. Trendovi u poreznoj politici i međunarodnom oporezivanju

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
- seminari i radionice
- vježbe
- obrazovanje na daljinu
- terenska nastava

- samostalni zadaci
- multimedija i mreža
- laboratorij
- mentorski rad
- ostalo konzultacije

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Sukladno s općim odredbama doktorskog studija za izvanredne kolegije, obveze studenta bit će u funkciji izrade disertacije odnosno drugih aktivnosti doktorskog studija, koje su opet u širem smislu u funkciji disertacije. Od studenata se očekuje priprema kroz poznavanje relevantne literature (kritičko čitanje) za aktivno sudjelovanje u nastavi, posebno seminarima i raspravama. Sukladno vlastitim interesima (disertaciji) kao i godini (ovo može biti kolegij 1. godine tj. kolegij iz kojega se piše sama disertacija ili 2. godine) student izrađuje seminarski rad tj. budući članak ili dio disertacije. Student, dakle, uklapa (uz odgovarajuće prilagodbe) vlastito područje istraživanja (temu svoje disertacije) u sadržaj kolegija, izabirući one dijelove sadržaja koji su najviše povezani s njegovom disertacijom.

1.8. Praćenje²⁵ rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit	1	Esej	1	Istraživanje	1
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

Kolegij će se ustrojiti sukladno zahtjevima cjelokupnog doktorskog studija za izvanredne kolegije. Istraživanje koje provede kandidat oblikovat će se kroz seminarski rad, koji može biti kasnije zaseban članak ili pak dio/pogavlje disertacije. Isto tako, pisat će se i eseji/prikazi na pojedine teme odnosno provoditi kritičke

²⁵ **VAŽNO:** Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

diskusije kao rezultat kritičkog čitanja doktoranada. Na navedeno se nastavlja i usmeni ispit, koji je, kao i prethodne cjeline, u funkciji disertacije.

1.10. Obvezna literatura

1. Alm, James; Martinez-Vasquez, Jorge; Rider, Mark (eds.): *The Challenges for Tax Reform in a Global Economy*, Springer, 2006.
2. Arnold, J., M., et al., (2011): *Tax Policy for Economic Recovery and Growth*, *The Economic Journal* 121, pp. F59–F80.
3. Devereux, Michael and Loretz, Simon (2013). *What do we know about corporate tax competition?* *National Tax Journal*, 66 (3), 745
4. European Commission (2023): *Annual Report on Taxation*, Directorate-General for Taxation and Customs Union, Publications Office of the European Union, Luxembourg, https://taxation-customs.ec.europa.eu/document/download/283669ce-33aa-49dc-ba2e-fd8d669a4482_en?filename=ART%20-%20Report%202023_Digital%20Version_1.pdf
5. Gale, W.; Brown, S. (2013). *Small Business, Innovation, and Tax Policy: A Review*, *National Tax Journal*, 66 (4), 871
6. James S., Nobes C: *Economics of Taxation 2005/06*, Prentice-Hall International, 2006.
7. Ledić, Marko; Rubil, Ivica; Urban, Ivica (2023): *Progresivnost poreza i društveno blagostanje uz različite poglede na nejednakost*, doi:10.3326/nlh.2023.4
8. Lim, D., Slemrod, J., Wilking; E., 2013. *Expert and public attitudes towards tax policy: 2013, 1994, and 1934*. *National Tax Journal*. 66(4), 775-806
9. OECD (2023), *Tax Policy Reforms 2023: OECD and Selected Partner Economies*, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/d8bc45d9-en>.

1.11. Dopunska literatura

1. Ackerman, Jonathan Z.; Altshuler, Rosanne: *Constrained Tax Reform: How Political and Economic Constraints Affect the Formation of Tax Policy Proposals*, *National Tax Journal*, Vol LIX, No.1, March 2006, str. 165-187.
2. Alm, J.; El-Ganainy, A. (2012). *Value-added taxation and consumption*. *International Tax and Public Finance*, 20 (1), 105-128
3. Arnold, J., (2008): *Do Tax Structures Affect Aggregate Economic Growth?: Empirical Evidence from a Panel of OECD Countries*, OECD Economics Department Working Papers, No. 643, OECD Publishing
4. Aronsson, Thomas; Olof Johansson-Stenman (2021): *A note on optimal taxation, status consumption, and unemployment*. *Journal of Public Economics*, Volume 200, 2021, 104458, <https://doi.org/10.1016/j.jpubeco.2021.104458>.
5. Auerbach, Alan J.; Devereux, Michael P.; Keen, Michael and Vella, John (2017). *International Tax Planning under the Destination-Based Cash Flow Tax*, *National Tax Journal*, 70 (4), 783-802.
6. Atkinson, Anthony B.; Stiglitz, Joseph E.: *Lectures on Public Economics*. London: McGraw-Hill, 1980, poglavlja o porezima
7. Bahl, R. 2013. *A Retrospective on Taxation in Developing Countries: Will the Weakest Link be Strengthened?* International Center for public Policy, Working Paper 13-18.
8. Bezeredi, Slavko; Bratić, Vjekoslav; Urban, Ivica (2022): *Tax burden on labor income in Croatia:*

- calculation and analysis based on administrative data, *Eastern European economics*, **60**, 4; 305-329
doi:10.1080/00128775.2022.2065305
9. Barbu L, Mihaiu DM, Șerban R-A, Opreana A. (2022): Knowledge Mapping of Optimal Taxation Studies: A Bibliometric Analysis and Network Visualization. *Sustainability*. 2022; 14(2):1043. <https://doi.org/10.3390/su14021043>
  10. Marco Battaglini & Stephen Coate, 2008. "A Dynamic Theory of Public Spending, Taxation, and Debt," *American Economic Review* 98(1).
  11. Bird, R. 2011. "Subnational taxation in Developing Countries: A Review of the Literature". *Journal of International Commerce, Economics and Policy*. 2(1): 1-23. DOI: 10.1142/S1793993311000269
  12. Bird, Richard M.: Tax Policy and Economic Development, The Johns Hopkins University Press, Baltimore and London, 1992
  13. Blanchard, Olivier, and Roberto Perotti. 2002. "An Empirical Characterization of the Dynamic Effects of Changes in Government Spending and Taxes on Output." *Quarterly Journal of Economics* 117, pp. 1329-1368.
  14. Blažić, Helena; Šimović, Hrvoje; Štambuk, Ana: Introduction of a Local Real Estate tax in Croatia: a Survey of Expert and Public Opinion, *Lex localis – Journal of Local Self-Government* 14(2016), 1
  15. Blažić, Helena ; Štambuk, Ana (2019): Citizens' View on Taxation in a Post-Transition Country: The Case of Croatia. *Društvena istraživanja: časopis za opća društvena pitanja*, 28 (2019), 4; 627-646. doi: 10.5559/di.28.4.04
  16. Blažić, Helena ; Štambuk, Ana ; Šimović, Hrvoje ; Lazović-Pita, Lejla ; Klun, Maja (2017): What tax experts in former socialist countries think about tax policy: the cases of Slovenia, Croatia and Bosnia and Herzegovina. *Economic systems*, 41 (2017), 4; 667-693. doi: 10.1016/j.ecosys.2016.12.005
  17. Burgert, M., Wieland, V., (2013): The role of tax policy in fiscal consolidation: Insights from macroeconomic modeling in: Princen, S., Mourre, G., (eds.): The role of tax policy in times of fiscal consolidation, European Commission, 28-61.
  18. Buterin, Denis; Drezgić, Saša; Buterin, Vesna (2023): Changes in the tax structure and their impact on economic growth in the Republic of Croatia based on the VAR model. *Ekonomika istraživanja/Economic Research*, 36 (2023), 1; 1-19. doi: 10.1080/1331677x.2022.2158114
  19. Castanheira, M.; Nicodème, H.; Profeta, P. (2012) On the political economics of tax reform: survey and empirical assessment. *International tax and Public Finance* 19 (4), 598-624
  20. Clausing, K.A. (2013), Who pays the corporate tax in a global economy? *National Tax Journal* 66 (1), 151
  21. Cordes, Joseph J; Ebel, Robert, E. i Gravelle, Jane, G (ed.): The Encyclopedia of Taxation and Tax Policy, 2nd Ed., The Urban Institute Press, Washington D.C., 2005
  22. CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis: A study on the economic effects of the current VAT rates structure Final Report TAXUD/2012/DE/323, 2015, http://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/resources/documents/common/publications/studies/vat_rates_structure_final_report.pdf
  23. Copenhagen Economics, 2007a. Study on Reduced VAT Applied to Goods and Services in the Member States of the European Union: Final Report. European Commission, Brussels.
  24. Copenhagen Economics, 2007b. Study on reduced VAT applied to goods and services in the Member States of the European Union, Part B – Appendices, Final report. European Commission, Brussels.
  25. Costa, D.F., Fonseca, B.M., de Andrade, L.P. *et al.* (2023): Bibliometric and scientometric analysis of the

- scientific field in taxation. *SN Bus Econ* 3, 35 (2023). <https://doi.org/10.1007/s43546-022-00409-w>
26. Drezgić, Saša ; Grdinić, Maja ; Blažić, Helena (2018): Impact of Local Government Revenue Structure on Income Growth and Employment in Croatia. *Lex localis*, 16 (2018), 2; 395-411. doi: 10.4335/16.2.395-
  27. Čok, Mitja;Urban, Ivica; Verbič, Miroslav (2013). Income redistribution through taxes and social benefits: the case of Slovenia and Croatia, *Panoeconomicus*, 60 (5), 667-686
  28. Deskar Škrbić, Milan ; Drezgić, Saša ; Šimović, Hrvoje (2018): Tax policy and labour market in Croatia: effects of tax wedge on employment. *Ekonomika istraživanja/Economic research*, 31 (2018), 1; 1218-1227. doi: 10.1080/1331677X.2018.1456359
  29. Devereux, M.(ed.): *The economics of tax policy*, Oxford University Press, Oxford, 1996.
  30. Duncan, D.; Gerrish, E. (2014). Personal income tax mimicry: evidence from international panel data. *International Tax and Public Finance*, 21(1), 119-152.
  31. Ernst C.; Richter K.; Riedel N. (2014). Corporate taxation and the quality of research and development, *International Tax and Public Finance* 21 (4), 694-719
  32. Diamond, Peter and James Mirrlees, (1971), Optimal Taxation and Public Production. I-Production Efficiency, *American Economic Review*, 61(1), p. 8-27.
  33. European Commission. 2012. Possible reforms of real estate taxation: criteria for successful policies. *European Economy Occasional Papers* 119.
  34. European Commission, Directorate-General for Taxation and Customs Union, Poniatowski, G., Bonch-Osmolovskiy, M., Śmietanka, A. et al. (2023): *VAT gap in the EU – 2023 report*, Publications Office of the European Union, <https://data.europa.eu/doi/10.2778/911698>
  35. Fonseca, P.V.D.; Jucá, M.N. (2020): The Influence of Taxes on Foreign Direct Investment: Systematic Literature Review and Bibliometric Analysis. *Eur. Res. Stud. J.* 2020, 23, 55–77
  36. Garnier, G.; E. György, K. Heineken, M. Mathé, L. Puglisi, S. Ruà, A. Skonieczna and A. Van Mierlo. 2014. *A wind of change? Reforms of Tax Systems since the launch of Europe 2020*, Taxation paper No 49, EC, Accessed 30 March 2014.
http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/gen_info/economic_analysis/tax_papers/taxation_paper_49.pdf
  37. Giampaolo Arachi; Bucci, Valeria, Casarico, Alessandra: Tax structure and macroeconomic performance, *International Tax and Public Finance*, 22(2015), 4.
  38. Gordon, R., W. (2009) Tax structures in developing countries: Many puzzles and a possible explanation, *Journal of Public Economics*, 93 (7-8), 2, 855–866.
  39. Graetz, M. and Warren, A.: Income tax discrimination and the political and economic integration of Europe, *The Yale Law Journal*, 115 (6), 2006.
  40. Graetz, M. and Warren, A. (2016). Integration of Corporate and Shareholder Taxes. *National Tax Journal*, 69 (3), 677-700.
  41. Gravelle, Jane G.: *The Economic Effects of Taxing Capital Income*. Cambridge: The MIT Press, 1994
  42. Grdinić, Maja ; Drezgić, Saša ; Blažić, Helena (2017): An Empirical Analysis of the Relationship between Tax Structures and Economic Growth in CEE Countries. *Ekonomický časopis*, 65 (2017), 5; 426-447
  43. Grdinić, Maja ; Drezgić, Saša (2016): Tax Structure and Economic Growth in Croatia: A VAR Approach. *International management conference / Laporšek, Suzana ; Gomezelj Omerze, Doris (ur.)*, str. 165-166
  44. Hall, Robert Ernest; Rabushka, Alvin: *The Flat Tax*, Stanford: Hoover Press Publication, 1985.; ponovno izdano 1995
  45. Hills, J., (2013): Safeguarding social equity during fiscal consolidation: Which tax bases to use? In:

- Princen, S., Mourre, G., (eds.): The role of tax policy in times of fiscal consolidation, European Commission, pp.99-103.
46. Iara, Anna: Wealth distribution and taxation in EU Members, EC, Taxation paper (Working paper) No 60, 2015,
http://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/resources/documents/taxation/gen_info/economic_analysis/tax_papers/taxation_paper_60.pdf
47. Jones, Maggie R. (2017). The EITC over the Great Recession: Who Benefited? *National Tax Journal* 70 (4), 709-736
48. Keen, Michael; King, John: The Croatian Profit Tax: An ACE in Practice. *Fiscal Studies* 23 (2002), 3, str. 401-418.
49. Keen, M., (2013): Tax policy for Consolidation and Growth, in: Princen, S., Mourre, G., (eds.): The role of tax policy in times of fiscal consolidation, European Commission, pp. 23-27
50. Khahro, S.H.; Farooq, S.; Ali, T.H.; Memon, N.A.; Khahro, Q.H. (2020): An assessment of research trends on FISCAL POLICY. *Library Philosophy and Practice. Libr. Philos. Pract.* 2020, 4817, 1–11
51. Maag, Elaine; Steuerle, C Eugene; Chakravarti, Ritadhi; Quakenbush, Caleb (2012). How Marginal Tax Rates Affect Families at Various Levels of Poverty, *National Tax Journal*; 65 (4), 759-782.
52. Markle, Kevin S. and Douglas A. Shackelford (2012) Cross-Country Comparisons of Corporate Income Taxes, *National Tax Journal* 65 (3), 493-527
53. Mathé, Milena; Nicodème, Gaëtan; Ruà, Salvino: Tax Shifts, EC, Taxation paper (Working paper) No 59, 2015, https://ec.europa.eu/taxation_customs/publications/taxation-services-papers/taxation-papers_en
54. Mazurenko, O.; Tiutiunyk, I. (2021): The International Tax Competitiveness: Bibliometric Analysis. *Financial Markets. Inst. Risks* 2021, 5, 126–138.
55. Mertens K., Ravn, M.O., (2013): The Dynamic Effects of Personal and Corporate Income Tax Changes in the United States, *The American Economic Review*, 103(4), pp. 2012-47.
56. Mirdala, R., (2009): *Effects of Fiscal Policy Shocks in the European Transition Economies*, *Journal of Applied Research in Finance*, 1(2), pp. 141-155.
57. Musgrave, Richard: *The Theory of Public Finance*. New York: McGraw-Hill, 1959.
58. Norregaard, J., 2013. *Taxing Immovable Property: Revenue Potential and Implementation Challenges*. IMF Working paper 13/129
59. OECD: Model Tax Convention on Income and on Capital, Electronic version. OECD Committee on Fiscal Affairs. Paris: OECD, ažurirana on-line verzija
60. OECD: Fundamental Reform of Personal Income Tax, OECD Tax Policy Studies No.13. Paris: OECD, 2006.
61. OECD: Encouraging Savings through Tax-Preferred Accounts, OECD Tax Policy Studies, No. 15., Paris, OECD, 2007.
62. OECD: Fundamental Reform of Corporate Income Tax, OECD Tax Policy Studies, No. 16., Paris, OECD, 2007.
63. OECD: Tax Effects on Foreign Direct Investment, OECD Tax Policy Studies, No. 17., Paris, OECD, 2008.
64. OECD (2010a): *Going for Growth, Economic Policy Reforms*, OECD Publishing
65. OECD (2010b): *Choosing a Broad Base – Low Rate Approach to Taxation*, OECD Tax Policy Studies, No. 19, OECD Publishing. <http://dx.doi.org/10.1787/9789264091320-en>
66. OECD: *Tax Policy Reforms in the OECD 2016*, OECD Publishing, Paris: OECD, 2016
http://www.keepeek.com/Digital-Asset-Management/oecd/taxation/tax-policy-reform-in-the-oecd-2016_9789264260399-en#.V-uHOPmLTIU#page4
67. OECD: *Taxing Wages*, Paris: OECD, tekuća godina, 2016
68. OECD: *Revenue Statistics 1965-2014*, Paris: OECD, tekuća godina

69. OECD (tekuća godina - 2023): Tax Policy Reforms 2023. Paris: OECD
70. O'Neill, Martin; Orr, Shepley (2018): Taxation: philosophical perspectives. New York: Oxford University Press
71. Osterloh, S., Heinemann, F., (2013): The Political Economy of Corporate Tax Harmonization - Why Do European Politicians (Dis)like Minimum Tax Rates? *European Journal of Political Economy* 29, pp. 18-37.
72. Owens, Jeffrey: Fundamental Tax Reform: An International Perspective, *National Tax Journal*, Vol LIX, No.1, March 2006, str. 131-164.
73. Picos-Sanchez and Alastair Thomas: A Revenue-neutral Shift from SSC to VAT: Analysis of the Distributional Impact for 12 EU-OECD Countries, *FinanzArchiv/Public Finance Analysis*, 71(2015), 2.
74. Robinskón L.; Slemrod, J. (2012). Understanding multidimensional tax systems. *International Tax and Public Finance*, 19 (2), 237-267.
75. Romer, Christina D. and David H. Romer, 2010. "The Macroeconomic Effects of Tax Changes: Estimates Based on a New Measure of Fiscal Shocks," *American Economic Review*, 100(3).
76. Spengel, Christoph; Endres, Dieter; Finke, Katharina; Heckemeyer, Jost: EFFECTIVE TAX LEVELS USING THE DEVEREUX/GRIFFITH METHODOLOGY, ZEW, Project for the EU Commission TAXUD/2013/CC/120, 2015,
http://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/resources/documents/common/publications/studies/effective_tax_rates.pdf
77. Shome, Parthasrath: Tax Policy Handbook, IMF, 1995.
78. Stuart, Adam; Tim Besley Richard Blundell, Stephen Bond, Robert Chote, Malcolm Gammie, Paul Johnson, Gareth Myles and James M. Poterba (eds.) (2010): Dimensions of tax Design - The Mirrlees Review, IFS, Oxford University Press, <https://www.ifs.org.uk/publications/7184> - izabrana poglavlja; temeljem navedenoga konkretni prijedlozi reforme i sažetak u:
Mirrlees, James; Stuart Adam, Tim Besley, Richard Blundell, Stephen Bond, Robert Chote, Malcolm Gammie, Paul Johnson, Gareth Myles and James M. Poterba: Tax by Design (2011); Oxford University Press, <https://www.ifs.org.uk/publications/5353> - izabrana poglavlja
79. Stiglitz, Joseph E; Rosengard, Jay K.: Economics of the Public Sector, Fourth Ed., W.W.Norton and Company, 2015: Part 5: Taxation in Theory; Part 6: Taxation in practice
80. Šimović, H., Blažić, H., Štanbuk, A., 2014. Perspectives of tax reforms in Croatia: expert opinion survey. *Financial Theory & Practice*. 38(4), 405-439.
81. Šimović, Hrvoje ; Blažić, Helena ; Štambuk, Ana (2016) Income vs. Consumption-based concept of direct taxation: eternal debate in Croatia. *Ekonomski pregled : mjesečnik Hrvatskog društva ekonomista Zagreb*, 67 (2016), 3; 185-205.
82. Thoresen, Thor O.; Jia, Zhiyang and Lambert, Peter, J (2016). Is there More Redistribution Now? A Review of Methods for Evaluating Tax Redistributive Effects. *FinanzArchiv*, 72 (3), 302-333
83. Urban, Ivica: Progresivnost poreza na dohodak u Hrvatskoj: dekompozicija učinaka osnovice i poreznih stopa. *Financijska teorija i praksa*, 30 (2006), 3, str. 205-230.
84. Urban, Ivica: Contributions of taxes and benefits to vertical and horizontal effects, *Social Choice and Welfare*, 42(2014), 3.
85. Urban, Ivica (2016). Tax wedge on labour income in Croatia and the European Union, *Financial Theory and Practice*, 40 (2), 157-168
86. Urban, Ivica (2023): 'Mingling' the Gini index and the mean income to rank countries by inequality and social welfare, *Mobility and Inequality Trends*, Bandyopadhyay, Sanghamitra ; Rodríguez, Juan Gabriel (ur.), 2023. str. 139-163 doi:10.1108/S1049-258520230000030005
87. Urban, Ivica (2019): Measuring redistributive effects of taxes and benefits: beyond the proportionality standard // *Finanzarchiv*, 75.

88. Verbist, Gerlinde; Figari, Francesco: The Redistributive Effect and Progressivity of Taxes Revised: An International Comparison across the European Union, *FinanzArchiv*, 70(2014),3.
89. Weisbach, David A.: The Use of Neutralities in International Tax Policy, *National Tax Journal*, 68 (2015),3, pp. 635-652
90. Wagstaff, Adam, van Doorslaer, Eddy: What Makes the Personal Income Tax Progressive? A Comparative Analysis of Fifteen OECD Countries. *International Tax and Public Finance*, 8(2001), 3, str. 299-315.
91. Xing, J., (2011): Does tax structure affect economic growth? Empirical evidence from OECD countries, Oxford University for Business Taxation Working Paper No. 11/20
92. Xing, J., (2012): Tax structure and growth: How robust is the empirical evidence?, *Economics Letters*, Vol. 117(1), pp. 379-382.
93. Yared, Pierre, 2010. "Politicians, Taxes and Debt," *Review of Economic Studies*, 77(2).

1. www.ijf.hr
2. <http://www.oecd.org/tax/>
3. http://ec.europa.eu/taxation_customs/index_en.htm
4. http://europa.eu/pol/tax/index_en.htm
5. www.ifs.org.uk

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Većina materijala može se dobiti u otvorenom pristupu ili izravno od predmetnog profesora		
	1	

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija regulirani su važećim Pravilnikom o studiranju Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Pravilnikom o ocjenjivanju studenata preddiplomskog sveučilišnog studija i diplomskog sveučilišnog studija na Ekonomskom fakultetu u Rijeci, Priručnikom o kvaliteti Ekonomskog fakulteta Rijeka, Priručnikom za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci i Pravilnikom o studijima Sveučilišta u Rijeci.

3.2. Opis predmeta

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Prof. dr. sc. Davor Vašiček Doc. dr. sc. Josip Čičak	
Naziv predmeta	POSLOVNE KOMBINACIJE I MEĐUNARODNO RAČUNOVODSTVO	
Studijski program	Doktorski studij Ekonomija i poslovna ekonomija	
Status predmeta	Izborni	
Godina	II ili I	
5Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	10 (5+0+5)

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Polaznicima se prezentiraju i analiziraju poslovni, financijski, a posebno računovodstveni problemi vezani za poslovna spajanja i akvizicije poduzeća kojim se obuhvaćaju svi oblici preuzimanja, uključujući: potpuno preuzimanje tvrtki, preuzimanje kontrolnih paketa drugih poduzeća stvarajući odnos kontrolirajuće i kontrolirane tvrtke. Nadalje, otvaraju se i područja istraživanja u računovodstvu u međunarodnom poslovanju, a posebno problemi složenih poslovnih sustava sa više funkcionalnih valuta. Posebno područje međunarodnog računovodstva jest izbor i računovodstvo instrumenata zaštite od rizika na području imovine, obveza i ugovora iskazanim u stranim valutama.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

-

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon uspješnog svladavanja kolegija doktorandi će biti osposobljeni :

- objasniti računovodstveno praćenje poslovnih kombinacija
- kritički analizirati specifičnosti odnosa unutar poslovnih kombinacija pod različitim regulativama i s različitim funkcionalnim valutama.
- sastaviti financijske izvještaje grupe najviše razine zahtjevnosti
- interpretirati financijske izvještaje koji sadrže informacije o preuzimanjima, transakcijama u različitim valutama, zaštiti od rizika i drugim informacijama koje specifičnosti poslovnih kombinacija i međunarodne razmjene podrazumijevaju.

1.4. Sadržaj predmeta

I. Poslovne kombinacije

1. Poslovne kombinacije
2. Računovodstvo ulaganja u poslovne udjele
3. Konsolidirani financijski izvještaji
4. Međukompanijske transakcije

II. Međunarodna razmjena

5. Računovodstveni problemi u međunarodnom poslovanju
6. Upravljanje rizikom tečajeva stranih valuta
7. Instrumenti zaštite rizika promjene tečaja stranih valuta
8. Špekuliranje tečajevima
9. Zaštita rizika ulaganja u stranim valutama
10. Financijski izvještaji iskazani stranim valutama

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
- seminari i radionice
- vježbe
- obrazovanje na daljinu
- terenska nastava

- samostalni zadaci
- multimedija i mreža
- laboratorij
- mentorski rad
- ostalo konzultacije

1.6. Komentari

Studenti su obvezni prisustvovati svim oblicima nastave.

1.7. Obveze studenata

1.8. Praćenje²⁶ rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	2	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit	1	Esej		Istraživanje	1
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

Ispit je usmeni razgovor temeljem postignutih rezultata tijekom nastave. Tijekom nastave rad studenata se vrednuje i ocjenjuje na temelju kvalitete izrađenog seminarskog rada i prezentiranja rezultata tematskog istraživanja u kontekstu i u funkciji disertacije.

1.10. Obvezna literatura

1. Financial reporting developments :A comprehensive guide Business combinations, 2023., On line: https://www.ey.com/en_us/assurance/accountinglink/financial-reporting-developments---business-combinations
2. IFAC: IFRS Standards—Required 1 January 2022.
3. Pervan I., Računovodstvo poslovnih spajanja, RRiF Plus, Zagreb, 2012.
4. Orsag, S. i Mihalina, E. Poslovne kombinacije i financijska analiza, 2023., Poslovne kombinacije, Zagreb
5. PwC: Business combinations and noncontrolling interests https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwiOu5bvjZeEAxW0RvEDHfbtDpoQFnoECBgQAQ&url=https%3A%2F%2Fviewpoint.pwc.com%2Fcontent%2Fdam%2Fpwc-madison%2Fditaroot%2Fus%2Fen%2Fpwc%2Faccounting_guides%2Fbusiness_combination%2Fasset%2Fpwcbuscombguide0923.pdf&usq=AOvVaw0MG-UhSylksMwh9Fv5a7IO&opi=89978449
6. Harrison, Horngren & Thomas, Financial Accounting, Pearson, 2015.
7. Hrvatski računovodstveni sustav HSFI, MRS, MSFI i Tumačenja, RRIF plus, Zagreb, 2023.

1.11. *Optional / additional reading*

1. Vidučić Lj., Pepur S., Šimić Šarić M., Financijski menadžment, IX izdanje, 2015.
2. Vukšić, Z. : Porezno i računovodstveno motrište prijenosa poslovanja, <http://www.ijf.hr/upload/files/file/PV/2016/6/vuksic.pdf>
3. Deloitte: A Roadmap to Accounting for Business Combinations and Related Topics, on line: <https://dart.deloitte.com/USDART/home/publications/roadmap/business-combinations>

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Većina materijala može se dobiti u otvorenom pristupu ili izravno od predmetnog profesora		

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija regulirani su važećim Pravilnikom o studiranju Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Pravilnikom o ocjenjivanju studenata preddiplomskog sveučilišnog studija i diplomskog sveučilišnog studija na Ekonomskom fakultetu u Rijeci, Priručnikom o kvaliteti Ekonomskog fakulteta Rijeka, Priručnikom za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci i Pravilnikom o studijima Sveučilišta u Rijeci.

²⁶ **VAŽNO:** Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

3.2. Opis predmeta

Opće informacije		
Nositelj predmeta	prof.dr.sc. Alen Host izv.prof.dr.sc. Igor Cvečić	
Naziv predmeta	REGIONALNA VS. GLOBALNA TRGOVINSKA POLITIKA	
Studijski program	Doktorski studij Ekonomija i poslovna ekonomija	
Status predmeta	izborni	
Godina	I. ili II.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	10 (5+0+5)

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Upoznati studente sa specifičnostima trgovinske politike regionalnih trgovinskih blokova, odnosno dominantnih država/integracija svijeta, kao i mogućnostima za modeliranje trgovinske politike unutar ograničenja svjetskog poslovnog sustava.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Opći uvjeti za upis na program.

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon odslušanih predavanja na kolegiju Regionalna vs.Globalna Trgovinska politika, studenti će biti sposobni:

- analizirati i kritički diskutirati o nacionalnim trgovinskim politikama, regionalnim integracijskim sporazumima te globalnom trgovinskom sustavu
- razlikovati najvažnije trgovinske koncepte u okvirima specifičnih geografskih determinanti
- provoditi empirijska istraživanja korištenjem naprednih metoda statističke analize u području međunarodne trgovine i međunarodnih ekonomskih integracija te znanstveno interpretirati rezultate istraživanja
- ocijeniti i kritički sagledavati prednosti i ograničenja multilateralnog trgovinskog sustava prilikom donošenja ključnih odluka
- kritički sagledavati suvremena kretanja u globalnoj trgovini te njihov utjecaj na trgovinsku liberalizaciju
- ocijeniti i znanstveno interpretirati učinke globalne ekonomske krize na sustav globalne trgovine i regionalne integracijske sporazume.

1.4. Sadržaj predmeta

Program sadrži ove tematske jedinice:

1. Teorijski okvir

- 1.1. Regionalizam i trgovinski blokovi
- 1.2. Trgovinske politike
- 1.3. Geografija međunarodne trgovine

2. Trgovinska politika na različitim geografskim razinama; primijenjena analiza, znanstveni članci: studije slučaja

- 2.1. Multilateralne trgovinske politike
- 2.2. Regionalizam i EU trgovinska politika
- 2.3. Regionalizam i trgovinska politika odabranih integracija

2.4. Suradnja EU i odabranih integracija na području trgovinskih pregovora							
3. Trgovinski tokovi između EU i odabranih integracija; primijenjena analiza, vježbe – prikupljanje podataka i analiza u statističkom softveru (R i Stata)							
3.1. Trgovina između EU i odabranih integracija							
3.2. Trgovinska politika povezana s trgovinskim tokovima EU i odabranih integracija							
3.3. Od nacionalne do regionalne trgovinske politike – slučaj Hrvatske							
3.4. Glavne trgovinske barijere u trgovini EU s odabranim integracijama							
1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ seminari i radionice	☒ vježbe	☐ obrazovanje na daljinu	☐ terenska nastava	☒ samostalni zadaci	☒ multimedija i mreža
						☐ laboratorij	☒ mentorski rad
						☐ ostalo	
1.6. Komentari							
1.7. Obveze studenata							
Od studenata se očekuje priprema kroz poznavanje relevantne literature (kritičko čitanje) za aktivno sudjelovanje u nastavi, posebno predavanjima, seminarima i vježbama (grupni rad i samostalni zadaci). Naglasak je na kritičkom čitanju, pisanju i prezentiranju originalnih istraživanja, kao i na razvijanju samostalnosti u istraživačkom procesu (od formuliranja istraživačkog pitanja, preko pronalaženja relevantnih baza podataka, odabira prikladne metodologije te analize rezultata). Studentu bi sadržaj kolegij trebao biti integralan dio doktorskog rada, koji će poslužiti kao osnova na kojem će student graditi vlastiti znanstveni doprinos.							
1.8. Praćenje ²⁷ rada studenata							
Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	1,5	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit	0,5	Esej (kritički osvrt)	0,5	Istraživanje	1,5
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							
1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu							
Usmeni ispit (25% ocjene) i izrada i prezentacija istraživačkog rada te kritički osvrt (75% ocjene)							
1.10. Obvezna literatura							
1. Host, Alen (2023), Međunarodni gospodarski odnosi vs. regionalna suradnja – slučaj Europske unije, izdavač: Sveučilište u Rijeci, Ekonomski fakultet Rijeka, Rijeka, Republika Hrvatska, ISBN 978-953-7813-84-0 (e-izdanje)							
2. Baldwin, Richard. 2016. "The World Trade Organization and the Future of Multilateralism", <i>Journal of Economic Perspectives</i> , vol. 30, no. 1, pp. 95-116.							
3. Antimiani, A., Salvatici, L. (2015) "Regionalism versus Multilateralism: The case of the European Union Trade Policy", <i>Journal of World Trade</i> , vol. 49, no. 2, pp. 253-276.							
4. Kandogan, Y. (2008) "Regionalism versus Multilateralism: Evidence for the Natural Trade Partners Theory from the Euro-Mediterranean Region?", <i>Journal of Economic Integration</i> , vol. 23, no. 1, pp. 138-160.							
5. Baldwin, R., Wyplosz, C. (2022) <i>The Economics of European Integration</i> , McGraw- Hill Higher Education							

²⁷ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

6. Pelkmans, J. (2006) European Integration: Methods and Economic Analysis, Pearson Education

7. NASTAVNI MATERIJALI

1.11. *Dopunska literatura*

1. Kandžija, V., Cvečić, I., 2010, *Ekonomika i politika EU (Economics and Politics of the EU)*, Faculty of Economics of the University of Rijeka, Rijeka
2. Appleyard, D., Field, JR. A., Cobb, Steven L. 2010, *International Economics*, 7th Edition, McGraw – Hill International Edition
3. McDonald, F., Dearden, S. (2005) *European Economic Integration*, Pearson Education
4. Longo, M. (2003) "European integration: Between Micro-Regionalism and Globalism", *Journal of Common Market Studies*, vol. 41, no. 3, pp. 475-494.
5. Razni internet izvori i članci

1.12. *Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu*

<i>Naslov</i>	<i>Broj primjeraka</i>	<i>Broj studenata</i>
Većina materijala može se dobiti u otvorenom pristupu ili izravno od predmetnog profesora		

1.13. *Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija*

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija regulirani su važećim Pravilnikom o studiranju Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Pravilnikom o ocjenjivanju studenata preddiplomskog sveučilišnog studija i diplomskog sveučilišnog studija na Ekonomskom fakultetu u Rijeci, Priručnikom o kvaliteti Ekonomskog fakulteta Rijeka, Priručnikom za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci i Pravilnikom o studijima Sveučilišta u Rijeci.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Prof. dr. sc. Ivana First Komen Prof. dr. sc. Maja Konečnik Ruzzier	
Naziv predmeta	STRATEŠKI MARKETING	
Studijski program	Doktorski studij Ekonomija i poslovna ekonomija	
Status predmeta	Izborni	
Godina	I ili II	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	10 (2+0+8)

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Angažirati studente u kritičko promišljanje o suvremenim konceptima, modelima i teorijama strateškog marketinga i u stvaranje novih.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon uspješnog svladavanja kolegija doktorandi će moći:

- Kritički prosuditi teorijske okvire strateškog marketinga.
- Utvrditi neistražene, a relevantne marketinške fenomene, te obraniti stav o njihovoj relevantnosti.
- Kreirati nove modele iz područja strateškog marketinga, te samoprocijeniti njihov znanstveni doprinos.

1.4. Sadržaj predmeta

Program sadrži ove tematske jedinice:

- Marketinška koncepcija i društveno odgovorni marketing
- Kreiranje jakih marki
- Kokreacija vrijednosti i kolaborativna potrošnja
- Marketing malih i novih poduzetnika
- Digitalni disruptori u marketingu

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
- seminari i radionice
- vježbe
- obrazovanje na daljinu
- terenska nastava

- samostalni zadaci
- multimedija i mreža
- laboratorij
- mentorski rad
- ostalo: konzultacije

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Studenti su obvezni: kritički pročitati obveznu literaturu, pohađati nastavu i raspravljati o obveznoj literaturi, pripremiti kritički prikaz zadanog članka, pripremiti prijedlog istraživanja

1.8. Praćenje²⁸ rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi	0,3	Seminarski rad	1,2	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	2
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat	0,5	Praktični rad	

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

Kritički prikaz znanstvenog rada,
Prijedlog znanstvenog istraživanja,
Diskusija na nastavi

1.10. Obvezna literatura

1. Belk, Russell (2014), You are what you can access: Sharing and collaborative consumption online, *Journal of Business Research*, 67(8), 1595-1600.
2. Black, I. & Veloutsou, C. (2017), Working consumers: co-creation of brand identity, consumer identity and brand community identity, *Journal of Business Research*, 70, 416-429.
3. Blut, M., Wang, C., Wunderlich, N. V., & Brock, C. (2021), Understanding anthropomorphism in service provision: a meta-analysis of physical robots, chatbots, and other AI, *Journal of the Academy of Marketing Science*, 49:632–658
4. Borah, A., Bonetti, F., Calma, A., and Martí-Parreño, J. (2023), The Journal of the Academy of Marketing Science at 50: A historical analysis, *Journal of the Academy of Marketing Science*, 51:222–243.
5. Das, G., Jain, P.S., Maheswaran, D., Slotegraaf, R.J., & Srinivasan, R. (2021), Pandemics and marketing: insights, impacts, and research opportunities, *Journal of the Academy of Marketing Science*, 49:835–854.
6. Dolbec, P-Y., Arsel, Z., & Aboelenien, A. (2022), A Practice Perspective on Market Evolution: How Craft and Commercial Coffee Firms Expand Practices and Develop Markets, *Journal of Marketing*, 86(6) 50-69.
7. First, Ivana; Sinha Khatriwal, Deepali (2010), Exploring the Relationship Between Environmental Orientation and Brand Value: Is There Fire or Only Smoke?, *Business Strategy and the Environment*, 19 (2); pp. 90-103.
8. Fournier, Susan; Alvarez, Claudio (2013), Relating badly to brands, *Journal of Consumer Psychology*, 23(2), 253-264.
9. Fürst, A., Gabrielsson, M., Gabrielsson, P., & Prigge, J-K. (2023), The role of marketing in new ventures: How marketing activities should be organized in firms' infancy, *Journal of the Academy of Marketing Science*, 51:966–989.
10. Gielens, K. & Steenkamp, J.B.E.M. (2019), Branding in the era of digital (dis)intermediation. *International Journal of Research in Marketing*, 36(3), 367-384.
11. Grgurić Čop, N., Culiberg, B., First Komen, I. (2024), Exploring social media influencers' moral dilemmas through role theory, *Journal of Marketing Management*, 40 (1-2), 1-22.
12. Hollebeek, L.D., Glynn, M.S. & Brodie, R.J. (2014), Consumer Brand Engagement in Social Media: Conceptualization, Scale Development and Validation, *Journal of Interactive Marketing*, 28(2), 149-165.
13. Huang, Y., Zhang, X., & Zhu, H. (2022), How do customers engage in social media-based brand

²⁸ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

communities: The moderator role of the brand's country of origin? *Journal of Retailing and Consumer Services*, 68, 103079.

14. Hughes, C., Swaminathan, W. & Brooks, G. (2019), Driving brand engagement through online social influencers: An empirical investigation of sponsored blogging campaigns. *Journal of Marketing*, 83(5), 78-96.
15. Kumar, Amit; Gilovich, Thomas (2015), Some "Thing" to Talk About? Differential Story Utility from Experiential and Material Purchases, *Personality and Social Psychology Bulletin*, 41(10), 1320-1331.
16. Merz, Michael A, Zarantonello, Lia; Grappi, Silvia. (2018). How valuable are your customers in the brand value co-creation process? The development of a Customer Co-Creation Value (CCCV) scale, *Journal of Business Research*, 82 (Jan), 79-89.
17. Morhart, F.M., Herzog, W. & Tomczak, T. (2009), Brand-specific leadership: turning employees into brand champions. *Journal of Marketing*, 73(5), 122-142.
18. Pansari, Anita; Kumar, V., (2017), Customer engagement: the construct, antecedents, and consequences, *Journal of The Academy of Marketing Science*, 45(3), 294-311
19. Papadas, Karolos-Konstantinos; Avlonitis, George J.; Carrigan, Marylyn (2017), Green marketing orientation: Conceptualization, scale development and validation, *Journal of Business Research*, 80, 236-246.
20. Santini, F.O., Ladeira, W.J., Pinto, D.C., Herter, M.M. & Sampaio, C.H., & Babin, B.J. (2020), Customer engagement in social media: a framework and meta-analysis, *Journal of the Academy of Marketing Science*, 48:1211–1228.
21. Terglav, K., Konecnik Ruzzier, M., Kaše, R. (2016), Internal branding process: exploring the role of mediators in top management's leadership-commitment relationship. *International Journal of Hospitality Management*, 54: 1-11.
22. Varadarajan, P. Rajan (2010), "Strategic Marketing and Marketing Strategy: Domain, Definition, Fundamental Issues and Foundational Premises," *Journal of the Academy of Marketing Science*, 38 (April), 119-140.
23. Vargo, Stephen L. and Robert F. Lusch (2008), "Service-Dominant Logic: Continuing the Evolution," *Journal of the Academy of Marketing Science*, 36 (March), 1-10.
24. Verhoef, P. C., & Leeflang, P. S. H. (2009), Understanding the Marketing Department's Influence Within the Firm. *Journal of Marketing*, 73(2 (March)), 14–37.
25. Wang, X.S., Bendle, N., & Pan, Y. (2024, early view), Beyond text: Marketing strategy in a world turned upside down, *Journal of the Academy of Marketing Science*.

1.11. *Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskog programa)*

1. Aaker, J.L. (1997), Dimensions of brand personality. *Journal of Marketing Research*, 34(August), 347-56.
2. Hair et al. (2011), *Essentials of Business Research Methods* 2ed. M.E. Sharpe
3. Keller Kevin Lane (1993), Conceptualizing, measuring, and managing customer-based brand equity. *Journal of Marketing*, 57(January), 1-22.
4. Kotler, Ph, Keller, KL, Martinović, M: *Upravljanje marketingom*, 14 izdanje, Mate, Zagreb, 2014.

5. Kozinets, Robert V., Andrea Hemetsberger, and Hope J. Schau (2008), "The Wisdom of Consumer Crowds: Collective Innovation in the Age of Networked Marketing," *Journal of Macromarketing*, 28 (4), 339-354.
6. Menon, A; Menon, A (1997), *Enviropreneurial marketing strategy: The emergence of corporate environmentalism as market strategy*, *Journal of Marketing*, 61(1), 51-67.
7. M'zungu, Simon; Merrilees, Bill; Miller, Dale (2017), *Strategic hybrid orientation between market orientation and brand orientation: guiding principles*, *Journal of Strategic Marketing*, 25(4), 275-288.
8. Rust, Roland T., Katherine N. Lemon, and Valarie A. Zeithaml (2004), *Return on Marketing: Using Customer Equity to Focus Marketing Strategy*, *Journal of Marketing*, 68 (January), 109-127.
9. Vargo, Stephen L. and Robert F. Lusch (2004), "Evolving to a New Dominant Logic for Marketing," *Journal of Marketing*, 68 (January), 1-17.

1.12. *Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu*

<i>Naslov</i>	<i>Broj primjeraka</i>	<i>Broj studenata</i>
Svi znanstveni članci su dostupni putem pretraživačkih baza		

1.13. *Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija*

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija regulirani su važećim Pravilnikom o studiranju Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Pravilnikom o ocjenjivanju studenata preddiplomskog sveučilišnog studija i diplomskog sveučilišnog studija na Ekonomskom fakultetu u Rijeci, Priručnikom o kvaliteti Ekonomskog fakulteta Rijeka, Priručnikom za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci i Pravilnikom o studijima Sveučilišta u Rijeci.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Prof. dr. sc. Lara Jelenc Prof. dr. sc. Paul Swiercz	
Naziv predmeta	ODABRANE TEME IZ STRATEŠKOG MENADŽMENTA	
Studijski program	Doktorski studij Ekonomija i poslovna ekonomija	
Status predmeta	Izborni	
Godina	II. ili I.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	10 (2+0+8)

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Cilj kolegija je upoznati se sa smjerovima razvoja strateškog menadžmenta i analizirati metodološke i znanstvene komponente objavljenog znanstvenog članka u području strateškog menadžmenta. Osim toga cilj je prepoznati i diskutirati osnovnu misao znanstvenog članka. Nakon toga, vlastitu ideju oblikovati u znanstveni članak.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon uspješnog svladavanja kolegija doktorandi će moći:

- Kritički prosuditi doprinos pojedinih smjerova području strateškog menadžmenta.
- Prosuditi primjenu metodološkog instrumentarija u članku.
- Kreiranje znanstvenog nacrtu iz područja strateškog menadžmenta.

1.4. Sadržaj predmeta

1. Škole strateškog menadžmenta i strateško razmišljanje
2. Klasični pogled na strategiju (I/O – Industrial Organization) + (Transaction -cost economies approach - TCE)
3. Pogled baziran na resursima
4. Konkurentne prednosti i dinamičke sposobnosti poduzeća

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
- seminari i radionice
- vježbe
- obrazovanje na daljinu
- terenska nastava

- samostalni zadaci
- multimedija i mreža
- laboratorij
- mentorski rad
- ostalo konzultacije

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Studenti su dužni prisustvovati predavanjima. Na svakom satu komentiraju se članci i materijali potrebni za obradu teme. Svaki student dobiva u zadatak pismene analize jednog članka, dok za druge sudjeluje usmenim putem. Nakon odslušane polovice predavanja, potrebno je priložiti razradu teme (iz područja strateškog menadžmenta prema odabiru studenta) u obliku sažetka, a do kraja izvođenja kolegija priložiti rad sa razrađenom idejom, hipotezom, strukturom i metodologijom znanstvenog istraživanja.

1.8. Praćenje²⁹ rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	2	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	2
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

Seminarski rad je pismena analiza rada na svakom susretu. Istraživanje je prijedlog teme i njegova razrada do kraja semestra. Oba elementa potrebna su za uspješno dovršenje kolegija.

1.10. Obvezna literatura

1. Henderson Bruce, Henderson, B.: The Origin of Strategy, Harvard Business Review, November-December, 1989
2. Cummings, S.: Brief Case: The First Strategists, Oxford, Long Range Planning, Vol.26, No.3, 1993
3. Vrdoljak Raguž, Ivona; Jelenc, Lara; Podrug, Najla. Izvori konkurentske prednosti u XXI. stoljeću . Dubrovnik : Sveučilište u Dubrovniku, 2013 (neka poglavlja)
4. Pfeffer, C.K., Hamel, G. 1994 Strategy as a field of study, why search for a new paradigm? Strategic Management Journal, 15 (summer), 5-16
5. Boyd, B.K., Gove, S. & Hitt, M.A. 2005 Construct measurement in strategic management research: Illusion or reality? Strategic Management Journal. 26: 239-257.
6. Misangyi, V.F., Elms, H., Greckhamer, T., & Lepine, J. 2006: A new perspective on a fundamental debate: a multilevel approach to industry, corporate, and business unit effects, Strategic Management Journal, 27, 571-590.
7. Helfat, C. E. and Peteraf, M. A. (2015), Managerial cognitive capabilities and the microfoundations of dynamic capabilities. Strat. Mgmt. J., 36: 831–850. doi:10.1002/smj.2247
8. Barney, J. 1991. Firm resources and sustained competitive advantage. Journal of Management. 99-120.
9. Peteraf, M.A. 1993. The cornerstones of competitive advantage: A resource-based view. Strategic Management Journal. 179-192.
10. Priem, R. & Butler, J. 2001. Is the resource-based view a useful perspective for strategic management research? Academy of Management Review. 22-40.
11. Hambrick, D. Mason, P. (1984) Upper echelons: the organization as a reflection of its top managers. Academy of Management Review, 9, 193-206
12. Rumelt, R. P. 1982. Diversification strategy and profitability. Strategic Management Journal. 359-369.
13. Alvarez, S. A., Audretsch, D., and Link, A. N. (2016) Advancing Our Understanding of Theory in Entrepreneurship. Strat. Entrepreneurship J., 10: 3–4. doi: 10.1002/sej.1216.

1.11. Dopunska literatura

Ovisno o interesu studenta nositelj kolegija predlaže literature iz različitih područja strateškog menadžmenta.

1. Vrdoljak Raguž, Ivona; Podrug, Najla; Jelenc, Lara (ur.). Neostategic Management An International Perspective on Trends and Challenges, Heidelberg: Springer, 2016
3. Eden C., Ackermann F.: Making Strategy: The Journey of Strategic Management, SAGE Publications

²⁹ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Ltd. London 2004.

5. McKiernan P.: Historical Evolution of Strategic Management, vol. 1 and vol. 2, DARTMOUTH Publishing Co Ltd. England, 1996.

6. Mintzberg H., Lampel J, Quinn J. Ghoshal S.: The Strategy Process, Pearson Higher Education, Arlow, UK, 2002.

7. Thompson, A.; Strickland, A: Strategic Management: Concepts and Cases, McGraw – Hill, New York, USA, 2003.

8. Mencer, I. Strateški menadžment, TEB, Zagreb, 2012

1.12. *Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu*

<i>Naslov</i>	<i>Broj primjeraka</i>	<i>Broj studenata</i>
Materijali su dostupni kroz slobodan pristup, Centar za online baze podataka ili izravno od nositelja kolegija.		

1.13. *Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija*

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija regulirani su važećim Pravilnikom o studiranju Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Pravilnikom o ocjenjivanju studenata preddiplomskog sveučilišnog studija i diplomskog sveučilišnog studija na Ekonomskom fakultetu u Rijeci, Priručnikom o kvaliteti Ekonomskog fakulteta Rijeka, Priručnikom za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci i Pravilnikom o studijima Sveučilišta u Rijeci.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Izv. prof. dr. sc. Bojana Olgić Draženović	
Naziv predmeta	SUVREMENA FINANCIJSKA TRŽIŠTA I INSTITUCIJE	
Studijski program	Doktorski studij Ekonomija i poslovna ekonomija	
Status predmeta	Izborni	
Godina	II. ili I.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	10 (5+0+5)

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Cij kolegija je ukazati studentima na značaj i ulogu financijskih tržišta i institucija u suvremenim ekonomskim sustavima. Studentima će se omogućiti razumijevanje i kritičko promišljanje specifičnih problema i trendova u suvremenim financijskim tržištima, kao i istraživanje pojedinih aspekata razvoja financijskih tržišta i institucija u svjetlu međunarodnih integracija te procesa internacionalizacije, konglomerizacije i financijalizacije.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon uspješnog svladavanja kolegija student će moći:

- identificirati i primijeniti ključne koncepte razvoja suvremenih financijskih tržišta i institucija te koristiti ekonomski instrumentarij u analizi i razumijevanju učinaka, dometa i ograničenja pojedinih vrsta financijskih tržišta i institucionalnih investitora u uvjetima internacionalizacije i konglomerizacije financijskih sustava;
- argumentirano obrazlagati i braniti svoje stavove o uzrocima, posljedicama i načinima rješavanja neravnoteža u suvremenim financijskim sustavima;
- vrednovati determinante razvoja suvremenih financijskih tržišta i institucija;
- procijeniti utjecaj mjera ekonomskih politika na razvoj financijskih tržišta i institucija;
- razviti visoku razinu ekonomske intuicije i kritičkog promišljanja za rješavanje kompleksnih problema suvremenih financijskih tržišta i institucija te preuzeti društvenu i osobnu odgovornost kroz svoj profesionalni razvoj i integritet.

1.4. Sadržaj predmeta

1. Pojam, funkcija i vrste financijskih tržišta (primarna, sekundarna, tercijarna, kvartarna tržišta).
2. Tržište novca: tržište kratkoročnih vrijednosnih papira, tržište kratkoročnih kredita, međubankovno tržište novca.
3. Tržište kapitala: tržište obveznica, tržište dionica, tržište dugoročnih kredita, ostala tržišta dugoročnih vrijednosnih papira.

4. Terminalska financijska tržišta: tržišta opcija, futuresa i swapova.
5. Nacionalna financijska tržišta: tržišta novca i tržišta kapitala u razvijenim zemljama (SAD, Velika Britanija, Njemačka, Japan,...), tržišta novca i tržišta kapitala u tranzicijskim zemljama, tržišta novca i tržišta kapitala u Republici Hrvatskoj. Financijsko tržište zemalja Europske monetarne unije (EU11, EU15, EU25).
6. Devizna tržišta: osnovne funkcije i operacije na deviznom tržištu.
7. Burze: osnovne vrste, robne, novčane, burze vrijednosnih papira i burze usluga, javne i privatne. Rizici ulaganja na financijskom tržištu.
8. Međunarodno financijsko tržište: međunarodno tržište novca, međunarodno tržište kapitala. Tržište euronovca, eurodepoziti, eurobanke.
9. Međunarodno tržište kapitala: tržište euroobveznica, eurokredita i eurodionica, tržište inozemnih obveznica, međunarodno devizno tržište, efikasnost tržišta vrijednosnih papira, procesi globalizacije, deregulacije i sekuritizacije, financijske inovacije.
10. Financijske institucije: depozitne i nedepozitne financijske institucije.
11. Depozitne institucije: banke, štedionice, štedno-kreditne zadruge.
12. Nedepozitne financijske institucije: investicijski fondovi (otvoreni, zatvoreni i privatizacijski), mirovinski fondovi, osiguravajuća društva i ostale financijske institucije. Kuponska privatizacija u zemljama u tranziciji i Republici Hrvatskoj te njezin utjecaj na razvoj financijskih tržišta.
13. Financijski instrumenti: kratkoročni vrijednosni papiri, dugoročni vrijednosni papiri, izvedeni financijski instrumenti.

<i>1.5. Vrste izvođenja nastave</i>	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☒ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☒ samostalni zadaci ☒ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☒ mentorski rad ☒ ostalo konzultacije
-------------------------------------	--	---

<i>1.6. Komentari</i>	
-----------------------	--

<i>1.7. Obveze studenata</i>

Studenti su obvezni provesti istraživanje na odabranu temu iz područja svoje doktorske disertacije i temeljem rezultata istraživanja samostalno izraditi i prezentirati seminarski rad. Temeljem prikaza najnovijih članaka studenti će razviti svoje istraživačke ideje te ih dodatno poboljšati kroz izlaganje i raspravu na seminarskoj nastavi. Od studenta se očekuje temeljita priprema kroz kritičko čitanje relevantne literature te kvalitetno interpretiranje i prezentiranje rezultata istraživanja, ali u pismenom dijelu i povezivanje rezultata s teorijskom podlogom. Očekuje se da studenti u pisanju seminarskog rada razviju vlastiti znanstveno istraživački interes te koriste znanstveno istraživačku metodologiju koja omogućava oblikovanje rada u znanstveni članak te potiče njihovu znanstvenu produkciju.

<i>1.8. Praćenje³⁰ rada studenata</i>
--

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit	1	Esej		Istraživanje	2
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	

³⁰ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Portfolio							
1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu							
<p>Praćenje rada studenata započinje praćenjem samostalnog istraživanja studenata vezanog uz područje odabrane teme doktorske disertacije. Istraživanje treba obuhvatiti pregled prethodnih istraživanja te odabir metode kojom će se prethodno prikupljeni podaci kvantitativno obraditi, čime će studenti osigurati bazu za izradu seminarskog rada i kasnijeg izlaganja unutar kolegija. Diskusija, sugestije i komentari studenata i profesora pružiti će uvid u kvalitetu i mogućnosti korištenja seminarskog rada u izradi dijela disertacije i/ili objave znanstvenog članka. Konačna ocjena rezultat je pismene (50% ocjene) i usmene prezentacije (50% ocjene) seminarskog rada. Kvaliteta seminarskog rada pretpostavlja specifične znanstvene vještine kao što su vještina prikupljanja relevantne znanstvene literature, odabira informacija, kritičkog čitanja, poznavanje metodologije znanstvenog istraživanja, kao i vještina zaključivanja.</p>							
1.10. Obvezna literatura							
Knjige:							
<ol style="list-style-type: none"> 1. Madura, J.: Financial Markets and Institutions, 9th edition, SouthWestern, Mason, Ohio, 2010.							
Članci:							
<ol style="list-style-type: none"> 2. Levine, R., 2002, Bank-Based or Market-Based Financial Systems: Which Is Better?, Journal of Financial Intermediation, Vol.11. No. 4, p. 398-428. 3. Philippon, T. 2015, Has the US Finance Industry Become Less Efficient? On the Theory and Measurement of Financial Intermediation, American Economic Review, Vol. 105, No. 4, p. 1408-38. 4. Chinn, D., Ito, H. 2006, What matters for financial development? Capital controls, institutions, and interactions, Journal of Development Economics, Vol. 81, No. 1, p. 163-192. 5. Crotty, J. 2009, Structural causes of the global financial crisis: a critical assessment of the 'new financial architecture', Cambridge Journal of Economics, Vol. 33, No. 4, p. 563-580. 6. Beck, T., Levine, R. 2004, Stock markets, banks, and growth: Panel evidence. Journal of Banking & Finance, Vol. 28, p. 423-442. 7. Moshirian, F. 2011, The global financial crisis and the evolution of markets, institutions and regulation, Journal of Banking & Finance, Vol. 35, No. 3, p. 502-511. 8. Baur, D. G., Lucey, B. M. 2010, Is Gold a Hedge or a Safe Haven? An Analysis of Stocks, Bonds and Gold, Financial Review, Vol. 45, No.2, p. 217-22.							
1.11. Dopunska literatura							
Knjige:							
<ol style="list-style-type: none"> 1. Fabozzi, F.J., Modigliani, F. 2009 Capital Markets: Institutions and Instruments, 4th edition, PrenticeHall, Englewood Cliffs, New Jersey. 2. Svirydenka, K. 2016. Introducing a New Broad-based Index of Financial Development, International Monetary Fund, Washington DC.							
Članci:							
<ol style="list-style-type: none"> 1. Cole, S., Sampson, T., Zia, B. 2011, Prices or Knowledge? What Drives Demand for Financial Services in Emerging Markets?, The Journal of Finance, Vol. 66, No. 6, p. 1933-1967. 2. Prohaska, Z., Žiković, S. 2010, Optimisation of decay factor in time weighted (BRW) simulation: implications for VAR performance in mediterranean countries, Economic Research – Ekonomska istraživanja, Vol. 23, No. 1, p. 73-85. 3. Prohaska, Z., Olgić Draženović, B. 2005, Consolidated Supervision of Financial Institutions and Financial Market in the Republic of Croatia, Zbornik radova Ekonomskog fakulteta u Rijeci: časopis za ekonomsku teoriju i praksu., Vol. 22, No. 2, p. 25-41. 4. Prohaska, Z. 2003, The Financial Market in Croatia, Bančni vestnik – special issue – Financial Markets and Non-banking Financial Intermediaries in Transition Countries, Vol. 52, No. 7-8, p. 99-105. 5. Olgić Draženović, B., Kusanović, T. 2016, Determinants of capital market in the new member EU							

countries, *Economic Research – Ekonomska istraživanja*, Vol. 29, No. 1, p. 758-769.

6. Grudić Kvasić, S., Cerović, Lj., Olgić Draženović, B. 2016, Online Corporate Social Responsibility Reporting in the Croatian Banking Sector, *International Public Administration Review*, Vol. 14, No.4, p. 9-26.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

	Broj primjeraka	Broj studenata
Većina materijala može se dobiti u otvorenom pristupu ili izravno od predmetnog profesora		

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija regulirani su važećim Pravilnikom o studiranju Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Pravilnikom o ocjenjivanju studenata preddiplomskog sveučilišnog studija i diplomskog sveučilišnog studija na Ekonomskom fakultetu u Rijeci, Priručnikom o kvaliteti Ekonomskog fakulteta Rijeka, Priručnikom za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci i Pravilnikom o studijima Sveučilišta u Rijeci.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Izv. prof. dr. sc. Nikolina Dukić Samaržija	
Naziv predmeta	TEORIJA I METODE EKONOMSKIH ISTRAŽIVANJA U ZDRAVSTVU	
Studijski program	Doktorski studij Ekonomija i poslovna ekonomija	
Status predmeta	Izborni	
Godina	II. ili I.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	10 (5+0+5)

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Cilj kolegija je omogućiti doktorandima potrebna znanja i vještine za proučavanje teorijskog/konceptualnog okvira, kreiranje znanstvenih studija i primjenu istraživačkih metoda u okviru znanstvenih istraživanja koja za svrhu imaju ponuditi potencijalno rješenje nekog javno zdravstvenog problema povezanog s pitanjima efikasnosti, efektivnosti i vrednovanja zdravstvene zaštite te ponašanjem subjekata u kontekstu proizvodnje i potrošnje zdravlja i zdravstvene zaštite.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Nema.

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon uspješnog svladavanja kolegija doktorandi će moći:

- Primijenit analitičke vještine za kritičko čitanje i vrednovanje literature iz područja ekonomike zdravstva.
- Razumjeti i primijeniti inovativne ekonomske koncepte u kontekstu zdravstva.
- Izvesti i obraniti istraživačko pitanje, konceptualni okvir i znanstvenu metodu koja se bavi relevantnim pitanjima iz područja ekonomike zdravstva.
- Napisati samostalni istraživački rad kojim će demonstrirati analitičko znanje i vještine potrebne za kritičko razmišljanje i/ili rješavanje određene znanstvene problematike.

1.4. Sadržaj predmeta

Obuhvat ekonomskih istraživanja u zdravstvu i suvremena istraživačka pitanja. Vrijednosti i ponašanje subjekata u proizvodnji i potrošnji zdravlja i zdravstvene zaštite. Izrečene preferencije u vrednovanju zdravstvenih ishoda. Primijenjena ekonomika zdravstva: analiza tržišta zdravstvenih usluga. Koncepti i metode mikroekonomskih procjena u zdravstvu.

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
- seminari i radionice
- vježbe
- obrazovanje na daljinu
- terenska nastava

- samostalni zadaci
- multimedija i mreža
- laboratorij
- mentorski rad
- ostalo: konzultacije

1.6. Komentari

Nositelj kolegija zadržava pravo pozivanja vanjskog gosta predavača.

1.7. Obveze studenata

Od doktoranada se očekuje da se, kroz istraživanje relevantne literature (kritičko čitanje), pripreme za aktivno sudjelovanje u nastavi i samostalan istraživački rad. Obveze doktoranada, kao i vrednovanje od strane nastavnika, fokusirane su na samostalni istraživački rad, u kojem doktorand obrađuje istraživačko pitanje prema vlastitom istraživačkom interesu. Kriteriji za vrednovanje istraživačkog rada doktoranda su: kritičko čitanje, pismena i usmena prezentacije znanstvenog istraživanja. Sukladno navedenom, nakon odobrenog prijedloga istraživanja i predaje istraživačkog rada, doktorand će pristupiti usmenom ispitu na kojem će diskutirati rezultate istraživanja. Očekuje se da će se doktorandov istraživački rad finalizirati objavom u znanstvenoj publikaciji i/ili biti dijelom njegove doktorske disertacije.

1.8. Praćenje³¹ rada studenata

Pohađanje nastave	Aktivnost u nastavi	Seminarski rad	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	Usmeni ispit	0,5 Esej	Istraživanje	2
Projekt	Kontinuirana provjera znanja	0,5 Referat	1 Praktični rad	
Portfolio				

1.9. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Kratak prijedlog istraživanja (25%)

Prijedlog istraživanja treba sadržavati: jasno i eksplicitno naznačeno istraživačko pitanje, kratak prikaz konceptualnog okvira i metode koja se namjerava koristiti u radu te popis glavne literature (znanstvenih članaka) koja je do tada konzultirana (3 do 5 izvora).

Istraživački rad (50%)

Istraživački rad mora pružiti ozbiljnu znanstvenu analizu istraživačkog pitanja. Istraživačkim radom doktorand demonstrira razumijevanje teorijskog okvira, ispravnu primjenu znanstvene metodologije te sposobnost kritičkog razmišljanja u procjeni teorijskog i praktičnog doprinosa istraživanja.

Usmeni ispit (25%)

Usmeni ispit obuhvaća usmenu prezentaciju i diskusiju rezultata istraživačkog rada.

1.10. Obvezna literatura

1. Van Dijk Christel E., Van Den Berg Bernard, Verheij Robert A., Spreeuwenberg Peter, Groenewegen Peter P., and De Bakker Dinny H.: Moral hazard and supplier-induced demand: empirical evidence in general practice. *Health Economics*, 2012, DOI: 10.1002/hec.2801
2. Brunello Giorgio, Fort Margherita, Schneeweis Nicole and Winter-Ebmer Rudolf: The causal effect of education on health: what is the role of health behaviors? *Health Economics*, 2015, DOI: 10.1002/hec.3141
3. Lee Jungtaek: Effects of health insurance coverage on risky behaviors. *Health Economics*, 2016, DOI: 10.1002/hec.3634
4. Ellis Randall P., Martins Bruno, Zhu Wenjia: Health care demand elasticities by type of service. *Journal of Health Economics*, 2017, DOI: 10.1016/j.jhealeco.2017.07.007
5. Green Colin and Gerard Karen: Exploring the social value of health-care interventions: a stated preference discrete choice experiment. *Health Economics*, 2009, 18, p. 951–976.
6. Bergman Mats A., Johansson Per, Lundberg Sofia, Spagnolo Giancarlo: Privatization and quality: Evidence from elderly care in Sweden. *Journal of Health Economics*, 2016, 49, p.109–119. DOI: 10.1016/j.jhealeco.2016.06.010
7. Agha Leila: The effects of health information technology on the costs and quality of medical care. *Journal of Health Economics*, 2014, 34, p.19–30, DOI: 10.1016/j.jhealeco.2013.12.005

1.11. Dopunska literatura

³¹ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

1. Culyer A. J. and Newhouse, J. P.: Handbook of Health Economics, Volume 1A, 2000, Elsevier Science, Amsterdam.

2. Culyer A. J. and Newhouse, J. P.: Handbook of Health Economics, Volume 1B, 2000, Elsevier Science, Amsterdam.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Sva obvezna literatura dostupna u otvorenom pristupu ili kod nastavnika.		

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija regulirani su važećim Pravilnikom o studiranju Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Pravilnikom o ocjenjivanju studenata preddiplomskog sveučilišnog studija i diplomskog sveučilišnog studija na Ekonomskom fakultetu u Rijeci, Priručnikom o kvaliteti Ekonomskog fakulteta Rijeka, Priručnikom za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci i Pravilnikom o studijima Sveučilišta u Rijeci.

3.2. Opis predmeta

Opće informacije		
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Alen Host Izv. prof. dr. sc. Igor Cvečić Izv. prof. dr. sc. Vinko Zaninović	
Naziv predmeta	TEORIJA I POLITIKA MEĐUNARODNE RAZMJENE	
Studijski program	Doktorski studij Ekonomija i poslovna ekonomija	
Status predmeta	izborni	
Godina	I. ili II.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	10 (5+0+5)

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Cilj kolegija je ovladavanje teorijama međunarodne trgovine s posebnim naglaskom na moderne teorije. Kolegij je usredotočen na empirijsko istraživanje.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Opći uvjeti upisa na program.

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon uspješno savladanog kolegija, studenti će biti u stanju:

- Razumjeti najvažnije teorije međunarodne trgovine i modele proizašle iz istih.
- Razlikovati i kritički analizirati razlike između pojedinih teorija i implikacije tih razlika na nacionalno gospodarstvo
- Napisati samostalan istraživački rad povezan sa određenim aspektima međunarodne razmjene te znanstveno utemeljeno interpretirati rezultate istraživanja
- Formulirati ekonometrijski model s ciljem analiziranja ekonomskih učinaka promjene određenih politika
- Kritički analizirati trgovinske teorije i formulirati znanstveno utemeljena mišljenja o pogodnosti istih

u domeni istraživačkog područja studenta

1.4. Sadržaj predmeta

1. Kratak pregled klasične, neoklasične i teorija nastalih nakon Heckscher-Ohlinove teorije do Krugmanove nove teorije
2. Moderne teorije međunarodne trgovine:
  - strukturni gravitacijski model
  - Krugmanova nova teorija međunarodne trgovine
  - Melitzova nova-nova teorija međunarodne trgovine
3. Rezultati empirijskih testiranja modernih trgovinskih teorija – analiza na razini poduzeća
4. Kvantitativna analiza međunarodnih trgovinskih tokova
5. Teorijski pregled
6. Ekonometrijski modeli u primijenjenoj analizi međunarodne trgovine

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
- seminari i radionice
- vježbe
- obrazovanje na daljinu
- terenska nastava

- samostalni zadaci
- multimedija i mreža
- laboratorij
- mentorski rad
- ostalo –
Kritički osvrt

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Od studenata se očekuje priprema kroz poznavanje relevantne literature (kritičko čitanje) za aktivno sudjelovanje u nastavi, posebno predavanjima, seminarima i vježbama (grupni rad i samostalni zadaci). Naglasak je na kritičkom čitanju, pisanju i prezentiranju originalnih istraživanja, kao i na razvijanju samostalnosti u istraživačkom procesu (od formuliranja istraživačkog pitanja, preko pronalaženja relevantnih baza podataka, odabira prikladne metodologije te analize rezultata). Studentu bi sadržaj kolegij trebao biti integralan dio doktorskog rada, koji će poslužiti kao osnova na kojem će student graditi vlastiti znanstveni doprinos.

1.8. Praćenje³² rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	1,5	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit	0,5	Esej	0,5	Istraživanje	1,5
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

Usmeni ispit (25% ocjene) i izrada i prezentacija istraživačkog rada te kritički osvrt (75% ocjene)

1.10. Obvezna literatura

1. Chaney, T. (2008). Distorted Gravity: The Intensive and Extensive Margins of International Trade. *American Economic Review*, 98(4), 1707-1721.
2. Bernard, A. B., Jensen, J. B., Redding, S. J., Schott, P. K. (2007), "Firms in international trade", *Journal of Economic Perspectives*, vol. 21 (3), pp. 105-130

³² VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

3. Melitz, M. (2003) "The Impact of Trade on Intra-Industry Reallocations and Aggregate Industry Productivity." *Econometrica* 71: 1695-1725
4. Krugman, P. R. (1980) "Scale Economies, Product Differentiation, and the Pattern of Trade", *The American Economic Review*, 70(5), pp. 950-959
5. Krugman, P. R. (1979) "Increasing Returns, Monopolistic Competition, and International Trade, *Journal of International Economics*, 9(4), 469-479.
6. *Practical Guide to Trade Policy Analysis* (2012), WTO & UNCTAD
7. *An Advanced Guide to Trade Policy Analysis: The Structural Gravity Model* (2016), WTO & UNCTAD
8. Markusen, J. R., Melvin, J. R., Kaempfer, W. H., Maskus, K. E. (1995) *International Trade: Theory and Evidence*, McGraw-Hill.
9. Appleyard, D., Field, JR. A., Cobb, Steven L. 2010, *International Economics*, 7th Edition, McGraw – Hill International Edition
10. Nastavni materijali

1.11. *Dopunska literatura*

1. Host, A., Zaninović, V. (2018). *Razvoj teorija međunarodne trgovine od Smitha do Melitza* (chapter 6), Faculty of Economics of the University of Rijeka.
2. Host, Alen (2023), *Međunarodni gospodarski odnosi vs. regionalna suradnja – slučaj Europske unije*, izdavač: Sveučilište u Rijeci, Ekonomski fakultet Rijeka, Rijeka, Republika Hrvatska, ISBN 978-953-7813-84-0 (e-izdanje)
3. Krugman, P., Obstfeld, M., Melitz, M., 2014, *International Trade: Theory and Policy*, Pearson, 10th ed.
4. Baldwin, R. (2005) "Heterogeneous Firms and Trade: Testable and Untestable Properties of the Melitz Model", NBER Working paper 11471
5. Bergstrand, J. H. (1985). The Gravity Equation in International Trade: Some Microeconomic Foundations and Empirical Evidence. *The Review of Economics and Statistics*, 67(3), 474–481.
6. Razni internet izvori i članci

1.12. *Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu*

<i>Naslov</i>	<i>Broj primjeraka</i>	<i>Broj studenata</i>
Većina materijala može se dobiti u otvorenom pristupu ili izravno od predmetnog profesora		

1.13. *Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija*

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija regulirani su važećim Pravilnikom o studiranju Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Pravilnikom o ocjenjivanju studenata preddiplomskog sveučilišnog studija i diplomskog sveučilišnog studija na Ekonomskom fakultetu u Rijeci, Priručnikom o kvaliteti Ekonomskog fakulteta Rijeka, Priručnikom za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci i Pravilnikom o studijima Sveučilišta u Rijeci.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Nataša Rupčić Izv. prof. dr. sc. Kenneth Dovey	
Naziv predmeta	UPRAVLJANJE ORGANIZACIJSKOM KOMPLEKSNOŠĆU	
Studijski program	Doktorski studij Ekonomija i poslovna ekonomija	
Status predmeta	Izborni	
Godina	I. ili II.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	10 (5+0+5)

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Istraživanjem teorije kompleksnosti te primjenom načela sustavskoga i strateškoga razmišljanja kritički vrjednovati suštinu suvremenih poslovnih promjena, odnosno utvrditi pravce razvoja suvremene znanstvene i poslovne paradigme sa svrhom identificiranja poželjnih značajka suvremenih kompleksnih poslovnih organizacija u smislu inteligentnih učećih sustava koji izvrsnost postižu kontinuiranim unaprjeđivanjem procesa organizacijskoga učenja i upravljanja znanjem na temelju upravljanja odnosima s interesno-utjecajnim grupama u potrazi za integrativnim rješenjima.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon savladavanja sadržaja iz ovoga kolegija studenti će razvijati:

- Vještine prikupljanja literature iz područja poslovne ekonomije, odnosno menadžmenta te kritičkoga čitanja i vrjednovanja znanja vezano za značajke i trendove u suvremenom poslovanju, kompleksnost i sustavnost suvremenih poduzeća, načela sustavskoga razmišljanja, dizajn kao način upravljanja razvojem suvremenih poduzeća, razvoj bihevioralne raznolikosti kao način upravljanja kompleksnošću suvremenih poduzeća, poslovne orijentacije suvremenih poduzeća, razvoj suvremenih poduzeća kao inteligentnih učećih organizacija, proces organizacijskoga učenja i upravljanja znanjem kao način povećanja bihevioralne raznolikosti, razvoj poduzeća kao socioekonomskih sustava na temelju upravljanja odnosima s interesno-utjecajnim grupama razvojem integrativnih rješenja.
- Vještine identificiranja istraživačkih problema koji predstavljaju znanstveni izazov putem kritičkoga pisanja, izrade nacrtu znanstvenoga istraživanja, izrade organizacije provođenja istraživanja samostalno i/ili u timu uz preuzimanje odgovornosti za ulogu u timu te vođenje istraživačkoga tima u svrhu stvaranja novih znanja, odnosno znanstvenih spoznaja.
- Vještine primjene istraživačke metodologije u skladu sa sadržajem kolegija poznavanjem načina primjene odgovarajućih statističkih metoda te prikaza rezultata uz izvođenje zaključaka iz dobivenih rezultata analize.
- Vještine izvještavanja o dobivenim rezultatima članovima znanstvene zajednice, ali i praktičarima niže razine stručnosti uz argumentirano iznošenje vrijednosti rezultata istraživanja i mogućnosti njihove primjene na temelju izražavanja vlastitoga stručnoga integriteta uz primjenu najviših etičkih standarda i načela društveno odgovornoga djelovanja.

1.4. Sadržaj predmeta

1. Značajke, trendovi i izazovi suvremenoga poslovanja
2. Temelji promjene organizacijske paradigme: mehanicističko shvaćanje organizacije – organizacija kao biološki sustav – organizacija kao socioekonomski sustav
3. Načela sustavskoga razmišljanja
4. Metodologija sustavske dinamike
5. Dizajniranje kao način upravljanja razvojem poduzeća
6. Kompleksnost i sustavnost poduzeća
7. Upravljanje kompleksnošću razvijanjem bihevioralne raznolikosti
8. Poslovne orijentacije (strateška orijentacija vs. poduzetnička orijentacija vs. učeća orijentacija)
9. Inteligentna organizacija vs. autopoiesis
10. Učeća organizacija kao suvremena kompleksna inteligentna organizacija
11. Organizacijsko učenje kao način razvoja inteligentne učeće organizacije
12. Upravljanje znanjem kao način povećanja bihevioralne raznolikosti
13. Organizacijsko učenje i upravljanje znanjem kao način razvoja integrativnih rješenja u odnosima dionika poslovnih situacija

1.5. Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☒ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☒ samostalni zadaci ☒ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☒ mentorski rad ☒ ostalo: konzultacije
------------------------------	--	---

1.6. Komentari

1.7. Obveze studenata

Kritičko čitanje, pisanje i prezentiranje vlastitih spoznaja te aktivno sudjelovanje u raspravama na nastavi i tijekom mentorskoga rada. Kritičko pisanje provodi se kroz pisanje kritičkih prikaza, odnosno stručnih procjena (engl. *referee reports*) relevantnih znanstvenih radova uz identifikaciju i argumentaciju vlastitih istraživačkih ideja te njihovu razradu u obliku samostalnoga istraživačkoga projekta ili rada u timu i prikaz rezultata u obliku znanstvenih radova koji mogu biti u funkciji izrade disertacije.

1.8. Praćenje³³ rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad	1	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit	0,5	Esej		Istraživanje	1
Projekt	1	Kontinuirana provjera znanja	0,5	Referat		Praktični rad	
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

Kontinuirano vrjednovanje znanja, vještina i kompetencija vrši se mentorskim radom, odnosno praćenjem razumijevanja i doprinosa studenata na temelju kritičkoga čitanja relevantnih znanstvenih radova te na temelju izlaganja i rasprava u okviru kolegija. Ishodi učenja vrjednuju se na temelju pisanja kritičkih prikaza, odnosno stručnih procjena (engl. *referee reports*) relevantnih znanstvenih radova uz identifikaciju i argumentaciju vlastitih istraživačkih ideja, njihovu razradu u obliku istraživačkoga projekta te kroz prikaz rezultata u obliku znanstvenih radova koji mogu biti u funkciji izrade disertacije.

1.10. Obvezna literatura

³³ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

1. Rupčić, N. (2024): Upravljanje učećim poduzećem, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka I prema interesu za temu seminarskog rada:
2. Gharajedaghi, J. (2000): System thinking: managing chaos and complexity, Elsevier, 2006. (plus prijevod)
3. Schwaninger, M.: Managing Complexity - The Path Toward Intelligent Organizations, Systemic Practice and Action Research, Vol. 13, No. 2, pp. 207-240.
4. Gold, A. H., Malhotra, A., Segars, A. H. (2001) Knowledge management: An Organizational Capabilities Perspective. Journal of Management Information Systems, Vol. 18, No. 1, pp. 185-214.
5. Huber, G. P. (1991): Organisational learning: The contributing processes and the literatures, Organisation science, Vol 2, No. 1, pp. 88-115.
6. Battilana, J., Casciaro, T. (2012): Change Agents, Networks, and Institutions: A Contingency Theory of Organizational Change, Academy of Management Journal, Vol. 55, No. 2, pp. 381-398.
7. Örtenblad, A. (2001): On differences between organizational learning and learning organization, The Learning Organization, Vol 8, No 3, pp. 125-133.
8. Örtenblad, A. (2004): The learning organization: towards an integrated model, The Learning Organization, Vol. 11, No. 2, pp. 129-144.
9. Hong, J.-C., Kuo, C.-L. (1999): Knowledge management in the learning organization, Leadership & Organization Development Journal, Vol. 20, No. 4, pp. 207-215.
10. Santa, M. (2015): Learning organisation review - a "good" theory perspective, The Learning Organization, Vol. 22, No. 5, pp. 242-270.
11. Rupčić, N. (2017): How to unlearn and change - that is the question!, The Learning Organization, Vol. 24, No. 2, pp. 127-130.
12. Rupčić, N. (2017): Managing people and learning - major challenge for modern managers, The Learning Organization, Vol. 24, No. 4, pp. 127-132.
13. Rupčić, N. (2018): Book Review: Learning in Organizations: Complexities and Diversities, Learning Organization, Vol. 25, No. 1, pp. 66-70.
14. Rupčić, N. (2016): Exploring strategic and learning orientation: Is there room for controversy? In: Galetić, L., Načinović Braje, I., Jaković, B. (eds.): Proceedings of the 8th International Conference "An Enterprise Odyssey: Saving the sinking ship through human capital", Zagreb: Faculty of Economics & Business, University of Zagreb, pp. 245-253.
15. Hernaus, T., Rupčić, N., Aleksić Mirić, A. (2014): Towards Superior Organizational Performance: Interaction Between Horizontal Integration and Organizational Learning Practices in: Sitar, A. S., Aleksić, D., Kovač, J., Peljhan, D., Rozman, R. (eds.): Knowledge Management and Organizational Learning: Conference Papers, Brdo pri Kranju: The Slovenian Academy of Management, pp. 34-52.
16. Rupčić, N.; Jakopič, M. (2014): Coordination modalities as vehicles for successful learning supply chain partnerships in: Galetić, L. Spremić, M.; Šimurina, J. (eds.): Proceedings of the 7th International Conference An Enterprise Odyssey: Leadership, Innovation and Development for Responsible Economy, Zagreb: Faculty of Economics and Business, University of Zagreb, pp. 1122-1133.
17. Rupčić, N. (2018): "Challenges of the levels of learning", The Learning Organization, Vol. 25, No. 4, pp. 281-287.
18. Rupčić, N. (2019): "Organizational learning in stakeholder relations", The Learning Organization, Vol. 26, No. 2, pp. 219-231.
19. Rupčić, N. (2020): "Context related learning opportunities for individual and organizational improvement in learning organizations", The Learning Organization, Vol. 27, No. 2, pp. 173-180.
20. Rupčić, N. (2020): "Learning organisation as technology for the socio-economic paradigm implementation", International Journal of Agile Systems and Management, Vol. 13, No. 2, pp. 182-212.
21. Rupčić, N. (2021): "Character-based leadership and tacit knowledge for learning and resilience", The Learning Organization, Vol. 28, No. 6, pp. 560-568.
22. Rupčić, N. (2021): "Implementing dimensions of a learning organization questionnaire: new insights", The Learning Organization, Vol. 28, No. 4, pp. 444-456.
23. Rupčić, N. (2021): "Interorganizational learning: a context-dependent process", The Learning Organization, Vol. 28, No. 2, pp. 222-232.
24. Rupčić, N., Babšek, M. Stakeholder analysis as tool for organisational learning in social services: does internal social capital play a role?, International Journal of Public Sector Performance Management, u

tisku

25. Rupčić, N., Lamovšek, N. (2019): "Stakeholder management in healthcare: a case study", Zbornik radova Veleučilišta u Šibeniku, Vol. 6, No. 1-2, pp. 45?60.
26. Rupčić, N. (2012): Mogućnost razvoja učećih poduzeća kao autopoietskih sustava, Ekonomska misao i praksa, Vol. 21, No. 2, pp. 731-750.
27. Shawn L. et al. (1999): Does Stakeholder Orientation Matter? The Relationship Between Stakeholder Management Models and Firm Financial Performance, The Academy of Management Journal, Vol 42, No. 5, pp. 488-506.
28. Bavik, A. (2020): "A systematic review of the servant leadership literature in management and hospitality", International Journal of Contemporary Hospitality Management, Vol. 32, No. 1, pp. 347-382.
29. De Groot, B., Leendertse, W., Arts, J. (2020): "Building adaptive capacity through learning in project oriented organisations in infrastructure planning", Urban Planning, Vol. 5, No. 1, pp. 33?45.
30. Robinson, G. (2020.): "Organizations are People: Reflections, Obstacles and Learning Opportunities", The Learning Organization, Vol. 27, No. 5, pp. 541-554.
31. Sumanarathna, N. Duodu, B., Rowlinson, S. (2020): "Social capital, exploratory learning and exploitative learning in project-based firms: the mediating effect of collaborative environment", The Learning Organization, Vol. 27, No. 4, pp. 351?364.
32. Klammer, A., Gueldenberg, S. (2019): "Unlearning and forgetting in organizations: a systematic review of literature", Journal of Knowledge Management, Vol. 23, No. 5, pp. 860?888.
33. Sharma, S., Lenka, U. (2019): "Exploring linkages between unlearning and relearning in organizations", The Learning Organization, Vol. 26, No. 5, pp. 500?517.
34. Forrester, J. W. (1994): System Dynamics, Systems Thinking, and Soft OR, System Dynamics Review, Vol. 10, No. 2-3, pp. 245-256.
35. Forrester, J. W. (1991): System Dynamics and the Lessons of 35 Years in: De Greene, K. B. (ed.): The Systemic Basis of Policy Making in the 1990s (MIT Sloan School of Management).

1.11. *Dopunska literatura*

Prema interesu za temu seminarskog rada:

1. Senge, P. (2006): The Fifth Discipline: The Art & Practice of The Learning Organization, Doubleday; Revised & Updated edition
2. Argyris, C. i Schon, D.A. (1981): Organizational Learning, Addison-Wesley, Reading, MA.
3. Conant, R. C., Ashby, W. R. (1981): Every good regulator of a system must be a model of that system, in: Conant, R. (ed.): Mechanisms of Intelligence: Ashby's Writings on Cybernetics, Intersystem Publications, Seaside, CA., pp. 205-214.
4. van Eijnatten, F. M. (2004): Chaordic systems thinking, Some suggestions for a complexity framework to inform a learning organization, The Learning Organization, Vol. 11, No. 6, pp. 430-449.
5. van Eijnatten, F. M., Putnik, G. D. (2004): Chaos, complexity, learning, and the learning organization: Towards a chaordic enterprise, The Learning Organization, Vol. 11, No. 6, pp. 418-429.
6. Espinosa, A., Porter, T. (2011): Sustainability, complexity and learning: insights from complex systems approaches, The Learning Organization, Vol. 18, No. 1, pp. 54-72.
7. Putnik, G. D. (2009): Complexity framework for sustainability: an analysis of five papers", The Learning Organization, Vol. 16, No. 3, pp. 261-270.
8. Phelps, C. et al. (2012): Knowledge, Networks, and Knowledge Networks: A Review and Research Agenda, Journal of Management, Vol. 38, No. 4, pp. 1115-1166.
9. Wen, H. (2014): The nature, characteristics and ten strategies of learning organization, International Journal of Educational Management, Vol. 28, No. 3, pp. 289-298.
10. Stewart, D. (2001): Reinterpreting the learning organization, The Learning Organization, Vol. 8, No. 4, pp.141-152.
11. Curado, C. (2006): Organisational learning and organisational design, The Learning Organization, Vol. 13, No. 1, pp. 25-48.
12. Bhaskar, A. U., Mishra, B. (2017): Exploring relationship between learning organizations dimensions and organizational performance, International Journal of Emerging Markets, Vol. 12, No. 3, pp. 593-609.

13. Örtenblad, A. (2015): Towards increased relevance: context-adapted models of the learning organization, *The Learning Organization*, Vol. 22, No. 3, pp. 163-181.
14. Rupčić, N., Zekić, Z., Kutnjak, G. (2010): Learning environment: framework for successful corporate entrepreneurship, in: Galetić, L.; Spremić, M.; Ivanov, M. (eds.): 5th International Conference An Enterprise Odyssey: From Crisis to Prosperity - Challenges for Government and Business: proceedings, Zagreb: Faculty of Economics and Business, pp. 1346-1356.
15. Kropp, F. et al. (2006): Entrepreneurial, market, and learning orientations and international entrepreneurial business venture performance in South African firms, *International Marketing Review*, Vol. 23, No 5, pp. 504-523.
16. Rupčić, N.; Borovac Zekan, S. (2012): Business environment scanning: prerequisite for sustainable learning company in: Galetić, L., Šimurina, J. (eds.): An Enterprise Odyssey: Corporate governance and public policy - path to sustainable future, Zagreb: Faculty of Economics and Business, University of Zagreb, pp. 1132-1142.
17. Campbell, T. T., Armstrong, S. J. (2013): A longitudinal study of individual and organisational learning, *The Learning Organization*, Vol. 20, No. 3, pp. 240-258.
18. Jay, J. (2013): Navigating Paradox as a Mechanism of Change and Innovation in Hybrid Organizations, *Academy of Management Journal*, Vol. 56, No. 1, pp. 137-159.
19. Bokeno, M. (2008): Complexity: an alternative paradigm for teamwork development, *Development and Learning in Organizations: An International Journal*, Vol. 22, No. 6, pp. 7-10.
20. Baer, M. (2012): Putting Creativity to Work: The Implementation of Creative Ideas in Organizations, *Academy of Management Journal*, Vol. 55, No. 5, pp. 1102-1119.
21. Rupčić, N. (2011): Cooperative learning business partnerships and knowledge networks in: Kandžija, V., Kumar, A. (eds.): Economic Integration, Competition and Cooperation; Rijeka: Faculty of Economics, University of Rijeka, pp. 1-14.
22. Rupčić, N. (2013): Building socially responsible learning systems - implications for the European Union in: Schiuma, G., Spender, JC ; Pulić, A. (eds.): Smart Growth: Organizations, Cities and Communities / Zagreb: University of Basilicata, University of Zagreb, pp. 1562-1588.
23. Rupčić, N. (2016): Razvoj učećih pojedinaca kao način transformacije akademskih institucija u akademske učeće organizacije u: Nadrljanski, M., Nadrljanski, Đ. (eds.): Novi pristupi sustavu cjeloživotnog obrazovanja, Split : Redak, pp. 163-176.
24. Bokeno, M. (2007): Effective (linear) and emergent (nonlinear) mentoring: a practical context for practicing chaos", *Development and Learning in Organizations: An International Journal*, Vol. 21, No. 5, pp. 18-20.
25. Garvin, D. A. (1993): Building A Learning Organization, *Harvard Business Review*, Vol. 71, No. 4, pp. 78-92.
26. Goldspink, C., Kay, R. (2003): Organizations as self-organizing and sustaining systems: a complex and autopoietic systems perspective, *International Journal of General Systems*, Vol. 32, No. 5, pp. 459-474.
27. Huysman, M. (2000): An organizational learning approach to the learning organization, *European Journal of Work and Organizational Psychology*, Vol. 9, No. 2, pp. 133-145.
28. Nonaka, I. (1991): The Knowledge-Creating Company, *Harvard Business Review*, Vol. 69, No. 6, pp. 96-104.
29. Peters, J. (1996): A learning organization's syllabus, *The Learning Organization*, Vol. 3, No. 1, pp. 4-10.
30. Asher, D., Popper, M. (2021.): "Eliciting tacit knowledge in professions based on interpersonal interactions", *The Learning Organization*, Vol. 28, No. 6, pp. 523-537.
31. Boccia, M., Cseh, M. (2021.), "Full-service restaurants as learning organizations: a multiple-site case study", *The Learning Organization*, Vol. 28, No. 4, pp. 413-427.
32. Dirani, K., Baldauf, J., Medina-Cetina, Z., Wowk, K., Herzk, S., Bello Bolio, R. Gutierrez Martinez, V., Munos Ubando, L. A. (2021.): "Learning Organization as a Framework for Networks' Collaboration and Knowledge Sharing", *The Learning Organization*, Vol. 28, No. 4, pp. 428-443.
33. Ivaldi, S., Scaratti, G., Fregnan, E. (2021.): "Dwelling within the fourth industrial revolution: Organizational learning for new competences, processes and work cultures", *Journal of Workplace*

Learning, Vol. 34, No. 1., pp. 1?26.

34. Kim, K. (2021.): "A measure of adaptive performance and the DLOQ", The Learning Organization, Vol. 28, No. 4, pp. 397?412.
35. Mishra, B., Reddy, J. M. (2021.): "Is 'Character' the link between Organizational Learning and Learning Organization? An interview with Mary M. Crossan", The Learning Organization, Vol. 28, No. 6, pp. 538?545.
36. Peronard, J.-P. (2021.): "Interorganizational learning: a strategic framework for service networks", The Learning Organization, Vol. 28, No. 2, pp. 195?207.
37. El-Awad, Z. (2019.): "From individuals to the organization: a transactive memory system perspective on multilevel entrepreneurial learning", The Learning Organization, Vol. 26, No. 6, pp. 617?630.
38. Engström, A., Käkälä, N. (2019.): "Early steps in learning about organizational learning in customization settings: A communication perspective", The Learning Organization, Vol. 26, No. 1, pp. 27?43.
39. Kunttu, L. (2019.): "Balancing learning and knowledge protection in university-industry collaborations", The Learning Organization, Vol. 26, No. 2, pp. 190?204.
40. Rupčić, N. (2006): Role of the Market Orientation in the Learning Company Context in Galetić, L. (ed.): 3rd International Conference An Enterprise Odyssey, Integration or Disintegration: proceedings, Zagreb: Faculty of Economics and Business, pp. 1644-1654.

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Materijali su dostupni kroz slobodan pristup, Centar za online baze podataka ili izravno od nositelja kolegija.		

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija regulirani su važećim Pravilnikom o studiranju Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Pravilnikom o ocjenjivanju studenata preddiplomskog sveučilišnog studija i diplomskog sveučilišnog studija na Ekonomskom fakultetu u Rijeci, Priručnikom o kvaliteti Ekonomskog fakulteta Rijeka, Priručnikom za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci i Pravilnikom o studijima Sveučilišta u Rijeci.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	prof. dr. sc. Saša Žiković Prof. dr. sc. Wolfgang Karl Härdle	
Naziv predmeta	UPRAVLJANJE POSLOVNIM I FINANCIJSKIM RIZICIMA	
Studijski program	Doktorski studij Ekonomija i poslovna ekonomija	
Status predmeta	izborni	
Godina	II ili I	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	10 (5+0+5)

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Stvaranje i vrednovanje novih znanja i metoda vezanih za upravljanje rizicima koristeći napredne teorijske koncepcije identifikacije, mjerenja te upravljanja poslovnim i financijskim rizicima.

Osposobljavanje polaznika za razumijevanje i naprednu primjenu metodološkog statističko-kvantitativnog okvira mjerenja rizika, te implementaciju metoda i tehnika mjerenja i upravljanja rizicima u poslovnim sustavima.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Student će nakon apsolviranja predmeta:

- usvojiti specifične znanstvene vještine, kao što su vještina prikupljanja informacija i literature, kritičkog čitanja te konstrukcije mjernih instrumenata za upravljanje financijskim rizicima,
- biti u potpunosti upoznat s istraživačkim konceptima i metodama upravljanja rizicima te će biti sposoban analizirati i dalje razvijati nove pristupe upravljanju rizicima,
- biti osposobljen za nezavisnu i kritičku analizu financijskih rizika korištenjem kvantitativnih ekonometrijskih modela i statističkog rasuđivanja te izvođenja zaključaka o istima na temelju kvantitativnih podataka,
- biti sposoban argumentirano komunicirati zaključke, rješenja i mišljenja iz područja upravljanja rizicima.

1.4. Sadržaj predmeta

Program sadrži slijedeće tematske jedinice:

Napredne teorijske podloge upravljanja rizicima u poslovnim sustavima. Vrste i metode mjerenja rizika u pojedinim poslovnim funkcijama – rizici investiranja i rizici financiranja. Rizici u redovitom poslovanju. Financijski rizici. Sistematski i nesistematski rizik – suvremeni pogledi. Rizici u financijskim institucijama – specifičnosti i metode mjerenja. VaR/ES metoda. Troškovi preuzimanja rizika, vrste zaštite i troškovi zaštite od rizika. Harmonizacija mjerenja i zaštite od rizika prema direktivama EU.

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
- seminari i radionice
- vježbe
- obrazovanje na daljinu
- terenska nastava

- samostalni zadaci
- multimedija i mreža
- laboratorij
- mentorski rad
- ostalo: konzultacije

1.6. Komentari

Nositelj kolegija zadržava pravo poziva gostujućih predavača na pojedine teme. Kolegij će se ustrojiti i prema općim zahtjevima doktorskog programa za izborne kolegije.

1.7. Obveze studenata

Kolegij se bazira na samostalnom istraživanju studenta, pri čemu polaznik izabire područje na kojem će izvršiti istraživanje i primijeniti odabranu tehniku mjerenja rizika, te rezultate prikazuje u pismenom obliku. Rezultat samostalnog istraživanja studenta temelji se na kritičkom čitanju, pisanju i prezentiranju originalnih istraživanja. U okviru prezentacije rezultata istraživanja, kroz diskusiju i pitanja ispit se polaže i u usmenom obliku. Od studenata se očekuje priprema kroz poznavanje relevantne literature (kritičko čitanje) za aktivno sudjelovanje u nastavi, posebno seminarima (grupni rad i samostalni zadaci). Očekuje se da student koristi znanstveno istraživačku metodologiju u pripremi referata tj. da provede aktivno samostalno istraživanje u svrhu izrade znanstvenog članka odnosno dijela disertacije.

1.8. Praćenje³⁴ rada studenata

Pohađanje nastave		Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Ekperimentalni rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit	0,5	Esej		Istraživanje	0,5
Projekt	1	Kontinuirana provjera znanja	0,5	Referat	1	Praktični rad	0,5
Portfolio							

1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu

- priprema istraživačkog rada na temelju znanstvenih članaka i ostale literature 25%
- prezentacija rezultata istraživanja u obliku referata 50%
- usmeni ispit u obliku diskusije vezan uz rezultate istraživanja studenta 25%

1.10. Obvezna literatura

1. Wolfgang Karl Härdle, Nikolaus Hautsch, Uta Pigorsch: Measuring and modeling risk using high-frequency data, Applied Quantitative Finance, Springer, Berlin, Heidelberg, 2017, p. 279-294
2. Čeperić Ervin, Žiković Saša, Čeperić Vladimir: Short-term forecasting of natural gas prices using support vector regression machines, Energy (Oxford), 140, 1, 2017, p. 893-900
3. Žiković Saša, Tomas Žiković Ivana: Two sides of the same coin, risk measures in the energy markets, Journal of Energy Markets, 9(2), 2016, p.51-68
4. Žiković Saša, Filer K. Randall: Ranking of VaR and ES models: performance in developed and emerging markets. The Czech Journal of Economics and Finance, Vol 63(4), 2013, p. 327-359
5. Žiković Saša: Market Risk in Transition Countries – Value at Risk Approach, Rijeka: University of Rijeka, 2010.

1.11. Dopunska literatura

1. Žiković Saša, Weron Rafal, Tomas Žiković Ivana: Evaluating the performance of VaR models in energy markets, Springer Proceedings in Mathematics and Statistics: Stochastic Models, Statistics and Their Applications, Vol. 19, No. 122, 2015., p. 479-487
2. Miller M.B.: Mathematics and Statistics for Financial Risk Management. 2nd edition, Wiley, 2013
3. Žiković S., Aktan B.: Decay Factor Optimisation in Time Weighted Simulation - Evaluating VaR Performance. International Journal of Forecasting, 27, 2011, p. 1147-1159

1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Market Risk in Transition Countries – Value at Risk Approach	20	
Ostala literatura dostupna kod predmetnog nastavnika	∞	

1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija regulirani su važećim Pravilnikom o studiranju Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Pravilnikom o ocjenjivanju studenata preddiplomskog sveučilišnog studija i diplomskog sveučilišnog studija na Ekonomskom fakultetu u Rijeci, Priručnikom o kvaliteti Ekonomskog fakulteta Rijeka, Priručnikom za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci i Pravilnikom o studijima Sveučilišta u Rijeci.

³⁴ **VAŽNO:** Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Opće informacije		
Nositelj predmeta	prof.dr.sc. Zvonko Čapko	
Naziv predmeta	ZNAJSTVENI PRISTUP U UPRAVLJANJU ICT PROJEKTIMA	
Studijski program	Doktorski studij Ekonomija i poslovna ekonomija	
Status predmeta	izborni	
Godina	II ili I	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	4
	Broj sati (P+V+S)	10 (5+0+5)

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Koncept predmeta polazi od znanstvenog izučavanja primjene elektroničkog računala i pojedinih cjelina, koje se integriraju u funkcionalno oblikovanu kompaktnu cjelinu. Uz uvažavanje znanstvenih postavki ta cjelina postaje prikladna za izgradnju menadžment informacijskog sustava za sve razine menadžmenta. Doktorandi se upoznaju s naprednim metodologijama izgradnje informacijskih sustava u mjeri da mogu prepoznati probleme i predložiti koncepte izgradnje novih i poboljšanje postojećih informacijskih sustava, te voditi projekte od ideje do realizacije i implementacije

Usvajanjem spoznaja o mogućnostima i funkcioniranju složenih informacijskih sustava općenito i posebno raznih poslovnih informacijskih sustava u funkciji potpore menadžerima studenti se osposobljavaju za definiranje informacijskih potreba i relevantnih informatičkih tehnologija.

Kolegij upoznaje doktorande sa naprednim informacijsko-komunikacijskim tehnologijama koje menadžerima pomažu da koriste i upravljaju resursima organizacije kao što su e-poslovanje, timski rad poduprt IC tehnologijom i sofisticirane programe bazirane na znanstvenim metodama poput raznih alata za potporu odlučivanju i upravljanju projektima, te simulacijskih modela.

Teoretske podloge edukacije doktoranda omogućuju im da mogu kvalitetnije učestvovati u sklapanju povoljnih ugovora sa informatičkim tvrtkama, izradi informacijskih sustava po najsuvremenijim teoretskim zakonitostima, što koristi pri odlukama kao što su odabir opreme, odabir informatičkih stručnjaka i menadžerska kontrola nad njihovim radom i poštivanju pravila i standarda važnih za sigurnost sustava.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon uspješnog svladavanja kolegija doktorandi će moći:

- Koristiti znanstvene vještine u strateškom razvoju informatizacije poslovnog sustava
- Kritički analizirati i prezentirati originalna istraživanja o upravljanju ICT projektima u poslovnoj praksi kroz pisanje stručnih procjena (prikaza)
- Kreirati složenije informacijske sustave u potpori odlučivanju
- Primijeniti ekonomske teorije u povezanosti s razvojem informatizacije poslovnog sustava i upravljanja ICT projektima u uvjetima intenzivnih i kompleksnih promjena u poslovnom okruženju.
- Primijeniti inovativne metode istraživanja u prepoznavanju i rješavanju složenih problema razvoja informatizacije poslovnog sustava i upravljanja ICT projektima, teorijski i na primjerima u poslovnoj praksi (Case Study).
- Sudjelovati u kreiranju složenih projekata međuorganizacijskih informacijskih sustava
- Razvijati vlastite istraživačke ideje, uz njihovo poboljšavanje, raspravljanje i izlaganje samostalno i u timu u okviru kombinirane online nastave u diskusijskim skupinama

- Planirati i voditi projekte informatizacije poslovnog sustava
- Koristiti informacijske sustave u svom znanstvenom istraživanju

1.4. Sadržaj predmeta

1. Uvod u program, misija kolegija, literatura, seminarski radovi, ispiti
2. Značenje i funkcioniranje IS u upravljanju poslovnim sustavom
3. Informacijske potrebe i korisnici - Ljudski potencijali u razvoju i funkcioniranju IS: uloga i odnos korisnika i informatičara
4. Razvoj IS: strukturni i objektni pristup
5. Modeli IS: fizički i konceptualni model, model okružja, rješavanje problema pomoću modela
6. Evolucija IS s naglascima na informacijama i znanju, trendovi razvoja od društva znanja ka društvu mudrosti
7. e-poslovanje definicija, struktura, zadaće, funkcije, značajke, težište na menadžerskim informacijama
8. Uvod u kompjutorske alate za potporu odlučivanju
9. CSCW (Computer supported cooperative work) timski rad poduprt IC tehnologijom
10. Kompjuterske simulacije kao podrška upravljanju projektima
11. Metode kompjutorskog upravljanja projektima.

1.5. Vrste izvođenja nastave

- predavanja
- seminari i radionice
- vježbe
- obrazovanje na daljinu
- terenska nastava

- samostalni zadaci
- multimedija i mreža
- laboratorij
- mentorski rad
- ostalo konzultacije

1.6. Komentari

Predavanja integrirana i podržana računalom. Seminarska rasprava. Presentacija projekata studenata. Analiza slučajeva. Prikaz informatičkih alata u poslovnom sustavu

Kombinirana online nastava u diskusijskim skupinama. Cilj pristupa kombiniranog online i izravnog učenja, je učiniti nastavu zanimljivijom i dodatno motivirati i zainteresirati studente u toj mjeri da napori i obaveze evoluiraju prema zanimaciji, zabavi i zadovoljstvu.

1.7. Obveze studenata

Od studenata se očekuje priprema kroz poznavanje relevantne literature (kritičko čitanje) za aktivno sudjelovanje u nastavi, posebno seminarima/raspravama/radionicama (grupni rad i samostalni zadaci). Naglasak je na kritičkom čitanju, pisanju i prezentiranju originalnih istraživanja – primjerice, kroz pisanje stručnih procjena (prikaza) najnovijih članaka i razvijanje vlastitih istraživačkih ideja, uz njihovo poboljšavanje, raspravljavanje i izlaganje. Očekuje se i da koriste znanstveno istraživačku metodologiju u pripremi seminarskog rada odnosno provedbe projekta tj. da provode aktivno samostalno istraživanje u svrhu izrade članka odnosno dijela disertacije. Student uklapa (uz odgovarajuće prilagodbe) vlastito područje istraživanja (temu svoje disertacije) u kontekstu upravljanja ICT projektima i informatizacijom poslovnih sustava, izabirući one dijelove sadržaja koji su najviše povezani s njegovom disertacijom.

Rad u timovima, učešće i diskusija u seminarima, istraživanje zadanih tema, prezentiranje rezultata, prikupljanje podataka, izrada praktičnog zadatka, polaganje pismenog i usmenog dijela ispita

1.8. Praćenje³⁵ rada studenata

Pohađanje nastave	0,3	Aktivnost u nastavi	0,3	Seminarski rad	0,3	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	1	Usmeni ispit	0,5	Esej		Istraživanje	0,3
Projekt	0,8	Kontinuirana provjera		Referat		Praktični rad	0,5

³⁵ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

Portfolio	znanja					
1.9. Postupak i primjeri vrednovanja ishoda učenja tijekom nastave i na završnom ispitu						
<p>Kontinuirano praćenje znanja putem sustava Merlin i u okviru kombinirane online nastave u diskusijskim skupinama.</p> <p>Evaluiranje znanja i sposobnosti istraživanjem i rješavanjem problema u poslovnoj praksi (Case Study) u suradnji s drugim studentima članovima svoje skupine, te promptno dobivanje povratnih informacije o rezultatima i učincima individualno i na razini grupe. Razvoj vlastitih istraživačkih ideja, uz njihovo poboljšavanje, raspravljanje i izlaganje samostalno i u timu. Interpretacija, diskusija, kritička analiza, i ocjenjivanje.</p> <p>Ispit se sastoji od svih navedenih komponenti. Studenti koji kontinuirano učestvuju u nastavi, te kvalitetno izrade i prezentiraju seminarski rad, praktični rad, istraživanje I projekt, na usmenom dijelu ispita brane svoje rezultate.</p> <p>Radovi studenata predviđaju četiri načina izrade od kojih studenti kombiniraju barem dva: teoretska obrada sadržaja korištenjem domaće i inozemne literature, istraživanje u poslovnim organizacijama, istraživanje putem računalne mreže Internet, izrada računalne aplikacije.</p>						
1.10. Obvezna literatura						
<ol style="list-style-type: none"> Laudon, K.C., Laudon, J.P., Management Information Systems: Managing Digital Firm, Prentice Hall, 2012. http://dinus.ac.id/repository/docs/ajar/MIS_KC_Laudon.pdf Zvonko Čapko, Z., Vukmirović, S., Babić, A., ICT and Certification as Factors Influencing Development of Intelligent Cities on Cloud Computing Strategy // 3. međunarodni znanstveni simpozij "Gospodarstvo istočne Hrvatske – vizija i razvoj" / Mašek, Tonković A., editor(s), Ekonomski fakultet u Osijeku, Sveučilište u Osijeku, 2014. str. 235-244 (lecture,international peer-review,published,scientific) http://bib.irb.hr/datoteka/741899.Zbornik.pdf						
1.11. Dopunska literatura						
<ol style="list-style-type: none"> Vukmirović, S., Čapko, Z., Informacijski sustavi u menadžerskom odlučivanju, Ekonomski fakultet Sveučilišta u rijeci, Rijeka, 2009. Joseph Phillips, IT Project Management : On Track from Start to Finish, Second Edition, Osborne Mc Graw Hill, USA 2004. Srića V., Spremić M., informacijskom tehnologijom do poslovnog uspjeha, Sinergija, Zagreb, 2000. Babic, A; Vukmirovic, S; Capko, Z., Upotreba web aplikacija u nastavi // 39 th International Convention on Information and Comunication Technology, Electronics and Microelectronics (MIPRO) Opatija, 2016. str. 1056-1059 Vukmirović, S., Čapko, Z., Babić, A., Geometric programming in designing of mental models on the example of strategic thinking between synergies competition and Cooperation, MIPRO 2015 38th International Convention Proceedings / Biljanović, Petar (ur.). - Opatija : Croatian Society for Information and Communication Technology, Electronics and Microelectronics - MIPRO , 2015, str. 1009-1015. Huang, L. The contingent role of innovation between IT management sophistication and strategic alignment.Journal of Global Information Management, 17, 2009., pp. 60-92. Tallon, P. P., & Kraemer, K. L., Using flexibility to enhance the alignment between information systems and business strategy: Implications for IT business value, Center for Research on Information Technology and Organizations (CRITO), University of California, Irvine. Retrieved from http://misrc.umn.edu/workshops/2003/spring/Tallon_042503.pdf Turban, E., Aronson, J.A., Liang, T.P., Sharda, R., Decision Support and Business Intelligence Systems, Prentice Hall, New Jersey, USA, 2011.						
1.12. Broj primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji trenutno pohađaju nastavu na predmetu						
<i>Naslov</i>		<i>Broj primjeraka</i>		<i>Broj studenata</i>		

K.C. Laudon, J.P.Laudon, Management information Systems, Prentice Hall, Inc., New Jersey, USA, 2003.	1	
Ostala literatura nalazi se kod predmetnih nastavnika.		
1.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija		
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija regulirani su važećim Pravilnikom o studiranju Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Pravilnikom o ocjenjivanju studenata preddiplomskog sveučilišnog studija i diplomskog sveučilišnog studija na Ekonomskom fakultetu u Rijeci, Priručnikom o kvaliteti Ekonomskog fakulteta Rijeka, Priručnikom za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci i Pravilnikom o studijima Sveučilišta u Rijeci.		